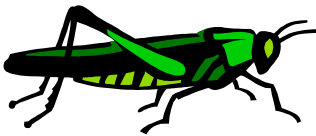

فهرست آفات و بیماریهای گیاهی و علفهای هرز مهم محصولات عمده کشاورزی و سموم و روشهای توصیه شده علیه آنها بر اساس توصیه‌های کمیته‌های تعیین انواع سموم دفع آفات نباتی و روش کاربرد آنها.

محصول	نام فارسی آفت	نام علمی آفت	مناطق مهم انتشار	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	تعداد سمپاشی	ملاحظات
غلات (گندم و جو)	سنهای زیان آور	<i>Eurygaster integriceps</i> <i>Aelia spp.</i>	اغلب مناطق عمده گندمکاری کشور	۱- فیتروتیون ۲- فنتیون ۳- تری کلروفن ۴- دلتامترین	EC 50% EC 50% SP 80% EC 2.5%	۱ لیتر ۱/۲ - ۱ لیتر ۱/۲ کیلوگرم ۳۰۰ سی سی	طبق آخرین دستورالعمل با توجه به شرایط ردیف ۳ - در جاهایی که احتمال بادی بردگی بر روی محصولات نزدیک به برداشت، وجود نداشته باشد، استفاده گردد. ردیف ۴- منحصرأ جهت مبارزه با پوره استفاده گردد..	طبق دستورالعمل ، ، ، ، ، ،	ادامه آزمایشات برای تعیین مناسبترین سموم توصیه می‌شود. حتی المقدور از سه نوع سم به نسبت و با توجه به شرایط و اثرات هر کدام استفاده شود. ردیف ۳ - در جاهایی که احتمال بادی بردگی بر روی محصولات نزدیک به برداشت، وجود نداشته باشد، استفاده گردد. ردیف ۴- منحصرأ جهت مبارزه با پوره استفاده گردد..
	موش مغان	<i>Microtus socialis</i>	اردبیل، قزوین، فارس، ایلام، کرمانشاه، زنجان، همدان، مرکزی، کردستان، خراسان، گلستان، اصفهان، آذربایجان شرقی و غربی، گسیلان، خوزستان، کرمان و تهران	۱- فسفردوزنگ ۲/۵-۲ گرم فسفر دوزنگ ۲+ گرم روغن+ ۱۰۰ گرم گندم یا جو ۲- کلروفاسینون+ سولفاکوئین اکسالین ۳- برومادیولون ۴- پرودیفاکوم ۵- دیفتیالون	P 80% B(0.006% +0.019)% B 0.005% B 0.005% B 0.0025%	۳-۵ گرم طعمه مسموم در هر لانه فعال ، ، ، ، ، ، ۵ گرم در هر لانه	اواخر زمستان تا اوایل بهار و پاییز پس از برداشت محصول ۲ نوبت طبق دستورالعمل	برای تکمیل مبارزه و حصول نتیجه بهتر، بعد از مبارزه با فسفر دوزنگ، از ایستگاه‌های طعمه مسموم آنتی کوکولانت به میزان ۲۰۰ گرم سم در هر ایستگاه می‌توان استفاده کرد.	
	موش کلاهو یا سنجاب هندی	<i>Spermophilus fulvus</i>	خراسان- همدان- قزوین - زنجان و کردستان	۱- سیانید سدیم ۲- فسفر دوزنگ (۲/۵-۲ درصد طعمه مسموم گندم یا جو در خردادماه و آلوده کردن گیاه آبدار خرد شده با سم در فصل بهار)	P 40% P 80%	۱-۳ گرم سم در هر لانه فعال ۲۰-۳۰ گرم طعمه مسموم در هر لانه فعال	اواخر زمستان و نیمه دوم خردادماه ، ، ، ،	۱-۲ نوبت	زمان مبارزه: نوبت اول: دو هفته بعد از بیدار شدن موش از خواب زمستانی که اغلب آبستن هستند (اوایل تا آخر اسفند). نوبت دوم: اواسط خرداد که بچه‌ها و مادر از لانه خارج شده و به تغذیه مشغولند.

فهرست آفات و بیماریهای گیاهی و علفهای هرز مهم محصولات عمده کشاورزی و سموم و روشهای توصیه شده علیه آنها بر اساس توصیه‌های کمیته‌های تعیین انواع سموم دفع آفات نباتی و روش کاربرد آنها.

ملاحظات	تعداد سمپاشی	زمان مبارزه	مصرف در هکتار	فرمولاسیون	سموم توصیه شده	مناطق مهم انتشار	نام علمی آفت	نام فارسی آفت	محصول
در جنگلها برای مبارزه با ملخها از مصرف سموم با طیف وسیع خودداری شود. (این ملخها معمولا از غلات تغذیه نمی کنند و بیشتر به گیاهان پهن برگ خسارت می زنند.)	۱ نوبت	به محض خروج پوره ها تا بالدار شدن آنها	۰/۴-۰/۵ لیتر	ULV 96%	۱- فنیتروتیون	اغلب مناطق کشور	<i>Calliptamus italicus</i>	ملخ ایتالیایی	غلات (گندم و جو)
	، ،	، ،	۰/۷-۱/۵ لیتر	ULV 96%	۲- مالاتیون		<i>C. barbarus</i>	ملخ بربری	
	، ،	(حساسترین مرحله، پوره سن ۳ می باشد)	۲۵-۵۰ کیلوگرم	WP 25%	۳- لیندین (طعمه)		<i>C. turanicus</i>	ملخ تورانی (شاخک کوتاه)	
	، ،		۱ لیتر	EC 50%	۴- فنیتروتیون				
انجام تحقیقات برای دستیابی به سموم مناسب برای مبارزه با ملخ لازم است.	۱ نوبت	به محض خروج پوره ها تا بالدار شدن آنها	۰/۴-۰/۵ لیتر	ULV 96%	۱- فنیتروتیون	مناطق جنوب و جنوب شرق کشور	<i>Schistocerca gregaria</i>	ملخ صحرایی (شاخک کوتاه)	
	، ،	، ،	۰/۷-۱/۵ لیتر	EC 57%	۲- فنیتروتیون				
	، ،	لکه گیری در بیابان	۲۵-۵۰ کیلوگرم	WP 25%	۳- مالاتیون				
	، ،				۴- لیندین (طعمه)				
روی زیره و زعفران، لیندین به صورت طعمه مسموم.	، ،	، ، ، ،	، ، ، ،	، ،	، ، ، ، ، ،	خراسان، سمنان، سیستان و بلوچستان	<i>Sphingonotus spp.</i>	ملخ (شاخک کوتاه)	
طعمه مسموم ۰/۵ تا ۱٪	۱ نوبت	به محض خروج پوره ها تا بالدار شدن آنها	۱ لیتر	EC 50%	۱- فنیتروتیون	قم، اصفهان-اردبیل -آذربایجان شرقی- گلستان-کرمان- کرمانشاه-خراسان- کردستان-لرستان- سیستان و بلوچستان -گلستان- گلستان-هرمزگان- مازندران	<i>Thisioicetrinus pterostichus</i>	ملخ بومی قم (شاخک کوتاه)	
	، ،		۲۵-۵۰ کیلوگرم	WP 25%	۲- لیندین (طعمه)				
	، ،		۰/۷-۱/۵ لیتر	EC 57%	۳- مالاتیون				
	، ،		۰/۴-۰/۵ لیتر	ULV 96%	۴- فنیتروتیون				
							<i>Decorana capitata</i>	ملخ بومی و ملخ پیشانی سفید (شاخک بلند)	
							<i>Decticus albifrons</i>		

فهرست آفات و بیماریهای گیاهی و علفهای هرز مهم محصولات عمده کشاورزی و سموم و روشهای توصیه شده علیه آنها بر اساس توصیه‌های کمیته‌های تعیین انواع سموم دفع آفات نباتی و روش کاربرد آنها.

ملاحظات	تعداد سمپاشی	زمان مبارزه	مصرف در هکتار	فرمولاسیون	سموم توصیه شده	مناطق مهم انتشار	نام علمی آفت	نام فارسی آفت	محصول
مبارزه زراعی (شخم تا عمق ۲۵ سانتی متر و تناوب کشت با نباتات غیر میزبان). دادن کودسرك و آبیاری برای ترمیم خسارت. در صورت انجام مبارزه زراعی نیازی، به مبارزه شیمیایی، مگر در موارد حاد، نمی باشد.	۱ نوبت	اوایل پنجه زنی	۱ لیتر	EC 60%	۱- دیازینون	فارس-ایلام- لرستان-کرمانشاه- بوشهر-گلستان- خوزستان- کهگیلویه و بویراحمد	<i>Syringopais temperatella</i>	پروانه برگخوار (مینوز)	غلات (گندم و جو)
انجام تحقیقات بر روی نرم مبارزه ضروری است. در حال حاضر در صورتی که در مرحله رویشی ۲ برگه، تراکم شته بیش از ۵ عدد بر روی هر بوته باشد، می توان اقدام به مبارزه شیمیایی کرد. مالاتیون برای مبارزه با شته روسی توصیه نمی شود.	۱ نوبت	اوایل ظهور سنبله‌ها	۱/۵ لیتر	EC 25%	۱- اکسی دیمتون متیل	در تمام مناطق باستانهای شمال و دشت مغان	<i>Diuraphis noxia</i>	شته روسی	
	، ،		۱/۵ لیتر	EC 40%	۲- دیمتوات			وسایر شته‌ها	
	، ،		۱-۰/۵ کیلوگرم	WP 50%	۳- پیریمیکارپ	اغلب مناطق کشور		تریس	
	، ،		۱ لیتر	EC 25%	۴- تیمتون	، ، ،	<i>Haplothrips tritici</i>		
	، ،		۲/۵ لیتر	EC 75%	۵- مالاتیون				
مبارزه زراعی شامل شخم بعد از برداشت، تناوب زراعی و استفاده از ارقام مقاوم دارای ساقه ضخیم و توپر، جمع آوری بقایای ریشه، برداشت محصول قبل از خشک شدن کامل دانه ها، سمپاشی علیه سن مادر در مناطق سن خیز (جهت از بین بردن حشرات کامل زنبور). (بررسی های لازم در مورد دیگر روشهای عملی مبارزه توصیه می شود).						اغلب مناطق کشور	<i>Cephus pygmaeus</i>	زنبور ساقه خوار	
مبارزه شیمیایی توصیه نمی شود، در صورت طغیان آفت در بعضی مزارع، مبارزه شیمیایی با نظر کارشناس با استفاده از سموم فسفره به صورت لکه ای انجام شود. تناوب زراعی و شخم اراضی آلوده در پاییز و یا اوایل بهار در انهدام لاروهای آفت بسیار موثر است.						آذربایجان شرقی و غربی (در مزارع دیم)، ایلام، کردستان، کرمانشاه، همدان، زنجان، فارس و خوزستان	<i>Anisoplia spp.</i> <i>Amphimallon spp.</i>	سوسک قهوه ای غلات	

فهرست آفات و بیماریهای گیاهی و علفهای هرز مهم محصولات عمده کشاورزی و سموم و روشهای توصیه شده علیه آنها بر اساس توصیه‌های کمیته‌های تعیین انواع سموم دفع آفات نباتی و روش کاربرد آنها.

محصول	نام فارسی آفت	نام علمی آفت	مناطق مهم انتشار	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	تعداد سمپاشی	ملاحظات
غلات (گندم و جو)	سیاهک آشکار گندم	<i>Ustilago nuda tritici</i>	در اغلب مناطق	۱- کاربوکسین ۲- کاربندازیم	WP 75% WP 60%	۲ در هزار	ضد عفونی بذر قبل کشت	۱ نوبت " "	برای بذور مادری برای سیاهک جو. (ردیف دو: ۲/۵ در هزار در سطح وسیع برای سیاهکهای آشکار و پنهان)
	سیاهک آشکار جو	<i>Ustilago nuda</i>		۳- کاربوکسین تیرام ۴- دیفنوکونازول ۵- تیوکونازول	WP 75% DS 3% DS 2%	۲ در هزار ۱/۵ در هزار		" "	
				۶- کاربوکسین تیرام ۷- فلوتریافول + تیابندازول	FL 40% DS 5%	۲/۵ در هزار ۲ در هزار		" "	سیستمیک (دو منظوره)
				۸- دی نیکونازول ۹- تریادیمنول	WP 2% DS 7.5%	۲ در هزار ۲ در هزار		" "	سیستمیک (دو منظوره) سیستمیک (دو منظوره)
	سیاهک پنهان (سخت) جو	<i>Ustilago hordei</i>	نواحی مرطوب شمال و غرب کشور	۱- کاربوکسین تیرام ۲- مانکوزب	WP 75% WP 80%	۱-۲ در هزار	ضد عفونی بذر قبل از کاشت	۱ نوبت " "	در صورتی که سیاهکهای آشکار و پنهان با هم باشند فقط از کاربوکسین تیرام استفاده شود. ادامه آزمایشات جهت دستیابی به سموم جدید توصیه می‌شود.
	سیاهک پنهان پاکوتاه گندم	<i>Tilletia controversa</i>	آذربایجان شرقی و غربی، کردستان، لرستان، همدان، مرکزی	۱- دیفنوکونازول ۲- تیابندازول	DS 3% WP 60%	۲ در هزار ۱/۲۵ در هزار	ضد عفونی بذر ضد عفونی بذر	۱ نوبت ۱ نوبت	روش مبارزه مکانیکی: شخم عمیق (۱۵ تا ۲۰ سانتی‌متر) و استفاده از ارقام مقاوم.
	لکه قهوه‌ای نواری جو	<i>Pyrenophora graminea</i> <i>Helminthosporium gramineum</i>	کلیه مناطق جوکاری کشور	۱- ایمازلیل ۲- ایپرودیون + کاربندازیم ۳- کاربوکسین تیرام	LS 5% WP 52.5% WP 75%	۱ در هزار ۱ در هزار ۲/۵ در هزار	ضد عفونی بذر قبل از کاشت	۱ نوبت " "	
	سیاهک هندی	<i>Tilletia indica</i>	فارس، هرمزگان، بوشهر، جیرفت، کرمان، سوقان	۱- سایپروکونازول ۲- پروپیکونازول ۳- تیوکونازول ۴- فلوتریافول	SL 10% EC 25% EW 25% SC 12.5%	۰/۵ لیتر ۰/۵ لیتر ۱ لیتر ۱ لیتر	زمانی که ۸۰٪ بوته‌ها به خوشه رفته باشند (گلدھی)		استفاده از بذور مقاوم توصیه می‌شود.

فهرست آفات و بیماریهای گیاهی و علفهای هرز مهم محصولات عمده کشاورزی و سموم و روشهای توصیه شده علیه آنها بر اساس توصیه‌های کمیته‌های تعیین انواع سموم دفع آفات نباتی و روش کاربرد آنها.

محصول	نام فارسی آفت	نام علمی آفت	مناطق مهم انتشار	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	تعداد سمپاشی	ملاحظات
غلات (گندم و جو)	سیاهک برگ	<i>Urocystis agropyri</i>	بوهر - خوزستان - گیلان						تناوب زراعی، استفاده از بذر سالم • (انجام تحقیقات توصیه میشود).
	زنگهای غلات	<i>Puccinia spp.</i>	کلیه مناطق گندمکاری	۱- سایپروکونازول ۲- تیوکونازول ۳- فلوتریافول ۴- پروپیکونازول	SL 10% EW 25% SC 12.5% EC 25%	۰/۵ لیتر یک لیتر یک لیتر ۰/۵ لیتر	طبق دستور و بر اساس پیش‌آگاهی	۱ تا ۲ نوبت	کلیه این سموم علیه زنگ زرد گندم ثبت شده است. (مبارزه شیمیایی به محض مشاهده کانون کوبی و در صورت اپیدمی در مرحله خوشه).
	سفیدک سطحی	<i>Erysiphe graminis</i>	کلیه مناطق گندمکاری						انجام تحقیقات لازم برای دستیابی به روشهای مناسب مبارزه توصیه می‌شود. در صورت نیاز به مبارزه شیمیایی از سموم توصیه شده برای زنگ غلات می‌توان استفاده کرد.
	پاخوره غلات	<i>Gaeumannomyces graminis var. tritici</i>	مرکزی - مازندران - گلستان - کردستان - فارس - قم - قزوین و مناطق معتدل و گرماتشاه						انجام تحقیقات لازم برای دستیابی به روشهای مناسب مبارزه توصیه می‌شود. مبارزه زراعی و کم کردن کودهای ازته و اجرای تناوب کشت پیشنهاد می‌گردد
	نماتد مولد زخم ریشه غلات	<i>Pratylenchus thornei</i> <i>P. neglectus</i> <i>Paratylenchoides ritteri</i>	مازندران - گلستان - آذربایجان شرقی - کرمانشاه - ایلام - لرستان - خوزستان - گیلان						آیش و تناوب در کاهش میزان جمعیت بسیار مؤثر است.
	پوسیدگی طوقه و ریشه گندم فوزاریوم خوشه گندم	<i>Fusarium spp.</i> <i>F. graminearum</i> <i>F. culmorum</i>	اغلب مناطق گندمکاری	۱- کاربوکسین تیرام ۲- کاربندازیم + سایپروکونازول ۳- پروپیکونازول	WP 75% SC 46% EC 25%	۲ در هزار ۰/۶ لیتر ۱ لیتر	ضد عفونی بذر قبل از کشت ۱ نوبت سمپاشی در مرحله گلدهی (در صورت نیاز، تکرار سمپاشی به فاصله ۷ روز) ، ، ، ،	۱ نوبت	توصیه های زراعی: تناوب، از بین بردن بقایای محصول، خودداری از کشت ارقام زودرس، شخم عمیق و به موقع، در صورت نیاز، سمومی که برای زنگ مصرف می‌گردند، در مرحله تورم خوشه، توصیه می‌گردد. استفاده از ارقام متحمل توصیه میگردد. <u>بذور تولید شده توسط بوته های آلوده به فوزاریوز خوشه هاوی زهرابه های ماضی هستند که مصرف آنها برای انسان و دام زیان آور میباشد.</u>

فهرست آفات و بیماریهای گیاهی و علفهای هرز مهم محصولات عمده کشاورزی و سموم و روشهای توصیه شده علیه آنها بر اساس توصیه‌های کمیته‌های تعیین انواع سموم دفع آفات نباتی و روش کاربرد آنها.

محصول	نام فارسی آفت	نام علمی آفت	مناطق مهم انتشار	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	تعداد سمپاشی	ملاحظات			
غلات (گندم و جو)	سپتوریوز گندم	<i>Septoria tritici</i>	ایلام، خوزستان، فارس، کرمانشاه، گلستان، مازندران، خراسان	سموم گروه تریازول مثل سایپروکونازول و پروپیکونازول			به محض بروز علائم بیماری و حتی الامکان قبل از تشکیل پیکنیدهای قارچ عامل بیماری	۱ نوبت	آزمایش تحقیقی در خصوص مبارزه شیمیایی به عمل نیامده ولی طرحهای تحقیقی - اجرایی انجام شده و یک مرحله سمپاشی در مرحله تورم خوشه با توصیه شده است. رعایت تناوب ۲ تا ۳ ساله، آیش (۱ سال)، از بین بردن بقایای محصول، خودداری از کشت ارقام زودرس، شخم عمیق و به موقع و استفاده از ارقام متحمل.			
	علفهای هرز کشیده برگ یولاف بهاره یولاف زمستانه انواع خونی علف انواع چچم دم روباهی کشیده جو دره چاودار انواع بروموس ها	<i>Avena fatua</i> <i>Avena ludoviciana</i> <i>Phalaris spp</i> <i>Lolium spp.</i> <i>Alopecurus myosuroides</i> <i>Hordeum spontaneum</i> <i>Secale cereale</i> <i>Bromus spp.</i>	اکثر مزارع گندمکاری	۱-دیفنزوکوات	SL 25%	۴ لیتر	از ۳ برگ تا اواسط پنجه زنی علفها	۱ نوبت	ردیف ۱- فقط برای مبارزه با یولاف وحشی، در مزارع جو با احتیاط مصرف شود (قابل اختلاط با توفوردی با نظر کارشناس).			
				۲-ترالکوکسیدیم	SC 25%	۱/۲ لیتر یا ۱ لیتر + ۵ درصد روغن امولسیون شونده	از ۲-۳ برگ تا اواسط پنجه زنی علفهای هرز	، ،	ردیف ۲-خونی علف و یولاف را بیشتر کنترل می کند.			
				۳-دیکلوفوپ متیل	EC 36%	۲/۵ لیتر	۲-۴ برگ شدن علفها	، ،	ردیف ۳- یولاف و چچم را بیشتر کنترل می کند. زمان مناسب مبارزه به طور کلی از اول تا پایان پنجه زدن گندم، قابل اختلاط با گرانستار			
				۴-فلم پروپ-ام -ایزو پروپیل	EC 20%	۳ لیتر		، ،	ردیف ۴- برای مبارزه علیه یولاف وحشی (حدافل با یک هفته فاصله با توفوردی مصرف شود).			
				۵-کلودینافوپ پروپارژیل	EC 8%	۰/۸-۰/۶ لیتر	از ۳ برگ شدن تا تشکیل ۱-۳ برگ گندم	، ،	ردیف ۵- در مزارع جو اکیدا مصرف نشود.			
				۶-فنوکسا پروپ بی- اتیل+مفن پایدی اتیل	EW 7.5%	۰/۸-۱ لیتر		، ،	ردیف ۶- چچم را کنترل نمی کند.			
				۷-ایمازاتابنز متیل	EC 25%	۲ تا ۲/۵ لیتر		، ،	ردیف ۷- علیه کشیده برگها و پهن برگان (دو منظوره)، اثرات باقیماندگی آن بررسی شود. یولاف را به خوبی کنترل می کند. برای چاودار و انواع بروموس ها فعلا مبارزه شیمیایی توصیه نمی شود.			

فهرست آفات و بیماریهای گیاهی و علفهای هرز مهم محصولات عمده کشاورزی و سموم و روشهای توصیه شده علیه آنها بر اساس توصیه‌های کمیته‌های تعیین انواع سموم دفع آفات نباتی و روش کاربرد آنها.

محصول	نام فارسی آفت	نام علمی آفت	مناطق مهم انتشار	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	تعداد سمپاشی	ملاحظات
غلات (گندم و جو)	بیمه‌های هرزبهری		اکثر مزارع گندمکاری	۱-توفوردی ۲-توفوردی + ام سی پی آ	SL 72% SL 67.5%	۱-۱/۵ لیتر ۱-۱/۵ لیتر	از پنجه زدن تا تشکیل ساقه گندم	۱ نوبت ، ،	برای علفهای هرز دائمی مانند پیچک و تلخه و کنگر می توان حداکثر تا ۲ لیتر در هکتار با نظر کارشناس، در مرحله غنچه و گل علف هرز و پس از دانه بندی گندم (و جهت کنترل علفهای هرز سال آینده) مصرف کرد. پس از سمپاشی با توفوردی، شستشوی سمپاش طبق دستورالعملهای مربوطه ضروری است.
	خردل وحشی	<i>Sinapis arvensis</i>		۳-بروموکسینیل	SL 22.5%	۲/۵ لیتر	مرحله ۴-۲ برگی شدن علفهای هرز	، ،	ردیف ۳: قابل اختلاط با سموم باریک برگ کش، در جایی که احتمال drift است، توصیه می شود.
	تربچه وحشی	<i>Raphanus raphanistrum</i>		۴-تری بنورون متیل	DF 75%	۲۰-۱۵ گرم	از ۴ برگی شدن علف هرز به بعد	، ،	قابل اختلاط با سموم باریک برگ کش.
	شلمی	<i>Rapistrum rugosum</i>		۵-ایمازامتازین متیل	EC 25%	۲/۵-۲	در مراحل اولیه رویش علف هرز	، ،	بیشتر برای کنترل کنگر وحشی موثر است
	انواع ماشک	<i>Vicia spp.</i>		۶-مکوپروپ پی + دیکلوپروپ پی + ام سی پی آ	SL 60%	۲/۵ لیتر	۵ تا ۶ برگی شدن گندم	، ،	بیشتر برای کنترل پنیرک مؤثر است
	انواع بی تی	<i>Galium spp.</i>		۷- تربوترین + تریاسولفورون	WG 64%	۲۰۰ تا ۲۵۰ گرم	قبل از کاشت تا اواسط پنجه زنی گندم	، ،	برای کنترل پیچک، شخم خشک در تابستان ضروری است. برای مبارزه با شیرین بیان آزمایشات تحقیقی در حال انجام است. ردیف ۷: بهترین زمان اواسط پنجه زنی گندم .
	راخ (شیرینیر)	<i>Papaver spp.</i>							
	انواع شقایق	<i>Lathyrus spp.</i>							
	انواع خلرو وحشی	<i>Cirsium arvense</i>							
	کنگر وحشی	<i>Chenopodium album</i>							
سلمه تره	<i>Cephalaria syriaca</i>								
سرشکافته	<i>Convolvulus arvensis</i>								
پیچک	<i>Turgenia latifolia</i>								
ماستونک	<i>Malva spp.</i>								
انواع پنیرک	<i>Acroptilon repens</i>								
تلخه	<i>Glycyrrhiza glabra</i>								
شیرین بیان									
نماتد سیستی گندم و جو	<i>Heterodera filipjevi</i> <i>H. latipons</i>		یزد - ساوه - کرمانشاه - ایلام - لرستان - کرج						۱- آیش و تناوب با کشت نباتات غیر میزبان . ۲- استفاده از ارقام مقاوم. (در صورت امکان انجام آزمایشات لازم برای دستیابی به روش مناسب مبارزه با نماتدها، توصیه می شود).
نماتد گالزای گندم	<i>Anguina tritici</i>		اکثر مناطق گندمکاری						۱- کشت بذر سالم و بدون گال از طریق بوجاری. ۲- انهدام گالهای حاوی نماتد از طریق خرد کردن (کنسانتره) ۳- کنترل علفهای هرز مثل یولاف و چاودار ۴- تناوب دو ساله

فهرست آفات و بیماریهای گیاهی و علفهای هرز مهم محصولات عمده کشاورزی و سموم و روشهای توصیه شده علیه آنها بر اساس توصیه‌های کمیته‌های تعیین انواع سموم دفع آفات نباتی و روش کاربرد آنها.

محصول	نام فارسی آفت	نام علمی آفت	مناطق مهم انتشار	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	تعداد سمپاشی	ملاحظات
برنج	کرم ساقه خوار برنج	<i>Chilo suppressalis</i>	گیلان-مازندران-گلستان-الموت-قزوین-طارم-زنجان-اصفهان-میانه	۱- لیندین ۲- دیازینون ۳- دیازینون ۴- کارتاپ ۵- فپرونیل ۶- فنیتروتیون ۷- دیازینون	WP 25% G 10% G 5% G 4% G 0.2% EC 50% EC 60%	۵۰ گرم در ۱۰۰ مترمربع (خزانه) ۱۵ کیلوگرم ۳۰ ، ، ۳۰ ، ، ۲۰ ، ، ۱/۵ لیتر ۱ لیتر	ستون ملاحظات	فقط یک نوبت	مبارزه غیر شیمیایی: شخم، آب تخت اراضی و انهدام علفهای هرز حاشیه مزارع قبل از شکار اولین پروانه. مبارزه بیولوژیک: با استفاده از زنبور تریکوگراما. ادامه و توسعه مبارزه‌های غیر شیمیایی در قالب مبارزه تلفیقی توصیه می‌گردد ردیف ۱- مبارزه در خزانه، انجام آزمایشات جهت دستیابی به سموم مناسب‌تر. ردیف ۲- مبارزه در شالیزار با نظر کارشناس با ۳۰ کیلوگرم گرانول ۱۰٪ ردیف ۳- مبارزه با نظر کارشناس نوبت دوم و با ۴۰ کیلوگرم گرانول ۵ درصد ردیف ۴- مبارزه با نظر کارشناس ردیف ۵- در تناوب با دیگر سموم گرانول برای مبارزه با نسل اول یا دوم. (فقط یک نوبت در سال) در صورت عدم دستیابی به فنیتروتیون، در مناطق خشک و باتلاقی با توجه به اثرات سوء بر روی حشرات مفید، تحت نظر کارشناس می‌توان از دیازینون EC60% با دز ۱ لیتر در هکتار مصرف نمود. ردیف ۶- محلول پاشی در مزرعه در موارد لزوم نوبت اول و دوم (PH خاک در نظر گرفته شود).
	کرم سبز برگ‌خوار برنج کرم برگ‌خوار تک نقطه‌ای	<i>Naranga aenescens</i> <i>Cirphis unipunctata</i>	مناطق برنج خیز شمال کشور	۱- کارباریل ۲- تری کلروفن ۳- مالاتیون	WP 85% SP 80% EC 57%	۲-۳ کیلوگرم ۱ ۲ لیتر	به محض مشاهده اولین علائم خسارت	۱ نوبت ، ، ، ،	در حاشیه مزارع و مناطق سایه‌گیر مبارزه بایستی به صورت موضعی انجام گیرد. با یکی از سموم فسفره کم خطر با نظر کارشناس

فهرست آفات و بیماریهای گیاهی و علتهای هرز مهم محصولات عمده کشاورزی و سموم و روشهای توصیه شده علیه آنها بر اساس توصیه‌های کمیته‌های تعیین انواع سموم دفع آفات نباتی و روش کاربرد آنها.

محصول	نام فارسی آفت	نام علمی آفت	مناطق مهم انتشار	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	تعداد سمپاشی	ملاحظات
برنج	انواع مگس خزانه	<i>Ephydra spp.</i>	مناطق برنجکاری کشور	۱- لیندین ۲- تری کلروفن	WP 25% SP 80%	۵۰ گرم در ۱۰۰ متر مربع ۱۲ گرم در ۱۰۰ متر مربع	با مشاهده آفت با نظر کارشناس	۱ نوبت ، ،	محلپاشی در خزانه محلپاشی در خزانه، در مناطق جنوب، با توجه به فعالیت پارازیتها، حتی المقدور سمپاشی انجام نشود و در صورت لزوم، با احتیاط و با نظر کارشناس انجام گردد.
	کرم ساقه خوار (سزامیا)	<i>Sesamia nonagrioides</i>	فارس - خوزستان ایلام - سیستان و بلوچستان	۱- دیازینون	EC 60%	۲ لیتر	اواسط مرداد و اواسط شهریور	۲ نوبت	این آفت ۳ نسل دارد. سمپاشی اول، اوایل مرداد (نسل ۲) و سمپاشی دوم اواسط شهریور (نسل ۳). ادامه بررسی توصیه می شود.
	آبدزدک	<i>Gryllotalpa gryllotalpa</i>	اغلب مناطق برنجکاری	۱- کارباریل ۲- لیندین	WP 85% WP 25%	۱٪ طعمه سموم ۱٪ طعمه سموم			
	بلاست	<i>Pyricularia oryzae</i>	فارس - گیلان - مازندران - گلستان - اصفهان - کهگیلویه - خوزستان	۱- تری سیکلازول ۲- ادیفنوس	WP 75% EC 50%	۰/۵ کیلوگرم ۱ لیتر	پس از ظهور ۴-۳۰ درصدخوشه‌ها با توجه به شرایط جوی (دما، رطوبت نسبی، نور و بارندگی) و اطلاعیه پیش آگاهی	۱ نوبت ، ،	استفاده از ارقام مقاوم توصیه می شود. تجدید نظر و اعلام معیارهای پیش آگاهی قابل اجرا مورد درخواست می باشد. انجام تحقیقات جهت دستیابی به قارچ کش های جدید توصیه می شود.
	شیت بلاست	<i>Rhizoctonia solani</i>	فارس - اصفهان - گلستان - گیلان - مازندران - چهارمحال	۱- اپرودیون + کاربندازیم ۲- پروپیکونازول	WP 52.5% EC 25%	۱ کیلوگرم ۱ لیتر	در صورت آلودگی ۲۰٪ از ساقه‌ها	۱ نوبت ، ،	در صورت لزوم، سمپاشی ۱۵-۱۰ روز بعد تکرار شود.
	لکه قهوه‌ای	<i>Drechslera oryzae</i>	فارس - اصفهان - گیلان - مازندران - گلستان - چهارمحال	۱- کاربوکسین تیرام ۲- بنومیل	WP 75% WP 50%	۲ درهزار ، ،	ضد عفونی بذر قبل از کاشت ، ،	۱ نوبت ، ،	ضد عفونی بذر برنج به مدت ۲۴ ساعت در محلول ۲ در هزار.

ملاحظات	تعداد سمپاشی	زمان مبارزه	مصرف در هکتار	فرمولاسیون	سموم توصیه شده	مناطق مهم انتشار	نام علمی آفت	نام فارسی آفت	محصول
کشت ارقام مقاوم و مصرف متعادل کود از ته در پیشگیری از بیماری نقش مهمی دارد.			۱ کیلو گرم	WP 75%	کاربوکسین تیرام	استان مازندران	<i>Ustilaginoidea virens</i>	سیاهک دروغی برنج	برنج
استفاده از زنبورتریکوگراما در نسلهای مختلف، روغن پاشی، شکار انبوه آفت به کمک تله های فرمونی و رعایت اصول باغبانی، ارکان اصلی مبارزه تلفیقی با آفات سیب را تشکیل میدهند... استفاده از کارتن یا گونی در دورتنه درختان در انتقال جمعیت از نسلی به نسل دیگر و از سالی به سال دیگر بسیار موثر است. آزمایش سموم مناسب و کم خطر توصیه می شود. سم ردیف ۲: حتی المقدور در نسل اول به ویژه در مناطق مرتفع که آفت دو نسل دارد مصرف شود. آزمایش تحقیقی اجرایی جهت دستیابی به دز مناسب پیشنهاد می شود.	با نظر کارشناس بر اساس مدیریت تلفیقی آفات (IPM)	با توجه به اطلاعیه های پیش آگاهی	۱/۵ در هزار ۲ در هزار ۱ در هزار ۱/۵ در هزار ۱ در هزار ۲ در هزار	EC 35% EC 20% EC 60% WP 40% EC 50% WP 20%	۱- فوزالن ۲- آزینفوس متیل ۳- دیازینون ۴- دیازینون ۵- اتریمفوس ۶- آزینفوس متیل	اکثر باغات میوه	<i>Cydia pomonella</i> (<i>Laspeyresia pomonella</i>) <i>Euzophera bigella</i> <i>Grapholitha funebrana</i>	کرم سیب کرم به کرم آلو	درختان میوه سردسیری

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

فهرست آفات و بیماریهای گیاهی و علفهای هرز مهم محصولات عمده کشاورزی و سموم و روشهای توصیه شده علیه آنها بر اساس توصیه‌های کمیته‌های تعیین انواع سموم دفع آفات نباتی و روش کاربرد آنها.

ملاحظات	تعداد سمپاشی	زمان مبارزه	مصرف در هکتار	فرمولاسیون	سموم توصیه شده	مناطق مهم انتشار	نام علمی آفت	نام فارسی آفت	محصول
<p>بطور کلی کنه کשהا باید در تناوب با یکدیگر مصرف شوند.</p> <p>پروپارزیت روی گلابی و به مصرف نشود.</p> <p>بطور کلی ، سمپاشی اوایل صبح و قبل از گسترش آفتاب صورت گیرد.</p> <p>در مورد قدرت کنه کشی فن پروپاترین بررسی شود. ضمناً این سم ترجیحاً در فصل بهار مصرف شود.</p> <p>ردیف ۶: روی تخم کنه اثر ندارد.</p> <p>ردیف ۷: علیه کنه قرمز اروپایی درختان سیب، ثبت شده است.</p> <p><u>روغن می تواند در تناوب با کنه کش های دیگر تحت مدیریت IPM مصرف شود.</u></p>		<p>سمپاشی اول پیش بهاره و سمپاشی های بعدی با مشاهده ۳-۵ عدد از مراحل متحرک کنه روی یک برگ (مبارزه پیش بهاره از زمان تورم تا قبل از باز شدن جوانه ها)</p> <p>در صورت مشاهده آلودگی شدید پس از نوبت اول سمپاشی، برای جلوگیری از خسارت تخمهای تفریح شده، دومین نوبت سمپاشی ۱۰-۱۵ روز بعد انجام شود.</p>	<p>۰/۳- ۰/۵ درهزار</p> <p>۱/۵ درهزار</p> <p>۱ درهزار</p> <p>۱ در هزار</p> <p>۱/۵-۲ درهزار</p> <p>۱/۵ درهزار</p> <p>۰/۴ درهزار</p> <p>۱ درهزار</p> <p>۱-۲ درصد</p>	<p>SC 50%</p> <p>EC 20%</p> <p>EC 57%</p> <p>EW 57%</p> <p>EC10%</p> <p>DC 5%</p> <p>SC 20%</p> <p>EC 25%</p> <p>O 80%</p>	<p>۱-کلوفنتزین</p> <p>۲-بنزوکسی میت</p> <p>۳- پروپارزیت</p> <p>۴- پروپارزیت</p> <p>۵- فن پروپاترین</p> <p>۶- فلوفنوکسورون</p> <p>۷- فنازاکوئین</p> <p>۸- بروموپروپیلات</p> <p>۹-روغن امولسیون شونده</p>		<i>Panonychus ulmi</i>	کنه قرمز اروپایی	درختان میوه سردسیری
<p>رعایت اصول به زراعی: از بین بردن علفهای هرز، (نه در حد ریشه کنی)، حفظ رطوبت باغ و کوتاه نگه داشتن پوشش گیاهی باغ در کنترل جمعیت آفت بسیار مؤثر است. انجام آزمایشات برای دستیابی به</p>	۲-۱ نوبت	اوایل تابستان با نظر کارشناس	<p>۱ در هزار</p> <p>۱ در هزار</p> <p>۱ در هزار</p> <p>۰/۵ در هزار</p>	<p>EC 20%</p> <p>EC 57%</p> <p>EC 25%</p> <p>SC 5%</p>	<p>۱- بنزوکسی میت</p> <p>۲- پروپارزیت</p> <p>۳- بروموپروپیلات</p> <p>۴- فن پروکسی میت</p>	اکثر باغات میوه	<i>Tetranychus spp.</i>	انواع کنه های تار عنکبوتی	

سموم جدید پیشنهاد می‌شود.									
---------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--

فهرست آفات و بیماریهای گیاهی و علتهای هرز مهم محصولات عمده کشاورزی و سموم و روشهای توصیه شده علیه آنها بر اساس توصیه‌های کمیته‌های تعیین انواع سموم دفع آفات نباتی و روش کاربرد آنها.

محصول	نام فارسی آفت	نام علمی آفت	مناطق مهم انتشار	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	تعداد سمپاشی	ملاحظات
درختان میوه سردسیری	لیسه درختان میوه لیسه سیب	<i>Hyponomeuta padellus</i> <i>H. malinellus</i>	اکثر باغات مناطق کوهستانی	۱- مالاتیون	EC 57%	۲ در هزار	پس از متورم شدن جوانه‌ها و	۱ نوبت	در صورتی که اختصاصاً برای لیسه سمپاشی می‌شود ترجیحاً از سم مالاتیون استفاده شود. این آفت در صورت مبارزه شیمیایی با سایر حشرات زیان‌آور باغات، معمولاً خسارت ایجاد نمی‌کند.
				۲- آزینفوس متیل	EC 20%	۲ در هزار	درست قبل از	، ،	
				۳- دیازینون	EC 60%	۱ در هزار	باز شدن گلها	، ،	
				۴- فوزالن	EC 35%	۱/۵ در هزار		، ،	
مینوز لکه گرد سیب		<i>Leucoptera malifoliella</i>	آذربایجان شرقی و غربی - تهران - اصفهان - خراسان - سمنان - مرکزی - کرمان و لرستان	۱- دیفلوبنزورون	WP 25%	۰/۵ در هزار	به محض تفریح تخمها	۱ نوبت	سم ردیف ۵ در سال ۱۳۷۹ علیه این آفت ثبت شده است.
				۲- دلتامترین	EC 2.5%	، ، ،		، ،	
				۳- پرمترین	EC 25%	، ، ،		، ،	
				۴- فن پروپاترین	EC 10%	۰/۵-۰/۷ در هزار		، ،	
				۵- استامی پراید	SP 20%	۰/۵ در هزار		، ،	
برگخوار و جوانه‌خوار		<i>Archips sp.</i>	به صورت لکه‌ای در بعضی مناطق به ویژه مناطق کوهستانی		هر سم فسفره تماسی				بررسی میزان زیان اقتصادی توصیه می‌گردد.
									سمپاشی در صورت لزوم انجام گیرد.
پسیل گلابی		<i>Psylla pyricola</i>	اکثر مناطق کشور	۱- فوزالن	EC 35%	۱/۵ در هزار	همزمان با تورم جوانه‌ها تا ریختن سه چهارم گلبرگها یا بلافاصله پس از ریختن گلبرگها	با نظر کارشناس	در صورت نیاز به سمپاشی مجدد، همراه و همزمان با سمپاشی علیه کرم سیب صورت گیرد. در صورت زیاد بودن ترشحات قبل از سمپاشی، درخت با آب شستشو شود. آزینفوس متیل با روغن امولسیون شونده اثر بهتری دارد. انجام آزمایشات با سموم موثر و مناسب توصیه می‌شود
				۲- آزینفوس متیل	EC 20%	۲ در هزار			
				۳- دیازینون	EC 60%	۱ در هزار			
				۴- اندوسولفان	EC 35%	۲ در هزار			

فهرست آفات و بیماریهای گیاهی و علفهای هرز مهم محصولات عمده کشاورزی و سموم و روشهای توصیه شده علیه آنها بر اساس توصیه‌های کمیته‌های تعیین انواع سموم دفع آفات نباتی و روش کاربرد آنها.

ملاحظات	تعداد سمپاشی	زمان مبارزه	مصرف در هکتار	فرمولاسیون	سموم توصیه شده	مناطق مهم انتشار	نام علمی آفت	نام فارسی آفت	محصول
رعایت اصول باغبانی اهمیت ویژه‌ای دارد. انجام پیش‌آگاهی و بررسی‌های بیشتر توصیه می‌شود. استفاده از فرمون برای شکار انبوه و پایین آوردن جمعیت آفت مؤثر است.	۲ نوبت	همزمان با تفریح تخم در تلفیق با سایر آفات	۲ در هزار ۱ در هزار	EC 20% EC 60%	۱- آزیفنوس متیل ۲- دیازینون	بعضی باغات میوه در مناطق مختلف کشور	<i>Zeuzera pyrina</i>	پروانه فری	درختان میوه سردسیری
رعایت اصول باغبانی از جمله تقویت درختان، آبیاری منظم، هرس، حذف سرشاخه‌های آلوده و کشت گیاهان تله توصیه می‌گردد. روی تأثیر فرمونها بررسی‌های بیشتر انجام گیرد.						اکثر باغات کشور	<i>Osphranteria coerulea</i>	سوسک شاخک بلند	
۱- رعایت اصول باغبانی اهمیت ویژه‌ای دارد. ۲- استفاده از فرمون برای کاهش جمعیت مؤثر است.	۱ نوبت ، ،	همزمان با تفریح تخم در تلفیق با سایر آفات	۲-۳ در هزار ، ، ،	EC 35%	۱- سموم فسفره ۲- اندوسولفان	بعضی باغات میوه در مناطق مختلف کشور	<i>Synanthedon myopaeformis</i>	پروانه زنبورمانند	
در صورت ضرورت برای شته‌هایی که ایجاد پیچیدگی می‌کنند از سموم سیستمیک استفاده شود. انجام آزمایشات برای دستیابی به سموم مناسب توصیه می‌شود. مبارزه پیش بهاره یا یکی از سموم فسفره تماسی ترجیحاً، سموم پردوام در اوایل فصل و سموم کم دوام در اواخر فصل مصرف شوند.	با نظر کارشناس	در صورت وجود آفت به تعداد کافی جهت سمپاشی	۱ در هزار ، ، ، ۲ در هزار ۰/۵ در هزار ۰/۵ در هزار ۱ در هزار ۱ در هزار	EC 60% EC 25% EC 25% DF 50% WP 50% EC 50% EC 60%	۱- تیموتون ۲- اکی دیمتون متیل ۳- مالاتیون ۴- پیریمیکارب ۵- پیریمیکارب ۶- هپتتفوس ۷- دیازینون	اکثر باغات میوه در مناطق مختلف کشور	<i>Aphis pomi</i> <i>Eriosoma lanigerum</i> <i>Myzus persicae</i> <i>Pterochloroides persicae</i>	شته سبز سیب شته خونی سیب شته سبز هلو شته خالدار هلو	
محلول‌پاشی پای درخت و جمع‌آوری و از بین بردن حشرات کامل و بیل زدن باغ در بهار برای تقلیل جمعیت آفت. انجام آزمایشات برای دستیابی به سموم مناسب توصیه می‌شود. - بهتر است پس از ریختن محللول سمی در پای درخت، یک آبیاری سبک نیز انجام شود.	۱-۲ نوبت با توجه به پیش‌آگاهی	اوایل بهار و اوایل تابستان با نظر کارشناس	۳-۳/۵ لیتر (برای هر درخت ۲۰-۴۰ لیتر محللول سمی با دز مصرف رایج که پای درخت و روز بعد از آبیاری ریخته می‌شود.)	EC 60%	دیازینون و سایر سموم فسفره تماسی	اکثر باغات میوه در مناطق مختلف کشور	<i>Polyphylla olivieri</i>	کرم سفید ریشه	

فهرست آفات و بیماریهای گیاهی و علفهای هرز مهم محصولات عمده کشاورزی و سموم و روشهای توصیه شده علیه آنها بر اساس توصیه‌های کمیته‌های تعیین انواع سموم دفع آفات نباتی و روش کاربرد آنها.

محصول	نام فارسی آفت	نام علمی آفت	مناطق مهم انتشار	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	تعداد سمپاشی	ملاحظات
درختان میوه سردسیری	مگس گیلاس	<i>Rhagoletis cerasi</i>	اکثر باغات میوه در مناطق مختلف کشور	۱- دیازینون ۲- تری کلروفن ۳- مالاتیون	WP 40% SP 80% EC 57%	۱ در هزار ، ، ، ۲ در هزار	شروع تغییر رنگ میوه	۱ نوبت ، ، ، ،	شخم پاییزه به عمق حداقل ۲۰ سانتیمتر در سایه انداز پای درخت توصیه می‌شود. به دوره کارنس توجه شود. در صورت عدم دسترسی به پودر دیازینون از دیازینون EC می‌توان به نسبت ۱ در هزار استفاده کرد استفاده از تله‌های زرد رنگ و همچنین مواد جلب کننده، برای کاهش جمعیت آفت و پیش آگاهی کاربرد دارد.
	زنبور مغزخوار بادام	<i>Eurytoma amygdalia</i>	استانهای بادام خیز						جمع آوری همگانی و معدوم نمودن میوه‌های آلوده روی درخت و زیر درخت.
	زنبور گلابی زنبور گوجه	<i>Hoplocampa brevis</i> <i>Hoplocampa flava</i> <i>H. minota</i>	آذربایجان شرقی و غربی-تهران-زنجان- قزوین-مازندران- مرکزی- اصفهان	۱- اندوسولفان ۲- دیازینون ۳- فوزالن	EC 35% WP 40% EC 35%	۱/۵ در هزار ۱ در هزار ۱/۵ در هزار	پس از ریزش سه چهارم گل برگها با توجه به پیش آگاهی	۱ نوبت ، ، ، ،	شخم پای درخت و یخ آب زمستانه پای درخت در کاهش جمعیت آفت کاملاً مؤثر است.
	سوسک گرده خوار	<i>Epicometis hirta</i> <i>Oxythrea cinctella</i>	آذربایجان غربی و شرقی - زنجان - کردستان	اندوسولفان و سایر سموم کم خطر برای زنبور عسل	EC 35%	۱/۵ در هزار	هنگام غروب یا اوایل صبح با سمپاشی روی حشرات کامل	یک نوبت	- کشت گیاهان تله مانند کلزا در اطراف باغ. - جمع آوری مکانیکی با تکان دادن شاخه‌های درخت. - اجتناب از کشت مخلوط درختان
شپشک آسیایی شپشک واوی سپردار بنفش شپشک سان‌زوزه شپشک گوجه شپشک سفید هلو(توت) شپشکهای نرم تن	<i>Neochionaspis asiatica</i> <i>Lepidosaphes malicola</i> <i>Parlatoria oleae</i> <i>Diaspidiotus perniciosus</i> <i>Diaspidiotus prunorum</i> <i>Pseudaulacaspis pentagona</i> Coccidae خانواده	اکثر باغات	۱- آزینفوس متیل ۲- اتیون ۳- اتریمنفوس ۴- کلرپیریفوس ۵- روغن-امولسیون شونده	EC 20% EC 47% EC 50% EC 40.8% O 80 %	۲ در هزار ۱/۵ در هزار ۱ در هزار ۱-۱/۵ در هزار ۰/۵ در صد	در صورت وجود آفت به تعداد کافی و با توجه به پیش آگاهی	۲-۱ نوبت ، ، ، ، ، ،	در هر نسل پس از خروج دو سوم پوره‌ها. همراه با سم، ۰/۵ درصد روغن مصرف شود. در مورد شپشک توت سمپاشی زمستانه با ۰/۴٪ روغن. در صورت عدم دسترسی به سموم مذکور از سایر سموم فسفره دیگر می‌توان استفاده کرد. در مورد شپشکهای بدون سپر سمپاشی یکبار و در زمان ظهور پوره‌های سن یک توصیه می‌شود.	

فهرست آفات و بیماریهای گیاهی و علفهای هرز مهم محصولات عمده کشاورزی و سموم و روشهای توصیه شده علیه آنها بر اساس توصیه‌های کمیته‌های تعیین انواع سموم دفع آفات نباتی و روش کاربرد آنها.

ملاحظات	تعداد سمپاشی	زمان مبارزه	مصرف در هکتار	فرمولاسیون	سموم توصیه شده	مناطق مهم انتشار	نام علمی آفت	نام فارسی آفت	محصول
	۱ نوبت	در مرحله غنچه قبل از باز شدن گلها	۱/۵ در هزار ۱ در هزار ۱/۵ در هزار	EC 35% WP 40% EC 35%	۱- اندوسولفان ۲- دیازینون ۳- فوزالن	تهران - آذربایجان شرقی و غربی - زنجان	<i>Anthonomus pomorum</i>	سرخرطومی سیب و گلابی	درختان میوه سردسیری
بیل زدن پای درخت در پاییز و زمستان که محل زمستانگذرانی لاروهاست، در کاهش جمعیت آفت اهمیت دارد.	۱ نوبت ، ، ، ،	حدود ۵ تا ۶ روز پس از ریزش کامل گلها	۱/۵ در هزار ۱ در هزار ۲ در هزار	EC 35% WP 40% EC 20%	۱- اندوسولفان ۲- دیازینون ۳- آزینفوس متیل	خراسان - تهران - همدان - قزوین	<i>Rhynchites spp.</i>	انواع سرخرطومی گیلاس و آلبالو	
سمپاشی دوم با ظهور لاروهای نسل بهاره و قبل از نفوذ آنها به داخل میوه، انجام شود. از روش تله گذاری فرمونی برای تعیین زمان دقیق سمپاشی میتوان استفاده نمود.		بلافاصله پس از ریختن گلبرگها همراه با هرس بهاره درختان، قبل از کامل شدن دوره تغذیه لاروها			سموم نفوذی	تهران، قزوین، آذربایجان شرقی و غربی، چهارمحال و بختیاری - کردستان - کرمانشاه - اصفهان - خراسان	<i>Anarsia lineatella</i>	سرشاخه خوار هلو	
در فصل گرما از طعمه آبدار استفاده شود. استفاده از تله‌های زنده‌گیر توصیه می‌شود. طعمه فسفر دوزنگ: ۲-۲/۵ گرم سم + ۳-۲ گرم روغن + ۱۰۰ گرم گندم یا جو. (به علت اینکه در روز لانه توسط این موشها بسته می‌شود، طعمه گذاری باید در غروب انجام گیرد).	۱ نوبت	اواخر زمستان تا اواخر بهار	۱۰-۵ گرم طعمه سموم در هر لانه فعال ۲۰-۱۰ گرم در هر لانه فعال ، ، ، ، ، ،	P 80% B(0.006+0.019) B 0.005% B 0.005%	۱- فسفر دوزنگ ۲- کلروفاسینون + سولفاکوئین اکسالدین ۳- برومادیولون ۴- پرودیفاکوم	اکثر مناطق کشور	<i>Nesokia indica</i>	موش و رامین	
انجام مطالعات و آزمایشات توصیه می‌شود. بستن گونی یا تورسیمی دور تنه درختان توصیه می‌شود						اکثر مناطق کشور	<i>Lepus capensis</i>	 خرگوش	

فهرست آفات و بیماریهای گیاهی و علفهای هرز مهم محصولات عمده کشاورزی و سموم و روشهای توصیه شده علیه آنها بر اساس توصیه‌های کمیته‌های تعیین انواع سموم دفع آفات نباتی و روش کاربرد آنها.

محصول	نام فارسی آفت	نام علمی آفت	مناطق مهم انتشار	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	تعداد سمپاشی	ملاحظات
درختان میوه سردسیری	لکه سیاه سیب	<i>Venturia inaequalis</i>	اکثر مناطق کشور	۱- بپترتانول ۲- نوآریمول ۳- کاپتان ۴- دودین ۵- بنومیل	WP 25% EC 9% WP 50% WP 65% WP 50%	۰/۷۵ در هزار ۰/۷۵ در هزار ۳ در هزار ۱ در هزار ۰/۵ در هزار	سمپاشی اول در زمان تورم جوانه های گل، دوم پس از ریزش گلبرگها و سوم ۱۰ روز پس از نوبت دوم.	طبق موازین پیش‌آگاهی و با توجه به شرایط ۳ نوبت	جمع‌آوری و سوزاندن برگهای آلوده در اواخر پاییز و انجام مبارزه در مناطق آلوده با توجه به پیش‌آگاهیهای انجام گرفته. مبارزه به شرط وجود آلودگی و حصول شرایط لازم از نظر درجه حرارت رطوبت برای فعالیت عامل بیماری.
	سفیدک حقیقی سیب	<i>Podosphaera leucotricha</i>	اکثر باغات میوه در مناطق مختلف کشور	۱- دینوکاپ ۲- دینوکاپ ۳- بنومیل ۴- سولفور ۵- نوآریمول	WP 18.25% EC 35% WP 50% WP 80-90% EC 9%	۱ در هزار ۱ در هزار ۰/۵ در هزار ۳-۴ در هزار ۰/۷۵ در هزار	به محض مشاهده بیماری	با توجه به پیش‌آگاهی	در شرایط مساعد و در صورت سابقه آلودگی ۱- هرس سرشاخه‌های آلوده در اواخر پاییز و سوزاندن آنها. ۲- بررسی روی ارقام مقاوم. ۳- سمپاشی در مناطق گرم در زمان تورم جوانه، و در مناطق معتدل بلافاصله بعد از ظهور گل با سموم غیرگوگردی تکرار سمپاشی در بهار هر ۵-۶ روز و در تابستان هر ۱۰ روز یکبار با نظر کارشناس ۰/۵ در هزار مویان به محلول اضافه شود. گوگرد: در دمای بین ۱۶ تا ۳۰ درجه مصرف شود.
	سفیدک حقیقی هلو و شلیل	<i>Sphaerotheca pannosa var.persica</i>	اکثر مناطق	۱- دینوکاپ ۲- دینوکاپ ۳- سولفور ۴- بنومیل	EC 35% WP 18.25% WP 80-90% WP 50%	۱ در هزار ۱ در هزار ۳-۴ در هزار ۰/۵ در هزار	بعد از ریختن گلبرگ‌ها و تشکیل میوه	۳-۷ نوبت در صورت لزوم	نوبت اول مهم است و سمپاشی‌های بعدی به فاصله ۱۰ روز.
آتشک درختان میوه دانه‌دار		<i>Erwinia amylovora</i>	آذربایجان شرقی و غربی،	۱- ترکیب بردو ۲- اکسی کلوروس	- WP 35%	یک درصد ۲ در هزار		۱- انهدام درختانی که بیش از ۵۰٪ آلودگی دارد. ۲- در آلودگیهای کمتر از ۵۰٪ قطع	

ادامه جدول قبلی.

ملاحظات	تعداد سمپاشی	زمان مبارزه	مصرف در هکتار	فرمولاسیون	سموم توصیه شده	مناطق مهم انتشار	نام علمی آفت	نام فارسی آفت	محصول
شاخه های آلوده در ۳۰-۲۵ سانتیمتر پایتتر از محل آلوده و سوزاندن آنها در فصل خواب درخت. ۳- ضد عفونی و پوشاندن محل زخم و بریدگیها با چسب پیوند و ضد عفونی ابزار هرس ۴- استفاده از ارقام مقاوم ۵- اعمال مقررات قرنطینه ای برای جلوگیری از انتقال بیماری به سایر نقاط. ۶- عدم استقرار کندوی زنبور عسل. (انجام آزمایشها جهت دستیابی به سموم جدید توصیه می شود.) <i>توجه: هنگام تور ۳ پوانه، سم رزف ۲، سه در هزار مصرف شود.</i>	۱ نوبت ۱ نوبت ۱ نوبت ۱ نوبت جمعا ۴ نوبت	هنگام تورم جوانه و در زمان باز شدن ۵٪ گل ها و همچنین باز شدن ۵۰٪ گلها و نیز زمان باز شدن ۱۰۰٪ گل ها				سمنان، کردستان، مرکزی، تهران، اردبیل، زنجان، قزوین و خراسان		آتشک درختان میوه دانه دار	درختان میوه سردسیری
<i>از مصرف ترکیب پردو روی هلو خورداری شود.</i> در صورت ضرورت سمپاشی دوم توصیه می شود.	۱ نوبت ، ، ، ،	در پاییز پس از ریزش برگها تا تورم جوانه ها	۲/۵-۳ در هزار ۲ درصد ۳-۵ در هزار	WP 50% - WP 35%	۱- کاپتان ۲- ترکیب پردو ۳- اکسی کلورمس	اکثر مناطق	<i>Taphrina deformans</i>	پیچیدگی برگ هلو	
-- نوبت اول قبل از باز شدن کامل جوانه های گل و برگ با نسبت ۴ در هزار -- نوبت دوم پس از خاتمه مرحله گل با نسبت ۳ در هزار	۲ نوبت	به شرح ستون ملاحظات	۳-۴ در هزار	WP 35%	اکسی کلورمس	تاکستان، قزوین، تفرش، سواحل دریای خزر از گرگان تا آستارا	<i>Xanthomonas arboricola pv. juglandis</i>	بلایت گردو یا پوسیدگی مغز گردو	
حذف اندامهای آلوده و بیمار. تراشیدن شانکر و پانسمان آن با ترکیب بردوی ۸٪ و یا سموم ۳ و ۴. تقویت باغ وعدم احداث باغ در زمینهای آهکی و کم عمق و آبیاری منظم توصیه میشود.	۲-۱ نوبت	پاییز پس از ریزش برگها و اواخر بهار	۲ درصد ۳-۵ در هزار ۰/۶-۰/۵ یک در هزار	- WP 35% WP 70% WP 50%	۱- ترکیب پردو ۲- اکسی کلورمس ۳- تیوفانات متیل ۴- بنومیل	اکثر باغهای میوه	<i>Cytospora spp.</i>	شانکر سیتوسپورائی	

فهرست آفات و بیماریهای گیاهی و علفهای هرز مهم محصولات عمده کشاورزی و سموم و روشهای توصیه شده علیه آنها بر اساس توصیه‌های کمیته‌های تعیین انواع سموم دفع آفات نباتی و روش کاربرد آنها.

محصول	نام فارسی آفت	نام علمی آفت	مناطق مهم انتشار	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	تعداد سمپاشی	ملاحظات
درختان میوه سردسیری	بیماری غربالی درختان میوه هسته دار	<i>Wilsonomyces Carpophilus</i>	اکثر مناطق	۱- کاپتان ۲- ترکیب بردو ۳- اکسی کلورمس	WP 50% - WP 35%	۳ در هزار ۲ درصد ۳-۵ در هزار	به شرح ستون ملاحظات	۳ نوبت ۱-۲ نوبت برای آلو و زردآلو، ۲ نوبت برای هلو	سمپاشی پاییزه بعد از ریزش برگ‌ها. سمپاشی زمستانه بعد از متورم شدن جوانه‌ها تکرار سمپاشی بعد از ریزش گلها و تکرار آن بفواصل ۱۴ روز.
	سرخشکیدگی ناشی از سیتوسپورا	<i>Cytospora spp.</i>	اکثر باغات سیب و گردو	بنومیل	WP 50%	۰/۷ در هزار	در بهار	۳ نوبت	حذف سرشاخه‌های آلوده درختان، تقویت درخت. وعدم احداث باغ در زمینهای کم عمق و با PH بالا و آبیاری منظم توصیه میشود.
	پوسیدگی آرمیلاریایی ریشه	<i>Armillariella mellea</i>	مناطق میوه خیز سردسیر	۱- بنومیل ۲- تیوفانات متیل	WP 50% WP 70%				انتخاب نهال سالم و انجام تحقیقات لازم در مورد این بیماری توصیه می‌شود.
	بیماری مومیایی	<i>Monilia fructigena M. laxa</i>	گیلان و مازندران، آذربایجان غربی و شرقی و احتمالاً سایر مناطق مرطوب	۱- کاپتان ۲- مانکوزب	WP 50% WP 80%	۳ در هزار ۲ در هزار	قبل از متورم شدن جوانه‌ها، بعد از ریزش گلبرگها	۴-۵ نوبت ، ،	رعایت بهداشت باغ و جمع‌آوری میوه و برگهای آلوده و ریزش کرده و سوزاندن آنها. مبارزه با حشرات ناقل بیماری، هرس شاخه‌های مبتلا، عدم بسته‌بندی و حمل میوه‌های مبتلا شده.
	شانکر باکتریایی درختان میوه هسته‌دار	<i>Pseudomonas syringae pv.syringae</i>	اصفهان - مازندران - چهارمحال و بختیاری - خراسان - فارس - تهران	۱- ترکیب بردو ۲- اکسی کلورمس	- WP 35%	یک درصد ۲ در هزار	در مرحله تورم جوانه و موقع ریزش برگها	۱ نوبت ، ،	هرس زمستانی و سوزاندن اندامهای آلوده و ضدعفونی محل آلوده، استفاده از ارقام مقاوم. (از نظر تعداد و زمان سمپاشی نیاز به بررسی بیشتر دارد.) * توجه: هلو به ترکیب بردو حساس می‌باشد.
	لکه آجری بادام	<i>Polystigma amygdalium</i>	اکثر نقاط بادام خیز	۱- مانکوزب ۲- اکسی کلورمس ۳- ترکیب بردو	WP 80% WP 35% -	۲ در هزار ۳ در هزار ۱ درصد	به شرح ستون ملاحظات	۴-۳ نوبت	نوبت اول پس از ریزش گلبرگها و سمپاشیهای بعدی به فواصل ۱۲ روز. جمع‌آوری و دفن برگهای آلوده.

فهرست آفات و بیماریهای گیاهی و علتهای هرز مهم محصولات عمده کشاورزی و سموم و روشهای توصیه شده علیه آنها بر اساس توصیه‌های کمیته‌های تعیین انواع سموم دفع آفات نباتی و روش کاربرد آنها.

ملاحظات	تعداد سمپاشی	زمان مبارزه	مصرف در هکتار	فرمولاسیون	سموم توصیه شده	مناطق مهم انتشار	نام علمی آفت	نام فارسی آفت	محصول
محلول ریزی به شعاع ۱ متر از محل طوقه و به عمق ۳۰ سانتی‌متر. در باغات تازه آلوده شده، درختان آلوده معدوم شده و خاک آنها با بنومیل ضد عفونی گردد.. عدم کاشت نهال در مناطق آلوده و بررسی و معرفی پایه های مقاوم توصیه می‌شود. بررسی در مورد سموم جدید پیشنهاد می‌شود.	۱ نوبت	با مشاهده آلودگی	۴۰-۸۰ گرم در متر مربع	WP 50% WP70%	بنومیل تیوفانات متیل	اغلب مناطق میوه‌خیز	<i>Rosellinia necatrix</i>	پوسیدگی سفید ریشه	درختان میوه سردسیری
به علت بالا بودن سطح آبهای زیرزمینی و یا کشت عمیق									
۱- عدم احداث باغ در خاک‌های آلوده ۲- تقویت درختان با کوددهی مناسب و آبیاری منظم ۳- عدم کشت گیاهان میزبان این قارچ در جوار درختان (مانند سیب‌زمینی - گوجه‌فرنگی، جالیز، توت فرنگی)						آذربایجان شرقی، مازندران، چهار محال و بختیاری	<i>Verticillium dahliae</i>	پژمردگی ورتیسیلیومی درختان دانه‌دار و هسته دار	
۱- اجتناب از آبیاری غرقابی و عدم تماس طوقه با آب آبیاری ۲- بررسی برای حصول به پایه های مقاوم. ۳- حذف قسمتهای آلوده دور یقه و طوقه درخت تا بافت سالم و سپس پانسمان با سموم توصیه شده.			۵ در هزار	-- WP 35%	۱- ترکیب بردو ۲- اکسی کلوروس	اکثر مناطق میوه خیز کشور	<i>Phytophthora spp.</i>	پوسیدگی فیتوفترائی درختان دانه‌دار و هسته‌دار	
جمع‌آوری و سوزاندن برگهای آلوده ریخته شده در فصل پاییز و طول فصل رشد و رعایت بهداشت باغ	۲-۳ نوبت ۲ نوبت	زمستانه: پس از ریزش برگ‌ها بهاره: پس از ریزش گلبرگها	۱-۲ در هزار ۳-۵ در هزار ۱-۰/۵ درصد	WP 80% WP 35% --	۱- زینب ۲- اکسی کلوروس ۳- ترکیب بردو	مناطق گردو کاری	<i>Marssoniella juglandis</i>	لکه سیاه یا آنتراکنوز گردو	
رعایت نکات بهداشتی در تولید نهال و جلوگیری از انتقال نهال آلوده. (در مورد آلودگی سایر مناطق بررسی شود) انجام آزمایشات در مورد دستیابی به روش‌های مناسب مبارزه پیشنهاد می‌شود.						مغان	<i>Pratylenchus vulnus</i>	نماتد ریشه گیلاس و گردو و فندق	

فهرست آفات و بیماریهای گیاهی و علفهای هرز مهم محصولات عمده کشاورزی و سموم و روشهای توصیه شده علیه آنها بر اساس توصیه‌های کمیته‌های تعیین انواع سموم دفع آفات نباتی و روش کاربرد آنها.

محصول	نام فارسی آفت	نام علمی آفت	مناطق مهم انتشار	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	تعداد سمپاشی	ملاحظات
درختان میوه سردسیری	علفهای هرز قیاق پاسپالوم مرغ سلمه تره نی کنگر وحشی پیچک علف خرس یا کاتوس انواع اسفناج وحشی انواع ارزن وحشی انواع تاج خروس انواع دارو اش سس درختی	<i>Sorghum halepense</i> <i>Paspalum distichum</i> <i>Cynodon dactylon</i> <i>Chenopodium album</i> <i>Phragmites australis</i> <i>Cirsium arvense</i> <i>Convolvulus arvensis</i> <i>Cynanchum acutum</i> <i>Atriplex spp.</i> <i>Setaria spp.</i> <i>Amaranthus spp.</i> <i>Viscum spp.</i> <i>Cuscuta monogyna</i>	اغلب باغات کشور	۱- گلیفوزیت	SL41 %	۱۲- ۴ لیتر	در حداکثر فعالیت علفهای هرز تا گلدهی	۲- انوبت	برای علفهای هرز دائمی ۱۲-۶ لیتر در هکتار برای علفهای هرز یکساله ۶-۴ لیتر در هکتار. از ریختن روی شاخ و برگ و تنه درختان جوان خودداری شود. مصرف فریگیت به میزان ۵ در هزار (۲ لیتر در هکتار) و یا سولفات آمونیوم به میزان ۸٪ (۸ کیلوگرم در هکتار) همراه با گلیفوزیت مصرف آن را کاهش می‌دهد. دز مصرفی با نظر کارشناس و با توجه به نوع علف هرز تعیین می‌شود.
							وقتی ارتفاع علفها ۱۰-۱۵ سانتیمتر باشد	“ “	۲- به شاخ و برگ و تنه درختان پاشیده نشود. دز مناسب با توجه به پیشرفت مرحله رویشی علف هرز تعیین شود.
							بعد از رویش علفهای هرز	“ “	۳- در درختان جوانتر از ۴ سال مصرف نشود. رعایت بهداشت باغ و مبارزه مکانیکی. جهت مبارزه با علفهای هرز باریک برگ از باریک برگ کشتهای متداول استفاده گردد
							“ “	“ “	۴- سم تماسی است، برای کنترل علفهای هرز یکساله و غیر دائمی مصرف شود. انجام آزمایشات تحقیقی اجرایی برای تعیین دز مناسب پیشنهاد می‌شود.
مو	کرم خوشه خوار زنجرک گل سرخ	<i>Lobesia botrana</i> <i>(Polychrosis botrana)</i> <i>Edwardsiana rosae</i>	مناطق مکاری	۱- دیازینون ۲- فوزالن ۳- تری کلروفن ۴- دیازینون ۵- اتیون	WP 40 % EC 35 % SP 80 % EC 60 % EC 47 %	۱/۵ در هزار “ “ “ ۱/۵-۱درهزار “ “ “ “ “ “	بر اساس اطلاعیه‌های پیش آگاهی	۳-۲ نوبت	نوبت اول در مرحله غنچه و قبل از باز شدن گلها. نوبت دوم زمان غوره و نوبت سوم در شروع آبدار شدن میوه و بر اساس اطلاعیه‌های پیش آگاهی. دادن یخ آب زمستانه برای نابودی شفیره های زمستانگذران توصیه میشود. استفاده از فرمونها برای کنترل آفت مورد بررسی قرار گیرد.
							“ “	“ “	“ “
							“ “	“ “	“ “
							“ “	“ “	“ “

فهرست آفات و بیماریهای گیاهی و علفهای هرز مهم محصولات عمده کشاورزی و سموم و روشهای توصیه شده علیه آنها بر اساس توصیه‌های کمیته‌های تعیین انواع سموم دفع آفات نباتی و روش کاربرد آنها.

ملاحظات	تعداد سمپاشی	زمان مبارزه	مصرف در هکتار	فرمولاسیون	سموم توصیه شده	مناطق مهم انتشار	نام علمی آفت	نام فارسی آفت	محصول
دیازینون WP همزمان با سمپاشی علیه سفیدک حقیقی به صورت مخلوط با قارچکشهای پودری..	۱ نوبت	یک هفته پس از باز شدن جوانه‌ها	۱/۵ در هزار ، ، ، ۲ در هزار	WP 40% EC 60% EC 57%	۱- دیازینون ۲- دیازینون ۳- مالاتیون	مناطق مکاری	<i>Retithrips syriacus</i> <i>Thrips tabaci</i> <i>Taenothrips discolor</i> <i>Drepanothrips reuteri</i>	تریپس‌های مو	مو
انجام تحقیقات برای دستیابی به روشهای مبارزه توصیه می شود.						خراسان-آذربایجان شرقی و غربی لرستان - کرمان - اصفهان	<i>planococcus vitis</i>	شپشک آرد آلود مو	
۱- یخ آب زمستانه. ۲- تقویت باغ با استفاده از کود حیوانی و شیمیایی. ۳- بیل زدن عمیق پای بوته‌ها در اواخر زمستان. ۴- آبیاری مرتب. ۵- هرس شاخه‌های آلوده به تخم در ۲ نوبت: (مرحله غوره و آبدار شدن میوه). * استمرار کار در سالهای متمادی نتیجه بخش خواهد بود.						اغلب مناطق مکاری	<i>Psalmocharias alhageos</i>	زنجره مو	
تکرار سمپاشی هر ۷-۱۰ روز یک بار بر اساس پیش آگاهی. انجام آزمایشات برای دستیابی به سموم مناسب ضروری است. هرس سبز جهت تهویه درخت توصیه می شود.	برحسب نیاز	نوبت اول قبل از گلدهی	۳ در هزار ۲/۵-۳ در هزار ۲-۲/۵ در هزار	WP 50% WP 80% WP 80%	۱- کاپتان ۲- زینب ۳- مانب	اغلب مناطق مکاری	<i>Plasmopara viticola</i>	سفیدک دروغی مو	
هرس - ضدعفونی ابزار هرس - جلوگیری از زخمی شدن شاخ و برگ و استفاده از نهالهای سالم توصیه می شود. برای دستیابی به روشهای مبارزه بررسی بیشتر انجام گیرد.						اغلب مناطق مکاری	<i>Agrobacterium tumefaciens</i>	سرطان مو	
نوبت اول در ۷-۶ برگی جوانه ها به میزان ۱۵-۱۰ کیلوگرم.	۳ نوبت	به شرح ستون ملاحظات	۶۰-۹۰ kg		۱- گوگرد میکرونیزه	اغلب مناطق مکاری	<i>Uncinula necator</i>	سفیدک حقیقی مو	

ادامه جدول قبلی.

محصول	نام فارسی آفت	نام علمی آفت	مناطق مهم انتشار	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	تعداد سمپاشی	ملاحظات
مو				۲- سولفور ۳- دینوکاپ ۴- پنکو نازول ۵- هگزاکونازول ۶- نوآریمول ۷- سولفور	WP 80-90% WP 18.25% EW 20% SC 5% EC 9% DF 80%	۳-۴ در هزار ۱ در هزار ۰/۱۲۵ در هزار ۰/۲۵ در هزار ۰/۲ در هزار ۳ در هزار		۳ ، ، ، ،	نوبت دوم بعد از ریختن گلبرگها و بسته شدن دانه به میزان ۳۰-۲۰ کیلو گرم نوبت سوم ۲۰-۱۵ روز بعد به میزان ۴۰-۳۰ کیلو، در صورت انبوهی تاکستان تا ۶۰ کیلو گرم قابل افزایش است. دینوکاپ در نوبت اول که هوا خنکتر است و سولفور در نوبتهای بعدی که هوا گرمتر است، مصرف شوند. هرس سبز واز بین بردن علفهای هرز، جهت تهیه باغ توصیه می شود.
	علفهای هرز	تلخه مرغ شیرین بیان پیچک قیاق انواع چچم نی چسبک سس درختی تلخه بیان انواع اسفناج وحشی کنگر وحشی سلمه تره کاتوس	<i>Acroptilon respens</i> <i>Cynadon dactylon</i> <i>Glycyrrhiza glabra</i> <i>Convolvulus arvensis</i> <i>Sorghum halepense</i> <i>Lolium spp.</i> <i>Phragmites australis</i> <i>Setaria verticillata</i> <i>Cuscuta monogyna</i> <i>Goebelia alopecuroides</i> <i>Atriplex spp.</i> <i>Cirsium arvense</i> <i>Chenopodium album</i> <i>Cyanchum acutum</i>	اغلب مناطق موکاری	۱- گلیفوزیت ۲- پاراکوات ۳- کلرتال دیمتیل ۴- پندی متالین	SL 41% SL 20% WP 75% EC 33%	۱۲-۴ لیتر ۵-۳ لیتر ۱۰-۱۲ لیتر ۵ لیتر	۲-۱ نوبت ۲-۱ نوبت ۱ نوبت ۱ نوبت	مصرف فریگیت به میزان ۵ در هزار (۲ لیتر در هکتار) و یا سولفات آمونیوم به میزان ۸٪ (۸ کیلوگرم در هکتار) همراه با گلیفوزیت مصرف آن را کاهش می دهد. در موارد اضطراری و با نظر کارشناس از سموم باریک برگ کش موجود می توان استفاده کرد. ردیف دو و سه : بخصوص در مناطقی که سابقه سس دارد مفید می باشند.

فهرست آفات و بیماریهای گیاهی و علفهای هرز مهم محصولات عمده کشاورزی و سموم و روشهای توصیه شده علیه آنها بر اساس توصیه‌های کمیته‌های تعیین انواع سموم دفع آفات نباتی و روش کاربرد آنها.

ملاحظات	تعداد سمپاشی	زمان مبارزه	مصرف در هکتار	فرمولاسیون	سموم توصیه شده	مناطق مهم انتشار	نام علمی آفت	نام فارسی آفت	محصول
با توجه به ثبت کنه کشتهای جدید، آزمایشات تحقیقی اجرایی توصیه می‌شود. <u>مبارزه اصولی با علفهای هرز توصیه می‌شود.</u> دیگر کنه‌کشتهای رایج و کم خطر با نظر کارشناس	۲-۱ نوبت	با نظر کارشناس	۲ در هزار	EC 57%	۱- پروپارژیت	اغلب مناطق کشت	<i>Tetranychus urticae</i>	کنه تارتن دو نقطه‌ای	(حبوبات) لوبیا
			یک لیتر	EW 57%	۲- پروپارژیت				
			۲ در هزار	EC 7.52%	۳- تترا دیفون				
			۱ در هزار	EC 20%	۴- بنزوکسی میت				
انجام آزمایشات جهت دستیابی به روش‌های مبارزه پیشنهاد می‌شود.	۳-۱ نوبت	:: :: ::	۰/۵ تا ۱ در هزار	EC 25% EC 57%	۱- اکسی دیمتون متیل ۲- مالاتیون		<i>Thrips tabaci</i>	تریپس	
انجام آزمایشات جهت دستیابی به روش‌های مبارزه پیشنهاد می‌شود. - شخم عمیق بعد از برداشت محصول و از بین بردن بقایای گیاهی توصیه می‌شود.		اوایل رویش	۳ کیلو گرم یا ۵۰ کیلو طعمه یک لیتر ۵۰ کیلو طعمه	WP 85% EC 60% WP 25%	۱- کارباریل ۲- دیازینون ۳- لیندین		<i>Agrotis segetum</i> <i>Agrotis ipsilon</i>	اگروتیس (کرم‌های طوقه‌بر)	
به بخش آفات سبزی و صیفی مراجعه شود.						اغلب مناطق کشور	<i>Hylemyia cilicrura</i>	مگس لوبیا	
۱- این قارچ میزبانهای متعددی دارد (از جمله نخود) ۲- رعایت تناوب زراعی ۳- عمق مناسب کاشت	۱ نوبت	ضد عفونی بذر قبل از کاشت	۲ در هزار ۲ در هزار	WP 60% WP 75%	۱- تیابندازول ۲- کاربوکسین	اغلب مناطق کشت	<i>Rhizoctonia solani</i>	مرگ گیاهچه	
انجام تحقیقات و دستیابی به راه‌های کنترل ضرورت دارد.							<i>Colletotrichum lindemuthianum</i>	بیماری آنتراکنوز	

ادامه جدول قبلی.

ملاحظات	تعداد سمپاشی	زمان مبارزه	مصرف در هکتار	فرمولاسیون	سموم توصیه شده	مناطق مهم انتشار	نام علمی آفت	نام فارسی آفت	محصول (حبوبات)
<p>۱ - دو منظوره. اگر در تناوب بعدی بلافاصله گندم کشت شود، از تریفلورالین استفاده نشود.</p> <p>۲ - دو منظوره</p> <p>۳ - پهن برگ کش، به استثنای لوبیای چشم بلبلی. در کنترل اویارسلام نیز موثر است. برای مبارزه با باریک برگها می توان از باریک برگ کشهای متداول استفاده کرد.</p> <p>۴ - دو منظوره</p> <p>۵ - دو منظوره</p> <p>مخلوط ترفلان و بازگران در کنترل علفهای هرز این محصول موثر است.</p>		مخلوط باخاک قبل از کشت لوبیا	۱ تا ۲ لیتر	EC 48 %	۱- تری فلورالین	اغلب مناطق لوبیا کاری	<i>Amaranthus retroflexus</i> <i>Chenopodium album</i> <i>Convolvulus arvensis</i> <i>Setaria spp.</i>	علفهای هرز تاج خروس وحشی سلمک پیچک انواع ارزن وحشی سوروف	لوبیا
<p>مبارزه بیولوژیک در موسسه تحت بررسی است. ۲- مبارزه زراعی = شخم زمینهای آلوده در پاییز و زمستان برای نابودی شفیره ها و در صورت امکان دادن یخ آب.</p> <p>۳ - سمپاشی به موقع اهمیت خاصی دارد.</p>	۲-۱ نوبت ، ، ، ، ، ،	با توجه به پیش آگاهی در زمان نیاز با تشکیل اولین پيلهها	۲-۳ کیلو گرم ۲-۳ کیلو گرم ۲/۵-۳ لیتر ۱ کیلو گرم	WP 85 % SP 80 % EC 35 % DF 80 %	۱- کارباریل ۲- تری کلروفن ۳- اندوسولفان ۴- تیودیکارب	اغلب مناطق کشت	<i>Helicoverpa virescens</i> <i>Helicoverpa armigera</i> <i>Spodoptera exigua</i>	کرم پيله خوار (هلپوتیس) کارادرینا	نخود
در مورد تعیین زیان اقتصادی، مناطق انتشار و روش مبارزه بررسی شود	یک نوبت	اواسط تابستان	۲ - ۲/۵ لیتر	EC 40.8 %	کلر پیرفوس		<i>Liriomyza congesta</i> <i>L. cicerina</i> <i>Phytomyza sp.</i>	مگس های مینوز برگ نخود	
چون بذر یک نوبت ضد عفونی می شود، استفاده از سموم چند منظوره توصیه می شود باید تحت بررسی بیشتر قرار گیرد. اقدامات زراعی مثل آیش - تناوب و آبیاری صحیح نیز توصیه میگردد.	۱ نوبت	ضد عفونی بذر قبل از کشت	۲ در هزار	WP 50 %	۱- کاپتان	اغلب مناطق کشت	<i>Fusarium lateritum</i>	بوته میری فوزاریومی	

فهرست آفات و بیماریهای گیاهی و علفهای هرز مهم محصولات عمده کشاورزی و سموم و روشهای توصیه شده علیه آنها بر اساس توصیه‌های کمیته‌های تعیین انواع سموم دفع آفات نباتی و روش کاربرد آنها.

ملاحظات	تعداد سمپاشی	زمان مبارزه	مصرف در هکتار	فرمولاسیون	سموم توصیه شده	مناطق مهم انتشار	نام علمی آفت	نام فارسی آفت	محصول
انجام تحقیقات در مورد دستیابی به ارقام مقاوم پیشنهاد می‌شود. انتخاب بذر سالم تناوب صحیح	۱ نوبت ، ، ، ،	ضد عفونی بذر قبل از کشت یا میاشی بوتهای جوان بخصوص بعد از هر بارندگی	۲ در هزار ۲ در هزار ۲ در هزار	WP 50% WP 80% WP 60%	۱- بنومیل ۲- مانکوزب ۳- تیابندازول	اغلب مناطق کشت	<i>Aschochyta rabiei</i>	برق زدگی	(حبوبات) نخود
۱- کاشت بذر سالم (عاری از قارچ). ۲- رعایت تناوب زراعی و شخم عمیق. ۳- ارقام مقاوم. ۴- این قارچ علاوه بر نخود به لوبیا، سویا، ذرت و سایر محصولات نیز حمله می‌کند.	۱ نوبت	ضد عفونی بذر قبل از کشت	۲ در هزار ۲ در هزار	WP 50% WP 52.5%	۱- بنومیل ۲- اپیرودیون + کاربندازیم		<i>Macrophomina phaseoli</i>	زردی نخود	
۱ - جهت کنترل علفهای هرز پهن برگ مزارع نخود و عدس دیم ثبت شده است. (۱/۵ لیتر در هکتار برای مزارع عدس) ۲ - جهت کنترل علفهای هرز پهن برگ مزارع نخود دیم ثبت شده است. <u>برای کنترل باریک برگها می‌توان از باریک برگ کشهای متراول استفاده نمود بجز ستوکسیدیم (تابو-اس) که ایبار سوزندگی می‌نماید.</u>			۲ لیتر ۲ لیتر	SC 45% EC 60%	۱- لینورون ۲- پیریدات		<i>Acroptilon repens</i> <i>Cardaria draba</i> <i>Chondrilla juncea</i> <i>Galium tricoratum</i> <i>Heliotropium lasiocarpum</i> <i>Salsola kali</i> <i>Convolvulus arvensis</i> <i>Cuscuta campestris</i> <i>Euphorbia spp.</i> <i>Centaurea depressa</i>	<u>علفهای هرز نخود</u> تلخه ازمک قند رونک بی تی‌راخ آفتاب پرست علف شور پیچک سس انواع فریون گل گندم	

فهرست آفات و بیماریهای گیاهی و علفهای هرز مهم محصولات عمده کشاورزی و سموم و روشهای توصیه شده علیه آنها بر اساس توصیه‌های کمیته‌های تعیین انواع سموم دفع آفات نباتی و روش کاربرد آنها.

ملاحظات	تعداد سمپاشی	زمان مبارزه	مصرف در هکتار	فرمولاسیون	سموم توصیه شده	مناطق مهم انتشار	نام علمی آفت	نام فارسی آفت	محصول
۱- دو منظوره ۲- دو منظوره برای کنترل باریک برگها می توان از باریک برگ کش های متداول استفاده نمود.		بعد از کشت محصول و قبل از سبز شدن علفهای هرز و محصول ، ، ،	۴/۵ - ۳ لیتر ۱/۵ کیلوگرم	EC 33 % WP 80 %	۱ - پندی متالین ۲ - پرومترین		<i>Acroptilon repens</i> <i>Carthamus oxyacantha</i> <i>Cephalaria syriaca</i> <i>Condrilla juncea</i> <i>Galium tricornutum</i> <i>Lisaea heterocarpa</i> <i>Salsola kali</i>	علفهای هرز عدس تلخه گلرنگ وحشی سر شکافته قندرونک بی تی راح سگ دندان علف شور	(حیوانات) عدس
این شته دو میزبان بوده که میزبان اول آن درختان و درختچه های شمشاد و میزبان دوم ان انواع گیاهان پهن برگ یکساله است ، لذا میزبانهای متعددی داشته و از نظر انتقال بیماریهای ویروسی نیز اهمیت دارد.		با نظر کارشناس بر حسب نیاز ، ، ، ،	۱ لیتر ، ، ، ،	EC 25 % EC 25 % EC 40 %	۱- تیومتون ۲- اکسی دیمتون متیل ۳- دیمتوات	اغلب مناطق کشور	<i>Aphis fabae</i>	شته سیاه	(حیوانات) باقلا
کاشت بذر سالم و حذف بوته های آلوده							<i>Aschochyta fabae</i> <i>f.sp.fabae</i>	ببرق زدگی باقلا	
							<i>Aphis craccivora</i> <i>Acyrtosiphon pisum</i>	شته لگومینوز	
از بین بردن منابع آلوده مانند بقایای آلوده در کاهش بیماری موثر است						اهواز-دزفول- آذربایجان و استانهای شمالی	<i>Uromyces vicia-fabae</i>	زنگ باقلا	

فهرست آفات و بیماریهای گیاهی و علفهای هرز مهم محصولات عمده کشاورزی و سموم و روشهای توصیه شده علیه آنها بر اساس توصیه‌های کمیته‌های تعیین انواع سموم دفع آفات نباتی و روش کاربرد آنها.

ملاحظات	تعداد سمپاشی	زمان مبارزه	مصرف در هکتار	فرمولاسیون	سموم توصیه شده	مناطق مهم انتشار	نام علمی آفت	نام فارسی آفت	محصول (حبوبات) باقلا
۱- جمع آوری و سوزاندن بقایای آلوده در جلوگیری از انتشار بیماری در سالهای بعد بسیار موثر است. ۲- این قارچ به همراه <i>B. cinerea</i> عامل پوسیدگی خاکستری باقلا، در شرایط رطوبت بالا از مزرعه وارد انبار شده و به سرعت گسترش می‌یابد و سبب فساد بذور و تولید مجموعه‌ای توکسین می‌کند که از کیفیت محصول می‌کاهد.			دو در هزار ، ، ، ، ، ،	WP 80 % WP 80 % WP 50 %	۱- زینب ۲- مانب ۳- کاپتان	دزفول و شمال کشور	<i>Botrytis fabae</i>	لکه قهوه‌ای (شکل‌تانی) باقلا	
از مصرف آیوکسینیل قبل از ۴برگی شدن پیاز به دلیل ایجاد گیاهسوزی خودداری شود. نحوه کاربرد اکسی فلورفن: الف: کشت مستقیم: دو بار با دز ۷۵۰ سی سی در هکتار به فاصله زمانی ۱۸ روز از یکدیگر که دو پیاز برگی و علفها ۲-۴ برگی باشند. و ی: یک نوبت با دز ۱/۵ لیتر در هکتار (بی‌ش از دو برگی پیاز) ب: کشت نشائی: یک نوبت ۱/۵ تا ۲ لیتر در هکتار پس از انتقال نشا و ۴-۲ برگی علفها.	۱ نوبت ۱ نوبت ۲ نوبت ۱ نوبت	بعد از کاشت و قبل از سبز شدن و یا ۶ تا ۸برگی علفهای هرز بعد از رویش علفها اوایل رشد علفهای هرز بعد از کاشت و قبل از سبز شدن علفهای هرز بعد از رویش علفهای هرز ، ، ، ، ، ، ،	۸ تا ۱۲ کیلوگرم ۲-۳ لیتر بخش ملاحظات ۲-۳ لیتر ۳ لیتر ۲-۱/۵ لیتر ۰/۶-۰/۷۵ لیتر ، ، ، ، ، ، ،	WP 75 % EC 22.5 % EC 24 % EC 25 % EC 12.5 % EC 10 % EC 10.8 %	۱- کلرتال دیمتیل ۲- آیوکسینیل ۳- اکسی فلورفن ۴- اگزادپازون ۵- ستوکسیدیم ۶- سیکلوکسیدیم ۷- هالوکسی فوپ بی متیل	اغلب مناطق کشت	<i>Convolvulus arvensis</i> <i>Amaranthus spp.</i> <i>Echinochloa crus-galli</i> <i>Setaria spp.</i>	<u>علفهای هرز پیاز</u> پیچک انواع تاج خروس سوروف انواع ارزن وحشی	پیاز
اگزادپازون در کنترل اویار سلام موثر است. سموم ردیف ۶، ۵ و ۷ باریک برگ‌کش می‌باشند.									

فهرست آفات و بیماریهای گیاهی و علفهای هرز مهم محصولات عمده کشاورزی و سموم و روشهای توصیه شده علیه آنها بر اساس توصیه‌های کمیته‌های تعیین انواع سموم دفع آفات نباتی و روش کاربرد آنها.

محصول	نام فارسی آفت	نام علمی آفت	مناطق مهم انتشار	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	تعداد سمپاشی	ملاحظات
سیب	علفهای هرز اویارسلام سلمک قیاق قند رونک انواع ماشک تاج خروس وحشی پیچک بذکر وحشی شاه تره	<i>Cyperus spp.</i> <i>Chenopodium album</i> <i>Sorghum halepense</i> <i>Chondrilla juncea</i> <i>Vicia spp.</i> <i>Amaranthus retroflexus</i> <i>Convolvulus arvensis</i> <i>Anagallis arvensis</i> <i>Fumaria officinalis</i>		۱- کلرتال دیمتیل ۲- آیوکسینیل	WP 75% EC 22.5%	۱۰-۱۲ کیلوگرم ۲-۳ لیتر	بعد از کاشت قبل از سبز شدن ۲ تا ۴ برگه علفهای هرز		مراحل اولیه رشد علفهای هرز. (برای کنترل باریک برگها می‌توان از باریک برگ‌کشهای متداول استفاده نمود.)
سیبزی و جالیز	انواع کنه‌های تارتن (سیبزی- جالیز- سیب‌زمینی - لوبیا)	<i>Tetranychus spp.</i>	اغلب مناطق کشت	۱- تترادیفون ۲- سولفور ۳- سولفور ۴- پروپارزیت	EC 7.52% WP80-90% میکرونیزه- آسیابی EC 57%	۲ در هزار ۳ در هزار طبق نظر کارشناس ۱ در هزار	طبق نظر کارشناس حداکثر ۱۰ تا ۱۵ روز	۱-۲ نوبت به فاصله حد اکثر ۱۰ روز	با رعایت دوره کارنس. روی خانواده کدوئیان با احتیاط، قبل از طلوع آفتاب و در ساعات اولیه صبح مصرف شود. مبارزه با علفهای هرز در کاهش جمعیت آفات سیبزی و جالیز مؤثر است. مزارعی که آبیاری بارانی می‌شوند از سمپاشی بی‌نیازند. روی سایر کنه‌ها بررسی شود. در مورد سموم مؤثرتر با دوره کارنس کمتر (بین ۳ تا ۷ روز) آزمایشات پیشنهاد می‌شود.

فهرست آفات و بیماریهای گیاهی و علفهای هرز مهم محصولات عمده کشاورزی و سموم و روشهای توصیه شده علیه آنها بر اساس توصیه‌های کمیته‌های تعیین انواع سموم دفع آفات نباتی و روش کاربرد آنها.

ملاحظات	تعداد سمپاشی	زمان مبارزه	مصرف در هکتار	فرمولاسیون	سموم توصیه شده	مناطق مهم انتشار	نام علمی آفت	نام فارسی آفت	محصول
	۲ نوبت به فاصله ۱۰- روز ۱۵	طبق نظر کارشناس	۱ کیلوگرم ۱/۵ لیتر	WP 18.25% EC 25 %	۱- دینوکاپ ۲- بروموپروپیلات	مناطق گوجه‌فرنگی کاری	<i>Aculops lycopersici</i>	کنه حنایی گوجه‌فرنگی	سبزی و جالیز
سمپاش بعد از غروب آفتاب انجام گیرد (در مورد EC ها) آزمایشات با سموم جدید انجام شده و گزارشات آنها در دست بررسی است. <u>از کاربرد کلرپیریفوس بر روی فریزه مشهوری به دلیل ایجار گیاه سوزی فودداری شود و در مورد سایر واریته‌های فریزه هر اکثریک لیتر در هکتار از سم یاد شده استفاده شود.</u>	در خیار پاییزه و رامین ۳ نوبت به فاصله ۸ روز در صورتی که آلودگی شدید باشد و با ۳ نوبت سمپاشی آفت مهار نشود سمپاشی با رعایت دوره کارنس ادامه یابد.	از اواسط تیر ماه به بعد (محلولپاشی هر ۸ روز یکبار میتوانست تکرار شود).	۱/۵ لیتر	EC 40.8 %	کلرپیریفوس	در اغلب نواحی کشت محصولات جالیزی در برخی نقاط کشور	<i>Liriomyza trifolii</i> <i>L. spp.</i>	مگس مینوز	
مبارزه زراعی از طریق گل‌گیری. اولین سمپاشی زمانی است که اکثر میوه‌ها به اندازه فندق شده باشند. و سمپاشی های بعدی به فواصل ۶ روز از یکدیگر. استفاده از تله‌های فرمونی توصیه میشود.	۳-۴ نوبت ، ، ، ،	وقتی میوه ها به اندازه فندق هستند.	۲-۱/۵ لیتر ۲ لیتر	EC 50 % EC 57 % EC 50 %	۱- دیکلرووس ۲- مالاتیون ۳- پیریمیفوس متیل	اغلب مناطق کشت	<i>Bemisia tabaci</i> <i>Trialeurodes vaporariorum</i>	عسلک جالیز مگس سفیدگلخانه	
اگر از پیاز به عنوان پیازچه استفاده می‌شود دوره کارنس رعایت شود.	۲-۳ نوبت ، ، ، ،	پس از چند برگی یا کفتری شدن بوته	۱/۵ کیلوگرم ۲ لیتر ۱ لیتر	SP 80 % EC 60 % EC 50 %	۱- تری کلروفن ۲- دیازینون ۳- هپتتفوس	اغلب مناطق کشت	<i>Hylemyia antiqua</i>	مگس پیاز	

فهرست آفات و بیماریهای گیاهی و علفهای هرز مهم محصولات عمده کشاورزی و سموم و روشهای توصیه شده علیه آنها بر اساس توصیه‌های کمیته‌های تعیین انواع سموم دفع آفات نباتی و روش کاربرد آنها.

محلصول	نام فارسی آفت	نام علمی آفت	مناطق مهم انتشار	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	تعداد سمپاشی	ملاحظات
سبزی و جالیز	مگس لوبیا	<i>Hylemyia cilicrura</i>		لیندین	WP 25%	۱ تا ۲٪	ضد عفونی بذر قبل از کشت بذر		تاریخ کاشت در امر مبارزه با این آفت اهمیت خاصی دارد چنانچه هنگام کشت لوبیا در عمق ۱۰cm حرارت خاک از ۱۵ درجه بیشتر باشد خسارت به حداقل خواهد رسید. ابتدا بذر مرطوب و در هوا کمی خشک و سپس سم به نسبت ۱-۲٪ با بذر مخلوط شود.
	مگس جالیز	<i>Dacus ciliatus</i>	خراسان-فارس- ورامین-سمنان-	۱- فوزالن	EC 35%	۱/۵ لیتر	اولین سمپاشی ۳-۴ نوبت	مبارزه زراعی از طریق گل گیری.	
	مگس خربزه	<i>Myiopardalis pardalina</i>	بوشهر-خوزستان- هرمزگان(بیشتر در نواحی خشک)	۲- تری کلروفن ۳- دیازینون ۴- دیمتوات	SP 80% EC 60% EC 40%	۱/۵ کیلو گرم ۱/۵ لیتر ۱/۵ لیتر	زمانی است که اکثر میوه ها به اندازه فندق باشند.(در مورد خیار میوه ها به اندازه یک هسته خرما باشد).	جمع آوری و انهدام میوه های آلوده در امر مبارزه اهمیت دارد. انجام شخم و دیسک بلافاصله پس از برداشت محصول در کاهش جمعیت آفت در سال بعد موثر است در خیار با رعایت دوره کارنس محلولپاشی میتواند به طور هفتگی صورت گیرد . استفاده از تله های فرمونی.	
تریپس پیاز	<i>Thrips tabaci</i>	اغلب مناطق کشت	۱- دیکلرووس ۲- مالاتیون ۳- هپتفوس ۴- پروفنوس ۵- تیودیکارب ۶- آندو سولفان ۷- دیازینون	EC 50% EC 57% EC 50% EC 40% DF 80% EC 35% EC 60%	۲-۱/۵ در هزار ۲ در هزار ۱ در هزار	پس از چند برگی یا کفتری شدن بوته	۲-۳ نوبت	استفاده از ارقام متحمل پیاز به تریپس و حذف علفهای هرز و تمیز نگهداشتن مزرعه توصیه می شود. انجام تحقیقات در مورد تریپس مخصوصا در پیاز ضروری است.	

ادامه جدول قبلی.

ملاحظات	تعداد سمپاشی	زمان مبارزه	مصرف در هکتار	فرمولاسیون	سموم توصیه شده	مناطق مهم انتشار	نام علمی آفت	نام فارسی آفت	محصول
پی متروزین فقط روی شته جالیز (<i>Aphis gossypii</i>) توصیه می شود ولی روی شته مومی کلم بی تاثیر است. پیریمیکارب طبق آزمایش کاربرد سال ۱۳۷۹ روی شته مومی کلم کاملا موثر ولی روی شته جالیز کم تاثیر است.	۲-۱ نوبت ، ، ، ،	در صورت آلودگی	۲-۱/۵ در هزار ۰/۵-۰/۷ کیلو گرم ۱ لیتر ۰/۵ کیلو گرم ۱ کیلو گرم	EC 50% WP 50% EC 50% WG 50% WP 25%	۱- دیکلرئوس ۲- پیریمیکارب ۳- هپتئفوس ۴- پی متروزین ۵- پی متروزین	اغلب مناطق کشت	Aphididae	شته ها خانواده	سبزی و جالیز
محلولپاشی انجام شود، انجام آزمایشات و توصیه سموم مناسب تر مورد تاکید است.	۲ نوبت ، ،	با دیدن اولین لاروهای آفت	۳ کیلو گرم ۱/۵ کیلو گرم	WP 85% SP 80%	۱- کارباریل ۲- تری کلروفن	اغلب مناطق کشت	<i>Pieris brassicae</i>	پروانه سفید کلم	
مبارزه بیولوژیک با استفاده از زنبورهای تریکوگراما و براکون ویاکتری با سیلوس تورینجینسیس انجام گرفته و نتایج خوبی به دست آمده است.	۳-۲ نوبت	بعد از ریزش گل و تشکیل میوه	۱-۱/۵ کیلو گرم ۳ کیلو گرم	SP 80% WP 85%	۱- تری کلروفن ۲- کارباریل	اغلب مناطق کشت	<i>Helicoverpa obsoleta</i> (<i>H.armigera</i>)	کرم قوزه پنبه (هلیوتیس)	
به طور کلی سمپاشی توصیه نمی شود در صورتیکه آلودگی خیلی شدید باشد سمپاشی با رعایت دوره کارنس با یکی از سموم فسفره توصیه می شود. جمع آوری و انهدام میوه های آلوده - شخم عمیق پس از برداشت محصول - از بین بردن بقایای گیاهی - مبارزه با میزبان (هندوانه ابو جهل) - شخم و یخ آب زمستانه، توصیه می شود.						اصفهان - کرمان - فارس - خراسان	<i>Baris granulipennis</i>	سرخرطومی جالیز	
زمان ضد عفونی ۱ تا ۲ ماه قبل از کشت در گلخانه و یک سال در میان بسته به نوع خاک انجام گردد.	۱ نوبت ۱ نوبت	قبل از کشت	۱۴۵ گرم در متر مربع ۵۰ گرم در متر مربع	SL 32.7% GS 80%	۱- متام سدیم ۲- متیل بروماید	اکثر مناطق	<i>Meloidogyne spp.</i>	نماتد مولد غده ریشه	

فهرست آفات و بیماریهای گیاهی و علفهای هرز مهم محصولات عمده کشاورزی و سموم و روشهای توصیه شده علیه آنها بر اساس توصیه‌های کمیته‌های تعیین انواع سموم دفع آفات نباتی و روش کاربرد آنها.

محصول	نام فارسی آفت	نام علمی آفت	مناطق مهم انتشار	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	تعداد سمپاشی	ملاحظات
سبزی و جالیز	ملخ شکم‌بادمجانی ملخ بی‌بال البرز	<i>Bradyporus latipes</i> <i>Polysarcus elbursianus</i>	اغلب مناطق کشت	۱- مالاتیون	EC 57%	۱-۱/۵ لیتر	به محض خروج	۱ نوبت	در صورت انبوهی جمعیت واحتمال خسارت. سمپاشی در حاشیه مزارع.
	آبدزدک	<i>Gryllotalpa gryllotalpa</i>	اغلب مناطق کشت	۱- لیندین ۲- کارباریل	WP 25% WP 85%	طعمه سموم ۱-۱/۵ درصد			طعمه سموم: ۱-۱/۵ کیلو سم با ۱۰۰ کیلو سبوس. سم کم خطرتر جایگزین شود.
	کرمهای طوقه بر	<i>Agrotis ipsilon</i> <i>Agrotis segetum.</i>	اغلب مناطق کشت	۱- کارباریل ۲- کلرپیریفوس	WP 85% G 5%	۲۰ کیلو گرم طعمه سموم ۲۰ کیلو گرم			(وقتی که لاروها متوسط ودرشت باشند ۵۰ کیلوگرم طعمه سموم کارباریل). مبارزه زراعی: شخم عمیق بعد از برداشت محصول - از بین بردن بقایای گیاهی.
	حلزونها رابها	<i>Helicidae</i> <i>Limacidae</i>	اغلب مناطق به ویژه شمال کشور	۱- متالدهید ۲- کارباریل	B 6% WP 85%	۲۵-۲۰ کیلو حداقل ۵در هزار	بهار و اوایل پاییز	بر حسب نیاز	ریختن خاکستر به صورت نواری بین ردیفهای کشت در مبارزه مؤثر است.
	کفشدوزک خریزه	<i>Epilachna chrysomelina</i>	اغلب مناطق کشت	یکی از سموم فسفره با رعایت دوره کارنس			به محض دیدن اولین آثار خسارت در بهار		حشرات کامل در بهار بتدریج ظاهر میشوند.
	عروسک خریزه	<i>Rhaphidopalpa foveicollis</i>	اغلب مناطق و بیشتر در جنوب	کارباریل کلرپیریفوس	WP 85% G 5%	۳ کیلو گرم ۲۰ کیلو گرم	همزمان با آغاز فعالیت حشرات کامل زمستانگذران بصورت محلولپاشی		چون ظهور حشرات کامل زمستانگذران تدریجی است سمپاشی ۲۰-۱۵ روز بعد تکرار شود. چون لاروهای آفت ریشه خوار هستند، در زمان کشت از گرانول کلرپیریفوس به میزان ۲۰ کیلوگرم در هکتار علیه لاروها استفاده شود.
	سفیدک حقیقی جالیز	<i>Sphaerotheca fuliginea</i>	اغلب مناطق مخصوصا شمال کشور	۱- سولفور ۲- دینوکاپ	WP 80-90% WP 18.25%	۲-۳ در هزار ۱-۲ Kg	با دیدن اولین علائم بیماری در برگها با نظر کارشناس	۱-۲ نوبت با نظر کارشناس	گل گوگرد میکرونیزه و آسیایی به میزان ۲۰-۱۵ کیلو در هکتار در هر نوبت زمان و نحوه مبارزه با نظر کارشناس تعیین گردد. - کاشت در مناطقی که هوا جریان داشته باشد. - رطوبت کم و در فاصله دو آبیاری زمین خشک شود. -انهدام علفهای هرز

فهرست آفات و بیماریهای گیاهی و علفهای هرز مهم محصولات عمده کشاورزی و سموم و روشهای توصیه شده علیه آنها بر اساس توصیه‌های کمیته‌های تعیین انواع سموم دفع آفات نباتی و روش کاربرد آنها.

محبصول	نام فارسی آفت	نام علمی آفت	مناطق مهم انتشار	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	تعداد سمپاشی	ملاحظات
سبزی و جالیز	سفیدک داخلی	<i>Pseudoperonospora cubensis</i>	مناطق مرطوب کشور و کشت‌های زیر پلاستیکی	۱- اکسی کلوروس ۳- مانب ۴- مانکوزب ۵- متلاکسیل	WP 35% WP 80% WP 80% G 5%	۱-۲ کیلو گرم	به محض دیدن اسپرانزیم قارچ	۲ نوبت	شروع سمپاشی به محض دیدن علائم بیماری (لکه‌های خاکستری متمایل به بنفش در پشت برگ). تکرار سمپاشی به فاصله ۱۵ روز. با توجه به حذف سموم اتیلن بین دی توکار بامات انجام آزمایشات در مورد سموم جدید توصیه می شود. در مورد کشت‌های زیر پلاستیکی زمان و نحوه مبارزه با نظر کارشناس انجام گیرد.
	بوته میری	<i>Phytophthora drechleri</i> <i>Ph. capsici</i>	مناطق مرطوب کشور	۱- مانکوزب ۲- متلاکسیل	WP 80% G 5%	۲۰ گرم در هزار در نوبت اول ۲۰ گرم در هر گودال	به محض رؤیت اولین علائم (پژمردگی خفیف برگهای انتهایی)	۱-۲ نوبت اول همزمان با کاشت. نوبت دوم پای بوته ها	متلاکسیل در کشت کرتی خیار در اصفهان کشت جالیز در خاکهای سبک استفاده از مبارزه بیولوژیک تحت بررسی است، تناوب با غلات ، حذف علفهای هرز و نابودی بقایای گیاهی آلوده توصیه می شود. از تماس مستقیم آب با بوته ها جلوگیری شود و حتی الامکان سعی شود مقدار آب آبیاری را کم و دفعات آبیاری را زیاد کرد.
سیب زمینی	کرمهای مفتولی	<i>Agriotes lineatus</i> <i>Homophillus coriaceus</i>	اردبیل - اصفهان - همدان - دماوند - زنجان - خراسان				مبارزه زراعی شامل تناوب، کنترل علفهای هرز، شخم عمیق و از بین بردن غده‌های آلوده در زمین. (در تناوب گندم کشت نشود). استفاده از تله نوری برای به دام انداختن حشرات کامل و مدیریت آبیاری توصیه میشوند. برای مبارزه شیمیایی در صورت ضرورت کلرپیریفوس (G 5%) و دیازینون (G 5%) به نسبت ۳۰ Kg در هکتار، پس از کشت در ته و کنار فاروها پخش و سپس زمان خاکدهی پای بوته ها با خاک مخلوط گردد.		
	شته های سیب زمینی	<i>Aphis gossypii</i> <i>Myzus persica</i> <i>Macrosiphum euphorbiae</i> <i>Aulacorthum solani</i>	اردبیل - اصفهان - همدان - دماوند - زنجان - خراسان						مبارزه با استفاده از سموم شیمیایی سیستمیک بر اساس توصیه کارشناس

ادامه جدول قبلی.

محصول	نام فارسی آفت	نام علمی آفت	مناطق مهم انتشار	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	تعداد سمپاشی	ملاحظات
سیب زمینی	سوسک کلرادو	<i>Leptinotarsa decemlineata</i>	اردبیل - آذربایجان شرقی و غربی - گیلان - همدان - زنجان - خراسان	۱- فوزالن ۲- اندوسولفان ۳- تیودیکارب	EC 35% EC 35% DF 80%	۲ لیتر ۱-۲ لیتر یک کیلو گرم	اواسط خرداد و اواسط تیر	۲-۱ نوبت ، ،	اجرای علیمات قرنطینه‌ای جدی و زراعی ضروری است. برداشت بعد از دگرپذیری حشرات (برداشت دیر).
	بید سیب‌زمینی	<i>Phthorimaea operculella</i>	اکثر مناطق کشت	با نظر کارشناس					استفاده از تله‌های نوری و فرمونی در انبار برای شکار پروانه‌ها. کشت ارقام زودرس و برداشت هر چه زودتر محصول. خاکدهی پای بوته‌ها. سرزنی بوته‌ها و جمع‌آوری غده‌های نمایان در سطح خاک. شخم عمیق پس از برداشت و یخ آب زمستانه، نظافت انبار و ضدعفونی دیوارها و کف انبار با محلول ۵ درصد سونین توصیه می‌شود.
	انواع کنه‌های تارتن	<i>Tetranychus spp.</i>	بعضی مناطق کشت	۱- تترادیفون ۲- پروپارژیت	EC 7.52% EC 57%	۲ در هزار یک در هزار	با مشاهده ۲-۳ کنه به طور متوسط در مراحل فعال	۲ نوبت به فاصله ۱۰- ۱۵ روز	تمیز نگه‌داشتن مزرعه و حذف علفهای هرزحاشیه‌آن. اجرای عملیات زراعی که منجر به داشتن بوته‌های سالم شود. آبیاری بارانی نیاز به سمپاشی را از بین می‌برد. سمپاشی در ساعات اولیه روز انجام شود. انتخاب سمپاشی‌های مناسب ضروری است.
	آلترناریا (سیب‌زمینی و گوجه فرنگی) عامل شانکر ساقه و طوقه لکه موی برگ	<i>Alternaria alternata</i> <i>Alternaria solani</i>	گوجه‌فرنگی: مغان کرج و ورامین سیب‌زمینی: اردبیل و همدان	۱- مانکوزب ۲- کلروتالونیل	WP 80% WP 75%	۱/۵ کیلو گرم	گوجه‌فرنگی: در خزانه (۲در هزار) سیب‌زمینی: به محض مشاهده شانکر روی ساقه با مشاهده ۵ لکه در برگ	۱ نوبت	<i>A.solani</i> ایجاد توکسین در غده می‌نماید که بسیار خطرناک است. آلترناریا برای گوجه‌فرنگی مطرح است. کلروتالونیل برای مبارزه با آلترناریای گوجه فرنگی به ثبت رسیده است. *کاربرد مانکوزب با احتیاط صورت گیرد.

فهرست آفات و بیماریهای گیاهی و علفهای هرز مهم محصولات عمده کشاورزی و سموم و روشهای توصیه شده علیه آنها بر اساس توصیه‌های کمیته‌های تعیین انواع سموم دفع آفات نباتی و روش کاربرد آنها.

محصول	نام فارسی آفت	نام علمی آفت	مناطق مهم انتشار	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	تعداد سمپاشی	ملاحظات
سیب زمینی	سفیدک دروغی سیب‌زمینی و گوجه‌فرنگی	<i>Phytophthora infestans</i>	اردبیل - خوزستان - کهنوج - مازندران - گلستان	۱- مانکوزب ۲- اکسی کلوروس ۳- متلاکسیل مانکوزب	WP 80% WP 35% WP 72%	۲ در هزار ۳ در هزار ۲ در هزار	بر اساس موازین پیش آگاهی و یا نظر کارشناس		جمع‌آوری و انهدام بقایای آلوده و کشت ارقام زودرس در شمال توصیه می‌شود. استفاده از ارقام متحمل، بهبود سیستم‌های سمپاشی و اجتناب از آبیاری مزارع در زمان شیوع بیماری ردیف ۳- جز سموم مجاز نبوده و دارای مجوز یک بار ورود می‌باشد. گوجه‌فرنگی حتی الامکان دور از مزارع سیب‌زمینی کاشته شود. تقویت شبکه‌های پیش آگاهی ضروری است.
	سفیدک پودری گوجه‌فرنگی	<i>Leveillula taurica</i>	گیلان - مازندران - گلستان	اکسی کلوروس	WP 35%	۳ در هزار	با نظر کارشناس	۴ نوبت به فاصله ۷- ۱۰ روز	روی سموم جدید انجام آزمایشات پیشنهاد می‌شود. ارقام مقاوم مورد استفاده قرار گیرد.
	نماتد پوسیدگی سیب‌زمینی نماتد مولد زخم	<i>Ditylenchus destructor</i> <i>Pratylenchus scribneri</i>	استانهای فارس، اردبیل و همدان						تناوب و خشک نگهداشتن زمین (شخم خشک)
	پژمردگی باکتریایی و پوسیدگی قهوه‌ای سیب‌زمینی	<i>Ralstonia solanacearum</i>	شاهرود - اصفهان - قسمتهایی از همدان و احتمالاً سایر مناطق کشت به صورت پراکنده	سمم توصیه نمی‌شود					انتخاب بذر سالم از مزارع و مناطق غیر آلوده، یخ آب زمستانه، آیش زمستانه، جمع‌آوری بقایای آلوده، ضد عفونی ابزار و ادوات کشاورزی با محلول ۰.۵٪ پرکلرین یا ۰.۲٪ دتول.
	بیماریهای ویروسی کوتولگی زرد لوله‌ای شدن برگ موزائیک بیماری فیتوپلاسمایی	PCSTN PLRV PMV	تمام مناطق کشت						مبارزه با ناقلین عوامل مولد بیماری (شته‌ها و زنجرکها) توصیه می‌گردد.

فهرست آفات و بیماریهای گیاهی و علفهای هرز مهم محصولات عمده کشاورزی و سموم و روشهای توصیه شده علیه آنها بر اساس توصیه‌های کمیته‌های تعیین انواع سموم دفع آفات نباتی و روش کاربرد آنها.

ملاحظات	تعداد سمپاشی	زمان مبارزه	مصرف در هکتار	فرمولاسیون	سموم توصیه شده	مناطق مهم انتشار	نام علمی آفت	نام فارسی آفت	محصول
حتی‌الامکان از غده‌های بذری عاری از اسکروت (سختینه) قارچ استفاده شود. ضدعفونی غده در انبار یا بلافاصله قبل از کاشت. مبارزه زراعی و به زراعی. تحقیقات در استفاده از سیستم Mist-spray پیشنهاد می‌شود. تاریخ کاشت مناسب منطقه و عمق کاشت مناسب (۱۰-۱۵ سانتیمتر) رعایت گردد. به هیچ وجه از سیاهک کش‌ها برای سیب‌زمینی استفاده نشود. (پیش جوانه دار کردن غده‌های بذری و استفاده از مواد بیولوژیک توصیه می‌شود). کشت چغندر قند قبل از سیب‌زمینی موجب افزایش بروز بیماری می‌شود.		ضدعفونی غده قبل از کاشت و یا در انبار	۲ در هزار	WP 60%	۱- تیابندازول	تمام مناطق کشت	<i>Rhizoctonia solani</i>	شانکر ساقه سیب‌زمینی (مرگ گیاهچه)	سیب زمینی
انتخاب بذر سالم و گواهی شده، تاریخ کاشت مناسب منطقه، انتخاب ارقام مناسب، تناوب اصولی. مدیریت صحیح آبیاری					هیچگونه مبارزه شیمیایی توصیه نمی‌شود.	تمام مناطق کشت	<i>Colletotrichum coccodes</i> <i>Fusarium spp.</i> <i>Verticillium spp.</i>	بوته میری	سیب زمینی
<u>پاراکوآت را تا زمانی که ۲۰٪ غده‌ها سبز شده باشند نیز می‌توان مصرف کرد.</u> میزان مصرف متری بوزین، بعد از رویش علفهای هرز و سیب‌زمینی، باید به ۰/۷۵-۰/۵ کیلوگرم در هکتار کاهش یابد. برای مبارزه با باریک برگها از باریک برگ‌کش‌های متداول استفاده شود.	۱ نوبت ، ،	بعد از سبز شدن علف و قبل از سبز شدن محصول قبل از جوانه زدن تا ۴-۲ برگگی علفهای هرز	۲-۳ لیتر ۰/۷۵-۱ Kg ۰/۷۵-۱ Kg	SL 20% WP 70% DF 75%	۱- پاراکوآت ۲- متری بوزین ۳- متری بوزین	مناطق کشت سیب‌زمینی	<i>Amaranthus spp.</i> <i>Setaria spp.</i> <i>Echinochloa crus - galli</i> <i>Chenopodium album</i>	علفهای هرز انواع تاج خروس انواع ارزن وحشی سوروف سلمه تره	

فهرست آفات و بیماریهای گیاهی و علتهای هرز مهم محصولات عمده کشاورزی و سموم و روشهای توصیه شده علیه آنها بر اساس توصیه‌های کمیته‌های تعیین انواع سموم دفع آفات نباتی و روش کاربرد آنها.

ملاحظات	تعداد سمپاشی	زمان مبارزه	مصرف در هکتار	فرمولاسیون	سموم توصیه شده	مناطق مهم انتشار	نام علمی آفت	نام فارسی آفت	محصول
زمان مبارزه بسیار مهم است. باید حداقل ۵۰٪ از تخمها تفریخ شده باشند. لازم است در هر استان ایستگاه‌های تحقیقاتی زمان سمپاشی را اعلام نمایند. برداشت قبل از چین بهاره و چرای پاییزه پس از تخم‌ریزی در مبارزه بسیار مؤثر است. دوره کارنس ۱۵ روزه باید رعایت گردد. مالاتیون برای برداشت و مصرف، وقتی محصول به صورت تر است، استفاده شود. ادامه آزمایشات کاربردی جهت بررسی زمان مبارزه، تعداد سمپاشی و سموم مناسب توصیه می‌شود.	۱ نوبت ، ، ، ، ، ،	برطبق موازین پیش آگاهی و نظر کارشناس	۱ لیتر ۲/۵ لیتر ۳ لیتر ۱ لیتر	EC 50% EC 35% EC 57% EC 20%	۱- اتریمنفوس ۲- فوزالن ۳- مالاتیون ۴- فن والریت	اغلب مناطق کشت	<i>Hypera postica</i>	سرخ‌طومی برگ یونجه	یونجه شیدر اسپرس
به یونجه های کهنه و شیدرخسارت میزند. مبارزه علیه لاروها توصیه نمی‌شود. پس از تناوب تجدید کشت شود.						بیشتر مناطق کشت یونجه	<i>Sitona spp.</i>	سرخ‌طومی ها- ی ریشه یونجه	
- مبارزه شیمیایی فقط برای شته خالدار توصیه می‌شود. - هنگام مبارزه باید به ارتفاع یونجه و انبوهی شته توجه نمود. - از مصرف متوالی یک سم اجتناب شود.		اواخر بهار واویل تابستان همزمان با افزایش دما	طبق نظر کارشناس	EC 57% WP 50%	مالاتیون پیریمیکارب	بیشتر مناطق کشت	<i>Therioaphis maculata</i> <i>Acyrtosiphon pisum</i> <i>Aphis fabae</i>	شته‌های یونجه (شته خالدار)	

فهرست آفات و بیماریهای گیاهی و علفهای هرز مهم محصولات عمده کشاورزی و سموم و روشهای توصیه شده علیه آنها بر اساس توصیه‌های کمیته‌های تعیین انواع سموم دفع آفات نباتی و روش کاربرد آنها.

محلصول	نام فارسی آفت	نام علمی آفت	مناطق مهم انتشار	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	تعداد سمپاشی	ملاحظات
یونجه شیدر اسپرس	سرخرطومی تخم‌دان شیدر	<i>Apion sp.</i>	خوزستان						انجام آزمایشات جهت دستیابی به سموم مناسب پیشنهاد می‌گردد
	سوسک شاخک بلند ریشه خوار یونجه	<i>Plagionotus floralis</i>		سموم فسفره تماسی موثر متداول (ترجیحا نفوذی)					۱- سمپاشی علیه حشرات کامل آفت. ۲- سمپاشی علیه لاروهای ریز آفت قبل از ورود به داخل ریشه. ۳- استفاده از ارقام مقاوم یونجه در مناطق آلوده به آفت ۴- در مناطق آلوده لازم است که کشت یونجه بیش از ۳ سال در زمین باقی نماند، زیرا با قطور شدن ریشه های یونجه، محیط مناسب برای ایجاد خسارت توسط آفت به وجود می‌آید.
	زنبور بذر خوار سن لیگوس	<i>Eurytoma roddi</i> <i>Exolygus (Lygus) rugulipennis</i>	همدان همدان				هنگام سبز بودن غنچه‌ها و قبل از آن		استفاده از چین دوم جهت بذرگیری. از سمپاشی در هنگام گل اجتناب گردد.
	کرم برگ‌خوار (کارادرینا) برگ‌خوار مصری (پرو دنیا)	<i>Spodoptera exigua</i> <i>Spodoptera littoralis</i>					در طی ماههای تابستان		به صورت یک آفت مهم مطرح نیست. در صورت نیاز به مبارزه شیمیایی از سموم لاروکش کم دوام استفاده گردد.
	سفیدک داخلی یونجه	<i>Peronospora aestivalis</i>		بعضی از مناطق	مانکوزب	WP 80%	۲ در هزار	بر حسب نیاز	چین اول زودتر برداشت شود.
	زنگ شیدر	<i>Uromyces trifolii</i>		اغلب مناطق کشت					

فهرست آفات و بیماریهای گیاهی و علفهای هرز مهم محصولات عمده کشاورزی و سموم و روشهای توصیه شده علیه آنها بر اساس توصیه‌های کمیته‌های تعیین انواع سموم دفع آفات نباتی و روش کاربرد آنها.

محصول	نام فارسی آفت	نام علمی آفت	مناطق مهم انتشار	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	تعداد سمپاشی	ملاحظات
یونجه شبدر اسپرس	سفیدک سطحی یونجه	<i>Leveillula leguminosarum</i>	بعضی از مناطق	۱- دینوکاپ ۲- سولفور	WP 18.25% WP 80-90%	۱-۰/۵ در هزار ۲-۳ در هزار	به محض شروع آلودگی و مناسب بودن شرایط		
	لکه قهوه‌ای برگ یونجه	<i>Pseudopeziza medicaginis</i>	بعضی از مناطق	مانب	WP 80%	۲ در هزار	در صورت آلودگی شدید	برداشت به موقع توصیه می‌شود.	
	لکه آجری یونجه	<i>Stemphylium botryosum</i>	خوزستان - سیستان و بلوچستان						برداشت محصول پس از پیدایش اولین علائم بیماری. کشت ارقام مقاوم مانند موآپا. انهدام بقایای آلوده سال قبل و کاهش میزان آبیاری تا حد امکان.
	لکه سیاه شبدر	<i>Polythroneium trifolii</i>	اغلب مناطق کشت						برداشت زودتر از موقع و کاهش میزان آبیاری تا حد امکان. کشت ارقام مقاوم و از بین بردن بقایای آلوده.
	بیماری جارویی شدن یونجه	ناقل بیماری: زنجبرک <i>Orosius albicinctus</i>	سیستان و بلوچستان، کرمان، فارس - یزد						
علفهای هرز	سس بی‌تی‌راخ ترپچه وحشی شلمی مریم‌گلی ترشک بارهنگ انواع ارزن وحشی سوروف	<i>Cuscuta campestris</i> <i>Galium tricorneratum</i> <i>Raphanus raphanistrum</i> <i>Rapistrum rugosum</i> <i>Salvia sp.</i> <i>Rumex sp.</i> <i>Plantago sp.</i> <i>Setaria spp.</i> <i>Echinochloa crus-galli</i>	اغلب مناطق کشت	۱- کلرتال دیمتیل ۲- پاراکوات ۳- گلیفوزیت	WP 75% SL 20% SL 41%	۱۲-۸ کیلوگرم ۳-۵ لیتر ۳۶۶-۷۳۰ سی سی	در یونجه تازه کاشت بعد از کاشت قبل از سبز شدن. یا اوایل بهار قبل از بیدار شدن یونجه بعد از سبز شدن سس یونجه در مرحله ۲۵-۲۰ سانتیمتر و سس به یونجه چسبیده باشند و قبل از گلدهی سس	۱- کلرتال دیمتیل به منظور پیشگیری از سس و دیگر علفهای هرز در اواخر زمستان، قبل از بیدار شدن یونجه مصرف شود. سم ردیف ۲- فقط برای از بین بردن هسته‌های اولیه آلوده به سس. از جابجایی یونجه‌های آلوده به سس خودداری شود. ۳- فقط در صورتیکه آلودگی به سس سطح وسیع داشته باشد از گلیفوزیت استفاده گردد. (مصرف فریگیت به میزان ۵ در هزار (۲ لیتر در هکتار) و با سولفات آمونیوم به میزان ۲٪ (۸ کیلوگرم در هکتار) همراه با گلیفوزیت مصرف آن را کاهش می‌دهد.)	

فهرست آفات و بیماریهای گیاهی و علفهای هرز مهم محصولات عمده کشاورزی و سموم و روشهای توصیه شده علیه آنها بر اساس توصیه‌های کمیته‌های تعیین انواع سموم دفع آفات نباتی و روش کاربرد آنها.

محصول	نام فارسی آفت	نام علمی آفت	مناطق مهم انتشار	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	تعداد سمپاشی	ملاحظات
یونجه شبر اسپرس	نماتد ساقه یونجه	<i>Ditylenchus dipsaci</i>	فارس-همدان- اصفهان-مرکزی- زنجان-آذربایجان شرقی-کرمانشاه- گیلان	۱- دیمتوات	EC 40 %	۰/۴ لیتر ماده خالص در هکتار در مزارع بذری	قبل از به گل رفتن محصول	۱ نوبت	انجام بررسی به منظور ضدعفونی بذر با سموم تدخینی توصیه می‌شود. مصرف ۳۳ گرم متیل بروماید در متر مکعب برای ضدعفونی بذر یونجه توصیه می‌شود. (رطوبت بذر ۱۰-۱۲٪، حرارت ۲۰-۳۵ و مدت ضدعفونی و تهویه هر یک ۲۴ ساعت باشد).
	مرکبات	انواع بالشک‌ها شپشک ستاره‌ای سپردار الفی سپردار قهوه‌ای	<i>Pulvinaria spp.</i> <i>Ceroplastes floridensis</i> <i>Lepidosaphes gloverii</i> <i>Chrysomphalus</i> <i>dictyospermi</i>	اغلب مناطق شمال کشور " " " " " " " " "	۱- روغن امولسیون شونده ۲- آزینفوس متیل ۳- اتیون ۴- کلر پیریفوس ۵- دیازینون ۶- اتریفوس ۷- مالاتیون ۸- پیری پروکسی فن	O 80 % EC 20 % EC47 % EC 40 % EC 60 % EC 50 % EC 57 % EC 10 %	۱/۵ در صد ۲ درصد ۱/۵-۲ درصد ۱/۵-۲ درصد ۱ در هزار ۱/۵ در هزار ۲/۵ در هزار ۵۰ تا ۷۰ سی سی در هزار	به شرح ستون ملاحظات بر اساس موازین پیش آگاهی و با ظهور ۶۰٪ پوره‌ها	با نظر کارشناس و براساس موازین پیش آگاهی
شته‌ها		خانواده <i>Aphididae</i>	اغلب مناطق کشت	۱- مالاتیون ۲- پیریمیکارب	EC 57 % WP 50 %	۲ در هزار ۰/۷-۰/۵ در هزار	در صورت وجود آفت و احتمال خسارت	بر حسب نیاز	با توجه به مسائل شته مرکبات انجام آزمایش برای دستیابی به سموم مناسب‌تر ضروری است.
پروانه مینوز برگ		<i>Phyllocnistis citrella</i>	اغلب مناطق کشت بخصوص در نهالستانها	۱- دیفلو بنزورون ۲- ایمیدادا کلوپراید	WP 25 % SC 35 %	۰/۵ در هزار + ۰/۳ درصد روغن ۰/۴ در هزار + ۰/۳ درصد روغن	به محض مشاهده علائم خسارت روی جوانه‌های تابستانه	دو نوبت به فاصله ۱۰ روز	مصرف این دو سم برای نهالستانها و درختان جوان مرکبات تا حداکثر ۵ سال سن، توصیه می‌شود. شناسایی دشمنان طبیعی و مبارزه بیولوژیک پیشنهاد می‌شود.

فهرست آفات و بیماریهای گیاهی و علفهای هرز مهم محصولات عمده کشاورزی و سموم و روشهای توصیه شده علیه آنها بر اساس توصیه‌های کمیته‌های تعیین انواع سموم دفع آفات نباتی و روش کاربرد آنها.

ملاحظات	تعداد سمپاشی	زمان مبارزه	مصرف در هکتار	فرمولاسیون	سموم توصیه شده	مناطق مهم نتشار	نام علمی آفت	نام فارسی آفت	محصول
زمان و فاصله سمپاشی بر اساس بیولوژی آفت انجام گیرد. <u>تناوب مصرف سموم کنه کش رعایت شود.</u>		بر اساس پیش آگاهی و با نظر کارشناس	۱/۵ در هزار ۰/۴ تا ۰/۵ ،، ۰/۲ در هزار ۲/۵ در هزار ۲ در هزار ۲ در هزار	EC 25 % WP 20 % EC 1.8 % EC 10 % WP 80 % WP 80 %	۱- برومپروپیلات ۲- پیریدابن ۳- آبامکتین ۴- هگزی تیاوکس ۵- زینب ۶- مانکوزب	اغلب مناطق شمال	<i>Phyllocoptruta oleivora</i>	کنه زنگ (کنه نقره‌ای)	مرکبات
اسفند ماه: سمپاشی زمستانه با روغن به نسبت ۱/۵ % - مصرف سموم ردیف ۱ و ۲ با نظر کارشناس - مصرف روغن ۰/۵ تا ۱% بسته به شرایط محیط و زیر نظر کارشناس. - مصرف سم ردیف ۶: همراه روغن به نسبت ۱% علیه تخم کنه.	۱ نوبت	اواخر زمستان اواخر زمستان بر اساس پیش آگاهی ،، ،، ،، ،، ،، ،،	۲ در هزار ۰/۲۵ تا ۰/۵ در هزار ۱ در هزار ۱ در هزار ۰/۵-۰/۷۵ در هزار ۰/۵ در هزار	EC 7.52 % SC 50 % EC 25 % EC 20 % EC 10 % SC 5 % O 80 %	۱- تترادیفون ۲- کلوفترین ۳- برومپروپیلات ۴- بنروکسی میت ۵- هگزی تیاوکس ۶- فن پیروکسی میت ۷- روغن امولسیون شونده	اغلب مناطق شمال اغلب مناطق جنوب	<i>Panonychus citri</i> <i>Eutetranychus orientalis</i>	کنه قرمز مرکبات کنه شرقی مرکبات	
پخش طعمه به صورت کپه‌ای هنگام غروب آفتاب و دادن احتمال چند روز آفتابی. متیو کارب: طعمه ۴% کارباریل طعمه ۵% و در مورد کارباریل محلول پاشی تحت بررسی است.	۲ نوبت ،، ،،	بهار و پاییز	۲۵-۲۰ کیلو طعمه ۲۵-۲۰ کیلو طعمه ۳۰ کیلو طعمه	B 6 % WP 50 % WP 85 %	۱- متالدهاید ۲- متیو کارب ۳- کارباریل	اغلب مناطق کشت اغلب مناطق شمال	خانواده <i>Helicidae</i> خانواده <i>Limacidae</i>	حلزونها رابها (لیسک)	
انجام تحقیقات در مورد مناطق انتشار و بیولوژی و کنترل آفت ضرورت اکید دارد.	بر اساس بیولوژی آفت	با نظر کارشناس	۲ در هزار	EC 20 %	آمیتراز	بوشهر و احتمالاً سایر مناطق کشت	<i>Dialeurodes citri</i>	سفید بالک مرکبات (عسلک یا مگس سفید)	

فهرست آفات و بیماریهای گیاهی و علفهای هرز مهم محصولات عمده کشاورزی و سموم و روشهای توصیه شده علیه آنها بر اساس توصیه‌های کمیته‌های تعیین انواع سموم دفع آفات نباتی و روش کاربرد آنها.

محصول	نام فارسی آفت	نام علمی آفت	مناطق مهم انتشار	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	تعداد سمپاشی	ملاحظات
مرکبات	پوسیدگی طوقه (گوموز)	<i>Phytophthora spp.</i> <i>Diplodia natalensis</i>	اغلب مناطق کشت خوزستان-فارس	۱- اکسی کلوروس ۲- ترکیب بردو	WP 35% -	۱٪ ۵ تا ۱۰ درصد	با نظر کارشناس در بهار قبل از بارندگی	با نظر کارشناس	مبارزه زراعی مانند انتخاب پایه مقاوم و فاصله داشتن محل پیوندک از زمین توصیه می‌شود. استفاده از پایه نارنج سه برگی ترجیحاً در مناطقی که pH خاک پایین باشد (در شمال کشور) - تشتک در آوردن دور طوقه - در آوردن شانکرهای دور طوقه - تقویت گیاه با کودهای مناسب
	آنتراکنوز	<i>Colletotrichum gloeosporiodes</i>	خوزستان - فارس						۱- تقویت گیاه ۲- حذف شاخه های خشکیده در پاییز ۳- در پاییز موقع خواب سمپاشی با ۲ کیلوگرم سولفات مس ۱ کیلوگرم سولفات روی و ۲ کیلو آهک و ۱۰۰ لیتر آب. ۴- پس از گلدهی (موقتی) جوانه‌ها سفت شده‌اند سمپاشی با ۱/۵ - ۱ کیلو آهک Golog ۷۰۰-۵۰۰ گرم سولفات روی ۱۰۰ لیتر آب به صورت محلولپاشی
	شانکر باکتریایی لیموترش	<i>Xanthomonas axonopodis pv. citri</i>	هرمزگان - جیرفت - کرمان - سیستان و بلوچستان	۱- ترکیب بردو ۲- اکسی کلوروس		۰/۵ درصد ۱ در هزار			۱- هرس سرشاخه‌های آلوده ۲- در صورت آلودگی بالای ۵ درصد فقط یکبار سمپاشی قبل از گلدهی با سموم فوق. انجام تحقیقات توصیه می‌شود. اقدامات قرنطینه‌ای انجام شود.

ادامه جدول قبلی.

ملاحظات	تعداد سمپاشی	زمان مبارزه	مصرف در هکتار	فرمولاسیون	سموم توصیه شده	مناطق مهم انتشار	نام علمی آفت	نام فارسی آفت	محصول
۱- حذف شاخه‌های آلوده. ۲- تقویت گیاهان. ۳- اجتناب از کشت ارقام پرتقال، نارنج، نارنگی، لیمو و گریپ‌فروت که حساسیت بیشتری دارند.			۵ در هزار	WP 35%	اکسی کلورمس	اغلب مناطق جنوبی	<i>Natrasia mangiferae</i>	سرخشکیدی درختان مرکبات	مرکبات
حاوی ۲۰٪ متیل ایزوتیوسیانات و ۸۰٪ دی کلروبروبن. (این سم دارای خاصیت گیاه سوزی شدید است.) رعایت نکات بهداشتی در تولید نهال و جلوگیری از انتقال نهال‌های آلوده در باغاتی که سابقه کشت مرکبات دارد، ضدعفونی خاک با سموم تدهینی تحت نظر کارشناس توصیه می‌شود. انجام بررسی در مورد سموم مناسب توصیه می‌شود	ضد عفونی خاک	قبل از کشت در ۲۵-۳۰ درجه		SL 100%	۱- دای تراپکس	اغلب مناطق کشت	<i>Tylenchulus semipenetrans</i>	نماتد مرکبات	
گلیفوزیت و پاراکوات توسط بافتهای سبز جذب می‌شود. در باغات جوان که تنه نهال سبز است به این مسئله کاملاً توجه شود. ردیف دو: ۶ تا ۱۲ لیتر در هکتار برای علفهای هرز دائمی و ۶-۴ لیتر در هکتار برای علفهای هرز یکساله. مصرف فری گیت و سولفات آمونیوم باعث کاهش دز گلیفوزیت می‌گردد. (مثل درختان میوه سردسیری)		مراحل اولیه رویش علفهای هرز بعد از رویش علفهای هرز در حداکثر رشد، هنگام گلدهی	۳-۴ لیتر ۱۲-۴ لیتر در هکتار	SL 20% SL 41%	۱- پاراکوات ۲- گلیفوزیت	اکثر باغات مرکبات	<i>Convolvulus arvensis</i> <i>Cynodon dactylon</i> <i>Cyperus rotundus</i> <i>Chenopodium album</i> <i>Paspalum distichum</i> <i>Imperata cylindrica</i> <i>Carex sylvatica</i>	علفهای هرز پیچک مرغ اویارسلام سلمه تره پاسپالوم حلفه جگن	

فهرست آفات و بیماریهای گیاهی و علفهای هرز مهم محصولات عمده کشاورزی و سموم و روشهای توصیه شده علیه آنها بر اساس توصیه‌های کمیته‌های تعیین انواع سموم دفع آفات نباتی و روش کاربرد آنها.

محصول	نام فارسی آفت	نام علمی آفت	مناطق مهم انتشار	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	تعداد سمپاشی	ملاحظات
پسته	پسیل پسته (شیره خشک)	<i>Agonoscena pistaciae</i>	کلیه مناطق پسته کاری	۱- آمیتراز ۲- ایمیداکلوپراید ۳- فلوفونکسورون ۴- هگزافلومورون ۵- فوزالن + تفلوبنزورون ۶- فوزالن ۷- اندوسولفان	EC 20% SC 35% DC 5% EC 10% EC 21.7% EC 35% EC 35%	۱-۱۰ هزار ۰/۴ در هزار ۰/۵ در هزار ۰/۵-۰/۷ در هزار ۲/۵ در هزار ۲/۵ در هزار ۱/۵ در هزار	بر اساس موازین پیش آگاهی	با نظر کارشناس	تعداد سمپاشی بستگی به میزان آلودگی دارد. در زمان خندان شدن پسته سمپاشی نشود. حتی المقدور از اواسط مرداد به بعد سمپاشی انجام نگیرد. مبارزه بیولوژیک با استفاده از پالتوری کریزوپا و استفاده از تله‌های زرد در کاهش جمعیت پسیل موثر است. آزمایش تحقیقی اجرایی برای تاثیر و میزان دز مصرفی پیشنهاد می‌شود
	زنجیره پسته (شیره تر)	<i>Idiocerus stali</i>	کلیه مناطق پسته کاری	۱- فوزالن ۲- اندوسولفان	EC 35% EC 35%	۱-۱/۵ در هزار ۲ در هزار	بعد از ظهور پوره‌ها	۱ نوبت با نظر کارشناس	با توجه به وجود سایر آفات که مبارزه با آنها همزمان است، با نظر کارشناس سمپاشی انجام گیرد. بررسی تحقیقات روی زنجیرک سبز پسته <i>Emposca</i> پیشنهاد می‌شود. استفاره از تله‌های زرد رنگ در کاهش جمعیت آفت موثر است.
	سنهای ناقل نماتوسپورا سن قرمز سن درختی	<i>Brachynema spp.</i> <i>Acrosternum spp.</i> <i>Lygaeus panderus</i> <i>Apodiphus amygdali</i>	کلیه مناطق پسته کاری	۱- اندوسولفان ۲- فنیتروتیون	EC 35% EC 50%	۲ در هزار ۱/۵ در هزار	بر اساس موازین پیش آگاهی	با نظر کارشناس	انجام بررسی‌های لازم در این زمینه توصیه می‌شود. بازدید علفهای هرز میزبان آفت در حاشیه باغات مشرف به بیابان توصیه می‌شود.
	پروانه چوبخوار	<i>Kermania pistaciella</i>	اغلب مناطق پسته کاری	۱- تیودیکارب	DF 80%	۱/۵ در هزار	بعد از ریزش دو سوم گلبرگها	۲ نوبت	در مورد مبارزه شیمیایی (سایر سموم موثر) و روش‌های مبارزه غیر شیمیایی از جمله استفاده از فرمون‌ها انجام تحقیقات توصیه می‌شود.
	پروانه میوه‌خوار	<i>Recurvaria nanella</i>	اغلب مناطق پسته کاری	۱- اکسی‌دیمتون‌متیل ۲- فنتیون	EC 25% EC 50%	۱/۵ در هزار ، ، ،	بعد از ریزش دو سوم گلبرگها	۱ نوبت	استفاده از نوار مقوایی دور تنه درخت در کاهش جمعیت آفت موثر است

فهرست آفات و بیماریهای گیاهی و علفهای هرز مهم محصولات عمده کشاورزی و سموم و روشهای توصیه شده علیه آنها بر اساس توصیه‌های کمیته‌های تعیین انواع سموم دفع آفات نباتی و روش کاربرد آنها.

محصول	نام فارسی آفت	نام علمی آفت	مناطق مهم انتشار	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	تعداد سمپاشی	ملاحظات	
پسته	کنه اروپید پسته	<i>Eriophyes pistaciae</i>	بعضی مناطق پسته کاری	۱- سولفور ۲- برومپروپیلات و سایر کنه کشهای موجود	WP 80-90% EC 25%	۳-۲ در هزار ۲-۱در ۵ هزار	بلافاصله بعد از باز شدن گلبرگها و تشکیل میوه	۱ نوبت در صورت نیاز	مبارزه مکانیکی: هرس سرشاخه‌های بدشکل و خارج کردن آنها از باغ و دفن آنها.	
	کنه معمولی پسته	<i>Tenuipalpus granati</i>	اغلب مناطق پسته کاری	۱- پروپارژیت ۲- برومپروپیلات	EC 57% EC 25%	۱ در هزار ۲-۱/۵ در هزار	بر اساس موازین پیش آگاهی	با نظر کارشناس		
	سوسک سرشاخه خوار	<i>Hylesinus vestitus</i>	اغلب مناطق پسته کاری	۱- اندوسولفان ۲- فنتیون ۳- فیتروتیون	EC 35% EC 50% EC 50%	۳-۲/۵ در هزار ۱/۵ در هزار ۱/۵ در هزار	اواسط بهار با اوج خروج حشرات بالغ	۱ نوبت ۱ نوبت ۱ نوبت	مخلوط با ۱/۵ لیتر نفت و ۲۵۰ سی سی صابون مایع یا مویان در ۱۰۰ لیتر آب مصرف شود. تله گذاری با چوبهای تازه بریده شده و خارج کردن از باغ و سوزاندن آنها پس از تخمگذاری.	
	زنبور طلایی مغز خوار زنبور مغز خوار	<i>Megastigmus pistaciae</i> <i>Eurytoma plotnikovi</i>	اکثر مناطق پسته کاری							بهترین راه مبارزه جمع آوری و سوزاندن میوه‌های آلوده است چون این آفت بصورت لارو داخل میوه زمستانگذرانی میکند .
	شپشک واوی سپردار سیاه	<i>Lepidosaphes pistaciae</i> <i>Melanaspis inopinatus</i>	اغلب مناطق کشور	۱- اتیون ۲- دیازیون	EC 47% EC 60%	۱/۵ در هزار+ روغن ۱-۰/۵ در هزار+ روغن	اوایل اردیبهشت با مشاهده ۷۰٪ پوره‌ها	۲ نوبت با نظر کارشناس ، ،	نوبت دوم مبارزه با نظر کارشناس و برحسب نیاز با ۱-۰/۵٪ روغن به فاصله ۱۵-۱۰ روز از سمپاشی اول. مبارزه زمستانه علیه شپشک واوی با یکی از سموم نام برده شده همراه با ۲٪ روغن، از تورم جوانه‌ها تا قبل از گل. برای شپشک تنه، مبارزه زمستانه مؤثر نیست. استفاده از کود پتاس و تقویت درخت در کاهش جمعیت آفت مؤثر است.	

فهرست آفات و بیماریهای گیاهی و علفهای هرز مهم محصولات عمده کشاورزی و سموم و روشهای توصیه شده علیه آنها بر اساس توصیه‌های کمیته‌های تعیین انواع سموم دفع آفات نباتی و روش کاربرد آنها.

ملاحظات	تعداد سمپاشی	زمان مبارزه	مصرف در هکتار	فرمولاسیون	سموم توصیه شده	مناطق مهم انتشار	نام علمی آفت	نام فارسی آفت	محصول
هرس شاخه‌های مجاور سطح زمین، حذف علفهای هرز، آبیاری به موقع و مناسب، توصیه می‌شود. (سمپاشی در صورت سابقه شدید بیماری در سال قبل توصیه می‌شود.)	۱ نوبت	در زمان شروع بروز علائم	۳ در هزار	WP 50%	۱- کاپتان	پسته کاربهای استان کرمان	<i>Alternaria spp.</i>	بیماری لکه برگی	پسته
مصرف به صورت لکه‌ای جهت پیشگیری، برداشتن دور طوقه تا محل توسعه ریشه‌های اصلی توصیه می‌شود.	۱ نوبت	در زمان مشاهده آلودگی	۸٪ محلول ۵٪		ترکیب بردو اکسی کلورور مس	کلیه استان‌های کشور	<i>Phytophthora spp.</i>	گموز پسته	
انجام تحقیقات به منظور دستیابی به روش‌های دقیق و عملی مبارزه ضروری به نظر می‌رسد.			۱۵ گرم در هر متر مربع باغات پسته	G 10% G 10%	۱- کادوزفوس ۲- فنا میفوس	کرمان- سمنان و سایر مناطق کشور	<i>Meloidogyne spp.</i>	نماتد مولد غده ریشه	
								علفهای هرز مرغ ارزن وحشی سلمک خارشتر شیرین بیان پیچک صحرائی	

هرست آفات و بیماریهای گیاهی و علفهای هرز مهم محصولات عمده کشاورزی و سموم و روشهای توصیه شده علیه آنها بر اساس توصیه‌های کمیته‌های تعیین انواع سموم دفع آفات نباتی و روش کاربرد آنها.

محلصول	نام فارسی آفت	نام علمی آفت	مناطق مهم انتشار	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	تعداد سمپاشی	ملاحظات
نخیلات	زنجره خرما	<i>Ommatissus binotatus</i>	مناطق خرماخیز	۱- فوزالن ۲- دیازینون	EC 35 % EC 60 %	۲-۳ لیتر ۱/۵-۲ لیتر	بر اساس موازین پیش‌آگاهی و همزمان با تفریح کامل تخم‌ها	۱ نوبت ، ،	هرس برگهای پایین بعد از تخمگذاری زنجره در تیرماه- استفاده از نوار یا تله زرد رنگ چسبدار به منظور جلب حشرات کامل
	کرم میوه‌خوار خرما	<i>Batrachedra amydraula</i>	مناطق خرماخیز	۱- مالاتیون ۲- دیازینون ۳- پیریمیفوس متیل	EC 57 % EC 60 % EC 50 %	۲ در هزار ۲/۵-۳ لیتر ۱/۵-۲ لیتر ۲ لیتر	اوایل تشکیل میوه	، ، ، ، ، ، ، ،	حذف پاجوش‌های اضافی با رعایت فاصله کاشت درختان در مناطقی که با زنجره مبارزه می‌شود نیاز به مبارزه جداگانه نیست. سمپاشی هوایی توصیه نمی‌شود.
	شپشک سفید خرما	<i>Parlatoria blanchardi</i>	مناطق خرما خیز	۱- دیازینون ۲- مالاتیون	EC 60 % EC 57 %	۱-۱/۵ لیتر ۲/۵-۳ لیتر	اردیبهشت ماه آبان و آذر ماه	۱-۲ نوبت ۱-۲ نوبت	با توجه به وجود حشرات مفید معمولا سمپاشی توصیه نمی‌شود. در بهار توان با ۱٪ روغن، در زمستان با ۲-۳٪ روغن. روی درختان جوان و کوتاه سمپاشی زمینی توصیه می‌شود.
	شپشک شفاف خرما	<i>Fiorinia phoenicis</i>	مناطق خرماخیز	۱- دیازینون ۲- مالاتیون	EC 60 % EC 57 %	۱-۱/۵ لیتر ۲/۵-۳ لیتر	آبان و آذر ماه آبان و آذر ماه	۱-۲ نوبت ، ،	مبارزه مانند شپشک سفید خرما.
	سوسک شاخدار (خرما)	<i>Oryctes spp.</i>	مناطق خرما خیز جهرم - فسا - بم سیستان و بلوچستان جیرفت هرمزگان	۱- لیندین ۲- کاربایل	WP 25 % WP 85 %	۱-۱۰/۷۵ کیلوگرم ۳ کیلوگرم	اسفند تا پایان مهرماه	۱-۲ نوبت و با نظر کارشناس	گردپاشی به نسبت ۱/۴ سم و ۳/۴ خاکستر طعمه مسموم با ۱۰۰ کیلو سبوس و ۵۰ لیتر آب ۱٪ لیندین یا ۰/۳ کاربایل و به مقدار مورد نیاز در هکتار.
	کنه گردآلود خرما	<i>Oligonychus afrasiaticus</i>	مناطق خرماخیز	۱- تترادیفون وسایر کنه کشها با نظر کارشناس ۲- پیریمیفوس متیل	EC 7.52 % EC 50 %	۲-۲/۲۵ لیتر ۲-۳ لیتر	اواسط خرداد تا اوایل مردادماه ، ، ،	۱ نوبت ، ، ، ،	زمان مبارزه دقیقا وقتی است که میوه به صورت بادامی شکل یا خلال باشد. سمپاشی با نظر کارشناس صورت گیرد. - سمپاشی هوایی توصیه نمی‌شود.

ادامه جدول قبلی.

ملاحظات	تعداد سمپاشی	زمان مبارزه	مصرف در هکتار	فرمولاسیون	سموم توصیه شده	مناطق مهم انتشار	نام علمی آفت	نام فارسی آفت	محصول
اصول به زراعی مانند تقویت درخت(کود و آبیاری منظم) و دادن ماسه پای درخت توصیه می شود.	۱ نوبت ۱ نوبت	اوایل خرداد ، ، ،	۴ در هزار ، ، ،	WP 25% WP 85%	۱- لیندین ۲- کارباریل	مناطق دیمکاری بندر عباس-بوشهر-مناطق خرما خیز جیرفت- سیستان و بلوچستان	<i>Pseudophilus testaceus</i>	سوسک چوبخوار خرما	نخیلات
محلول پاشی تنه و پودر پاشی ۱۰-۵٪ خاک پای درخت. انهدام علفهای هرز و علفهای خشک، تقویت درخت - آبیاری منظم شخم سالانه پای درخت.	۲-۱ نوبت	پاییز و زمستان	۲-۵ در هزار ۱ در هزار	WP 25% EC 50%	۱- لیندین ۲- کلرپیریفوس + کلرپیریفوس متیل	مناطق خرماخیز	<i>Microcerotermes diversus</i>	موریانه	
۱- جلوگیری از هرس و زخمی کردن درختان خرما در ماه های گرم سال ۲- رعایت فاصله مناسب کاشت. ۳- عدم کشت محصولات با نیاز آبی بالا در زیر درختان خرما. ۴- تله فرمونی برای شکار انبوه آفت . ۵ - اعمال مقررات قرنطینه ای.		به محض مشاهده خسارت آفت	۰/۵ تا ۱ عدد قرص ۳ گرمی برای هر دالان لاروی	Tb 56%	۱- فسفیدآلومینیوم	شهرستان سروان	<i>Rhynchophorus ferrugineus</i>	سوسک سرخرطومی حنایی خرما	
مراجعه به صفحه دو.						اغلب مناطق	<i>Nesokia indica</i>	موش ورامین	
به فاصله ۱۵ روز. انجام آزمایشات لازم برای دستیابی به سموم مناسب تر توصیه می شود.	۳-۲ نوبت	اوایل بهار قبل از باز شدن گل آذین	۲ در هزار	WP 35%	۱-اکسی کلورومس	اغلب مناطق خرماخیز	<i>Mauginiella scattae</i>	بیماری پوسیدگی گل آذین	
تحقیقات بیشتر به منظور تعیین عامل عارضه توصیه می شود.						جیرفت - کرمان - بوشهر		خشکیدگی خوشه های خرما	

فهرست آفات و بیماریهای گیاهی و علنهای هرز مهم محصولات عمده کشاورزی و سموم و روشهای توصیه شده علیه آنها بر اساس توصیه‌های کمیته‌های تعیین انواع سموم دفع آفات نباتی و روش کاربرد آنها.

ملاحظات	تعداد سمپاشی	زمان مبارزه	مصرف در هکتار	فرمولاسیون	سموم توصیه شده	مناطق مهم انتشار	نام علمی آفت	نام فارسی آفت	محصول
آزمایش سموم در دست بررسی است.						جیرفت - خوزستان سیستان و بلوچستان - فارس خراسان -	<i>Cynodon dactylon</i> <i>Alhagi pseudalhagi</i> <i>Glycyrrhiza glabra</i> <i>Bromus spp.</i> <i>Sorghum halepense</i>	علنهای هرز مرغ خارشتر شیرین بیان جوموشک قیاق	نخیلات
مبارزه تلفقی (IPM) شامل: ۱- مبارزه مکانیکی (جمع‌آوری و انهدام انارهای آلوده در تمام طول فصل رشد و پس از برداشت و در انبار) ۲- مبارزه بیولوژیک با استفاده از زنبور تریکوگراما ۳- ایجاد و حفظ پوشش گیاهی به منظور حفظ حشرات مفید - آبیاری منظم باغ						تمام مناطق انارخیز کشور	<i>Spectrobates (Ectomyelois) ceratoniae</i>	کرم گلوگاه	انار
به لحاظ نقش ارزنده پرادورها در کنترل شته، سمپاشی توصیه نمی‌شود.						تمام مناطق انار خیز کشور	<i>Aphis punicae</i>	شته انار	
به لحاظ نقش ارزنده پرادورها در کنترل کنه، سمپاشی توصیه نمی‌شود ولی در هر صورت نیاز، سمپاشی در مناطق آلوده با کنه‌کش‌های رایج انجام شود. از کشت مخلوط انار با سایر درختان میزبان خودداری شود.						تمام مناطق انار خیز کشور	<i>Tenuipalpus punicae</i>	کنه انار	
رعایت اصول باغبانی، آبیاری به میزان کافی تامین مواد غذایی مورد نیاز گیاه.						اکثر باغهای انار کشور که دارای خاک رس - شنی (سیک) باشند	<i>Hesperophanes sericeus</i>	کرم طوقه انار	
انجام تحقیقات در این مورد پیشنهاد می‌شود.								ترکیدگی انار (آفتاب سوختگی)	
رعایت نکات بهداشتی در تولید نهال و جلوگیری از انتقال نهال‌های آلوده. انجام آزمایشات لازم پیشنهاد می‌شود.						یزد - مرکزی - تهران - قم و سایر مناطق	<i>Meloidogyne spp.</i>	نماتد مولد غده ریشه انار	

فهرست آفات و بیماریهای گیاهی و علفهای هرز مهم محصولات عمده کشاورزی و سموم و روشهای توصیه شده علیه آنها بر اساس توصیه‌های کمیته‌های تعیین انواع سموم دفع آفات نباتی و روش کاربرد آنها.

محصول	نام فارسی آفت	نام علمی آفت	مناطق مهم انتشار	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	تعداد سمپاشی	ملاحظات
توت	خشکیدگی سرشاخه	<i>Sclerotinia sclerotiorum</i>		۱- اپرودیون+ کاربندازیم ۲- بنومیل	WP 52.5% WP 50%	۱ در هزار ۱ در هزار	هفته اول اردیبهشت	۲ نوبت در صورت ضرورت	به محض ظهور اندام جنسی قارچ به فواصل ۷-۱۰ روز از هم. هرس سرشاخه‌های خشکیده قبل از افتادن اسکلوتهای قارچ روی خاک (اواخر خرداد)
	شپشک توت	<i>Pseudolaucaspis pentagona</i>	گیلان و مازندران- خراسان - گلستان - زنجان - آذربایجان شرقی						مبارزه بیولوژیک با استفاده از زنبور پروسپالتلا. هرس درختان آلوده و تنه بر کردن درختان از قسمت‌های پایین انشعاب.
زیتون	شپشک سیاه	<i>Saissetia oleae</i>	گیلان و مازندران - گلستان - زنجان - قزوین	۱- کارباریل ۲- روغن امولسیون شونده	WP 85% O 80%	۲/۵-۲ در هزار	بر اساس موازین پیش آگاهی	با نظر کارشناس	۱- انجام هرس پاییزه ۲- عدم انجام کشت زیر درختی ۳- کاهش مصرف کودهای نیتروژنه ۴- انجام آبیاری در حد نیاز گیاه ۵- استفاده از ترکیبات مسی علیه قارچ دوده نهایتاً تا ۴۵ روز قبل از برداشت محصول ۶- انجام عملیات روغن پاشی زمستانه به میزان ۲٪ به اضافه یک سم فسفره علیه پوره‌های سنین ۲ و ۳ زمستان گذران در زمان عدم فعالیت دشمنان طبیعی. برای مفا دشمنان طبیعی مئی‌الامکان از سمپاشی فوهداری شود.
	پسیل زیتون	<i>Euphyllura olivina</i>	طارم - رودبار- فارس	۱- مالاتیون ۲- دیازینون	EC 57% EC 60%	۲/۵ در هزار ۱ در هزار	یکی در آخر زمستان و قبل از شروع تخم‌ریزی و دیگری در موقع ظهور حداکثر پوره‌ها و قبل از ترشح مواد مومی	۱ نوبت ، ،	- انجام هرس بهاره و پاییزه - عدم کاربرد کودهای نیتروژنه - انجام آبیاری در حد نیاز گیاه - تقویت درختان از طریق عملیات زراعی مثل شخم و کوددهی. (روغن پاشی زمستانه نیز توصیه می‌شود.) مفا دشمنان طبیعی مورد تأکید است. زمستان‌گذرانی آفت بصورت حشره کامل روی سرشاخه‌ها بوده و درسال یک نسل دارد.

فهرست آفات و بیماریهای گیاهی و علفهای هرز مهم محصولات عمده کشاورزی و سموم و روشهای توصیه شده علیه آنها بر اساس توصیه‌های کمیته‌های تعیین انواع سموم دفع آفات نباتی و روش کاربرد آنها.

ملاحظات	تعداد سمپاشی	زمان مبارزه	مصرف در هکتار	فرمولاسیون	سموم توصیه شده	مناطق مهم انتشار	نام علمی آفت	نام فارسی آفت	محصول
به علت داشتن دشمنان طبیعی موثر درزیتونکارها سمپاشی توصیه نمی شود ولی در صورت نیاز روغن پاشی زمستانه و تابستانه انجام گیرد.	۲ نوبت بفاصله زمانی ۱۵ روز از هم	با خروج پوره‌ها	۲ در هزار	EC 20% O 80%	۱- آزینفوس متیل ۲- روغن امولسیون شونده	مناطق زیتونکاری	<i>Parlatoria oleae</i>	سپردار بنفش	زیتون
انجام مطالعات در این مورد پیشنهاد می شود. در زمینه حساسیت این آفت نسبت به حشره‌کشهای بیولوژیک و شیمیایی کم خطر برای دشمنان طبیعی، طرحهایی در حال اجرا می باشد. (در صورت افزایش جمعیت آفت مصرف حشره‌کشهای دیمیلین و <i>Bacillus thuringiensis</i> توصیه می گردد).	با نظر کارشناس	پس از خروج لاروها	۱ در هزار ۲ در هزار	EC 60% EC 20%	۱- دیازینون ۲- آزینفوس متیل	مناطق زیتون کاری	<i>Palpita unionalis</i>	جوانه خوار زیتون	چای
مبارزه مکانیکی توصیه می شود. انجام تحقیقات در این زمینه توصیه می شود			بسته به نیاز روی درختان نصب شود	B 0.005%	۱- برودیفاکوم	گیلان - زنجان - مازندران	<i>Glis glis caspicus</i>	موش شکول	
رعایت اصول بهداشتی، استفاده از نهال‌های سالم هنگام احداث باغهای جدید						گلستان - مازندران - گیلان	<i>Verticillium dahliae</i>	بیماری ورتیسلیوز	
رعایت نکات بهداشتی در گلخانه. سموم در دست آزمایش میباشند.						اکثر باغات جدید الاحداث	<i>Meloidogyne spp.</i>	نماتد مولدغده ریشه زیتون	
آبیاری بر حسب نیاز، عدم کشت متراکم انجام تحقیقات در این زمینه پیشنهاد می شود						چایکاریهای شمال کشور	<i>Pestaliopsis spp.</i> <i>Sclerotium rolfsii</i>	پوسیدگی سفید ریشه و طوقه	
معمولا مبارزه بیولوژیکی با کریپتولموس، آفت کنترل می شود در صورت طغیان شدید سمپاشی با احتیاط کامل و زیر نظر کارشناس انجام گیرد. سموم با روغن به میزان ۰/۵-۱٪ مصرف شود.	۲ نوبت ، ،	اواخر اردیبهشت و اواخر تیر ماه	۱-۱/۵ در هزار ۲ در هزار	EC 60% EC 57%	۱- دیازینون ۲- مالاتیون	مناطق چایکاری به ویژه همجوار باغات مرکبات و شب خسب	خانواده <i>Pseudococcidae</i> <i>Pseudococcus affinis</i>	شپشکهای آرد آلود	

فهرست آفات و بیماریهای گیاهی و علفهای هرز مهم محصولات عمده کشاورزی و سموم و روشهای توصیه شده علیه آنها بر اساس توصیه‌های کمیته‌های تعیین انواع سموم دفع آفات نباتی و روش کاربرد آنها.

محصول	نام فارسی آفت	نام علمی آفت	مناطق مهم انتشار	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	تعداد سمپاشی	ملاحظات
چای	کنه قرمز پاکوتاه	<i>Brevipalpus obovatus</i>	مناطق چایکاری	۱- تترا دیفون ۲- پروپارزیت	EC 7.52% EC 57%	۱ در هزار ۱ در هزار	با نظر کارشناس	۱-۲ نوبت “ “	مصرف تترا دیفون با ۱٪ روغن نتیجه بهتری دارد.
	نماتد زخم ریشه چای	<i>Pratylenchus loosi</i>	گیلان-مازندران	۱- کادوزفوس ۲- فنامیفوس	G 10% G 10%	۵ گرم برای هر پوته			
انجیر	مگس میوه انجیر	<i>Carpolonchaea aristella</i>	ساوه - فارس	پرترین	EC 25%	۰/۸ در هزار			بهترین راه مبارزه با آفت فوق شخم زدن پای درختان در زمستان می‌باشد.
	بید انجیر (برگخوار)	<i>Simaethis nemorana</i>	فارس - طارم سفلی	دیفلو بنزورون	WP 25%	۰/۳ گرم در لیتر		۱ نوبت	توصیه می‌گردد برگهای خزان شده معدوم گردد و پای درختان در زمستان شخم زده شود و در صورت افزایش جمعیت آفت از روغن پاشی بهاره یا از حشره کش یادشده استفاده گردد.
	کنه تار عنکبوتی انجیر	<i>Eotetranychus hirsti</i>	در تمام ایران	کنه کشتهای رایج		دز توصیه شده	با مشاهده خسارت بر روی برگ		
	بیماری موزاییک انجیر	<i>Ficus mosaic virus</i>							
	کنه اریوفید	<i>Eriophyes ficus</i>	در تمام ایران	کنه کشتهای رایج		دز توصیه شده	با مشاهده خسارت بر روی برگ	با نظر کارشناس	با مشاهده خسارت عوامل ویروس موزاییک روی برگ مبارزه به سرعت انجام گیرد.

فهرست آفات و بیماریهای گیاهی و علفهای هرز مهم محصولات عمده کشاورزی و سموم و روشهای توصیه شده علیه آنها بر اساس توصیه‌های کمیته‌های تعیین انواع سموم دفع آفات نباتی و روش کاربرد آنها.

محصول	نام فارسی آفت	نام علمی آفت	مناطق مهم انتشار	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	تعداد سمپاشی	ملاحظات
چغندر قند	کک چغندر خرطوم کوتاه	<i>Chaetocnema tibialis</i> <i>Conorrhynchus brevis</i>	اغلب مناطق چغندرکاری	۱- کارباریل ۲- فوزالن ۳- اتریملفوس	WP 85% EC 35% EC 50%	۳ کیلوگرم ۲/۵-۲ لیتر ۱ لیتر	در مرحله دو برگی حقیقی چغندر قند	با نظر کارشناس بسته به جمعیت آفت	نوبت دوم تا زمان ۶ برگی در صورت نیاز و با توجه به تراکم آفت، با نظر کارشناس. در مزارعی که آبیاری به موقع، حفظ رطوبت، وسیعی در هرا کشت رعایت شود، تراکم جمعیت نخواهد بود.
	کرم طوقه بر (آگروتیس)	<i>Agrotis ipsilon</i> <i>Agrotis segetum</i>	اغلب مناطق چغندرکاری	۱- کارباریل ۲- دیازینون ۳- کلرپیریفوس ۴- اتریملفوس ۵- کلرپیریفوس	WP 85% EC 60% EC 40.8% EC 50% G 5%	طعمه سموم ۳ تا ۵٪ ۱/۵ لیتر ۲ لیتر ۱/۵ تا ۲ لیتر ۲۰ کیلوگرم	مرحله اولیه رشد بوته‌های چغندر و با توجه به توصیه‌های پیش‌آگاهی	۱ نوبت ، ، ، ، ، ، ، ،	سمپاشی شب هنگام با حجم بالا انجام شود. طعمه پاشی برای کنترل لاروهای زمستان گذران به صورت لکه‌ای (برای هر هکتار، حدوداً صد کیلوگرم طعمه لازم است: سم ۳ تا ۵ کیلوگرم، آب ۵۰ لیتر، سبوس ۱۰۰ کیلوگرم
	خرطوم بلند (سر) خرطوم‌سومی (دمبرگ)	<i>Lixus incanescens</i>	اغلب مناطق چغندرکاری	۱- اتریملفوس ۲- دیازینون	EC 50% EC 60%	۱ لیتر ۱ لیتر	به محض دیدن حشره بالغ	۱ نوبت ، ،	مبارزه با حشره کامل قبل از تخم ریزی. انجام تحقیقات با توجه به خسارت زایی این آفت ضروری است
	بید چغندر (لینا)	<i>Phthorimaea ocellatella</i>	اغلب مناطق چغندرکاری	۱- دیازینون ۲- اتریملفوس ۳- فنتوات	EC 60% EC 50% EC 50%	۱/۵ لیتر ۱/۵ لیتر ۱/۵ لیتر	اوایل تابستان قبل از تشکیل قشر سیاه‌رنگ و به محض دیدن لاروها و قبل از نفوذ به داخل طوقه	۱ نوبت ، ، ، ،	جمع‌آوری و از بین بردن بقایای چغندر پس از برداشت، شخم و یخ‌آب و چرانیدن بلافاصله بعد از برداشت و سیستم آبیاری بارانی در تقلیل جمعیت آفت موثر است. از سایر سموم فسفره نفوذی در صورت نیاز زیر نظر کارشناس میتوان استفاده کرد.
	پرو دنیا	<i>Spodoptera littoralis</i>	خوزستان - مغان	۱- اتریملفوس ۲- فنتوات ۳- دیازینون ۴- پایرتروئیدهای مجاز	EC 50% EC 50% EC 60%	۲-۱/۵ لیتر ۲ لیتر ۱/۵ لیتر ۱۰/۷۵ تا ۱ لیتر	به محض دیدن آفت	۱-۲ نوبت	(فنتوات وقتی لاروها ریز هستند، مصرف شود). آزمایش سموم برای تعیین دز و جایگزینی سموم جدید توصیه می‌شود. پایرتروئیدهای مجاز در صورت نبودن سموم ردیف ۱ تا ۳ و در شرایط طفیانی آفت مصرف شود.
	مگس چغندر قند	<i>Pegomyia betae</i> (<i>Pegomyia hyoscyami</i>)	اغلب مناطق چغندرکاری						نیازی به سمپاشی جداگانه ندارد.

فهرست آفات و بیماریهای گیاهی و علفهای هرز مهم محصولات عمده کشاورزی و سموم و روشهای توصیه شده علیه آنها بر اساس توصیه‌های کمیته‌های تعیین انواع سموم دفع آفات نباتی و روش کاربرد آنها.

ملاحظات	تعداد سمپاشی	زمان مبارزه	مصرف در هکتار	فرمولاسیو ن	سموم توصیه شده	مناطق مهم انتشار	نام علمی آفت	نام فارسی آفت	محصول
سمپاشی در ساعات اولیه صبح و در زیر برگ و به صورت همگانی انجام گیرد. تناوب سمپاشی باید رعایت شود. مبارزه لکه‌ای در صورتیکه آفت سراسری نباشد. در صورت همزمانی با سفیدک می‌توان از گوگرد استفاده کرد. حذف علفهای هرز حاشیه مزارع نیز توصیه می‌شود.	۱ نوبت ، ، ، ،	با دیدن ۵ تا ۷ کنه در مراحل فعال در هر برگ	۱/۲ لیتر ۱ لیتر ۴ کیلوگرم	EC 25% EC 57% WP 90%	۱-بروموپروپیلات ۲-پروپارزیت ۳-سولفور	اغلب مناطق چغندرکاری	<i>Tetranychus spp.</i>	انواع کنه‌های تارتن	چغندر قد
شخم عمیق بعد از برداشت محصول توصیه می‌شود. در حالت طغیان سمپاشی شود. نرم مبارزه تعیین شود.	بر اساس ضرورت با نظر کارشناس	با اعمال مراقبتهای دقیق و پیش‌آگاهی	۲ لیتر ۱ لیتر ۳ کیلو گرم ۱/۵ تا ۲ لیتر	EC 35% EC 60% WP 85% EC 50%	۱- فوزالن ۲- دیازینون ۳- کارباریل ۴- اتریمفوس	اغلب مناطق چغندرکاری	<i>Spodoptera exigua</i>	کرم برگ‌خوار چغندر قند (کارادرینا)	
زنجرکها بیشتر از نظر انتقال بیماری اهمیت دارند. زیر نظر گرفتن و آگاهی از اماکن آنها مهم است. در مورد کرلی تاپ بررسی در استفاده از ارقام مقاوم راه حل اساسی است.	۱-۲ نوبت ، ، ، ، ، ،	اوایل و اواخر فصل	۱ لیتر ۱ لیتر ۱ لیتر ۲ لیتر	EC 25% EC 25% EC 40% EC 33%	۱- تیموتون ۲- اکسی دیمتون متیل ۳- دیمتوات ۴- فورموتیون	اغلب مناطق چغندرکاری	<i>Empoasca spp.</i> <i>Neoliturus spp.</i>	زنجرک سبز زنجرک ناقل کرلی تاپ شته باقلا	
آبیاری مرتب مزرعه، جمعیت آفت را کاهش می‌دهد. آزمایش سموم جدید جهت کنترل این آفت توصیه می‌شود		با مشاهده آلودگی روی ریشه (کلنی‌های شته با ترشحات سفید رنگ)			سموم فسفره گرانول	مغان - تهران - اصفهان	<i>Pemphigus fuscicornis</i>	شته ریشه چغندر قند	
تناوب زراعی با محصولات غیر میزبان - شخم عمیق، مبارزه با علفهای هرز						بعضی مناطق چغندرکاری	<i>Rhizoctonia crocurum</i>	پوسیدگی بنفش ریشه	
به محض مشاهده لکه‌های آلوده پشت برگها. قبل از شروع آلودگی. ، ، ، ، ، ، ، ،	۲-۳ نوبت به فاصله ۲۰ روز ، ، ، ،	اوایل تیر به بعد ، ، ، ، ، ، ، ، ، ، ، ،	۴ لیتر ۰/۷۵ لیتر ۱ کیلو ۱ کیلو	WP 80-90% EC 75% WP 50% WP 18.25%	۱- سولفور ۲- تری‌دمورف ۳- بتومیل ۴- دینوکاپ	اغلب مناطق چغندرکاری	<i>Erysiphe betae</i>	سفیدک حقیقی (سفیدک سطحی)	

فهرست آفات و بیماریهای گیاهی و علفهای هرز مهم محصولات عمده کشاورزی و سموم و روشهای توصیه شده علیه آنها بر اساس توصیه‌های کمیته‌های تعیین انواع سموم دفع آفات نباتی و روش کاربرد آنها.

ملاحظات	تعداد سمپاشی	زمان مبارزه	مصرف در هکتار	فرمولاسیون	سموم توصیه شده	مناطق مهم انتشار	نام علمی آفت	نام فارسی آفت	محصول
رعایت مسائل به زراعی: آبیاری در صورت نیاز، شخم عمیق - زهکشی مناسب مزارع - کشت در کرت‌های مرتفع، استفاده از سیستم آبیاری مناسب.						اغلب مناطق چغندرکاری	<i>Rhizoctonia solani</i> <i>Fusarium spp.</i> و تعدادی دیگر از قارچهای خاکزی	پوسیدگی‌های ریشه	چغندر قند
انجام تحقیقات در مورد دستیابی به روش‌های مناسب مبارزه توصیه می‌شود. انجام تحقیقات در مورد ارقام مقاوم پیشنهاد می‌شود. با انجام سمپاشی با سفیدک نیز مبارزه خواهد شد.	۳ نوبت ، ،	به محض مشاهده اولین علائم بیماری	۱-۱/۵ کیلوگرم ۱ لیتر ۰/۵ کیلوگرم	WP 50% SL 10% WP 60%	۱- بنومیل ۲- سایپروکونازول ۳- کاربندازیم	مغان - خوزستان - خراسان	<i>Cercospora beticola</i>	بیماری لکه‌برگی (سرکوسپورائی)	
ضد عفونی بذر. انجام آزمایش برای دستیابی به سموم مناسب دیگر توصیه می‌شود. در موقع کشت درجه حرارت خاک حداکثر ۲۰ درجه سانتی‌گراد باشد. (کاشت عمیق بذر)	۱ نوبت	قبل از کشت	۲-۲/۵ در هزار	WP 75%	۱- کاربوکسین تیرام	اغلب مناطق چغندرکاری	<i>Rhizoctonia solani</i> <i>Pythium spp.</i> <i>Phoma betae</i>	مرگ گیاهچه	
تجزیه خاک مزرعه قبل از کشت از نظر کمبودها انجام گیرد. تامین کمبودها با موادی مانند فسفات بر- سوپر فسفات بر- نیتروفسکای بر		در صورت بروز بیماری و مشاهده علائم	۶-۴ کیلو گرم در ۶۰۰ لیتر آب		بوراکس		پوسیدگی مغزی	بیماری کمبود بر (پوسیدگی مغزی)	
ناقل این بیماری قارچ <i>Polymyxa betae</i> است. استفاده از ارقام مقاوم - کشت زود هنگام (از نیمه اسفند تا نیمه فروردین) - شخم عمیق - رعایت مسائل قرنطینه‌ای در جابجایی چغندرقند - جلوگیری از تردد ماشین‌آلات آلوده و دام از مناطق آلوده - عدم استفاده از کود حیوانی و آبیاری غرقابی (در صورت امکان)						اغلب مناطق چغندرکاری (غیر از خوزستان)	Beet Necrotic Yellow vein Virus (BNYV)	بیماری ریشه‌ریشی (ریزومونیا) Rhysomonnia	
روی تاج و روی ریشه ایجاد گال می‌نماید. کشت زود هنگام، آبیاری بر اساس نیاز، جمع‌آوری و انهدام بوته‌های آلوده و گال‌ها بعد از برداشت، شخم عمیق. انجام تحقیقات در این مورد توصیه می‌شود.						فقط خوزستان	<i>Urophlyctis leproides</i>	بیماری گال زگیلی	

فهرست آفات و بیماریهای گیاهی و علفهای هرز مهم محصولات عمده کشاورزی و سموم و روشهای توصیه شده علیه آنها بر اساس توصیه‌های کمیته‌های تعیین انواع سموم دفع آفات نباتی و روش کاربرد آنها.

ملاحظات	تعداد سمپاشی	زمان مبارزه	مصرف در هکتار	فرمولاسیون	سموم توصیه شده	مناطق مهم انتشار	نام علمی آفت	نام فارسی آفت	محصول
برقراری تناوب زراعی، زهکشی مناسب و استفاده از ارقام مقاوم	۲-۳ نوبت به فاصله ۱۰ روز	به محض دیدن اولین علائم	۳ در هزار “ “ “ “	WP 50% WP 80% WP 80%	۱- کاپتان ۲- زینب ۳- مانب	بعضی مناطق چغندرکاری	<i>Peronospora schachtii</i> <i>(farinosa)</i>	سفیدک داخلی (دروغی)	چغندر قند
مخلوط کلریدازون + فن مدیفام + دسمدیفام بعد از جوانه زدن و در مرحله ۴ برگگی چغندر به نسب ۵-۴ لیتر یا کیلوگرم از هر کدام مصرف شود. درجایی که علف هرز غالب تاج خروس است، از دسمدیفام استفاده شود. ردیف شش: کاربرد، مخلوط با فن مدیفام و مویان (۳۰ گرم تری فلو سولفورون متیل + دو لیتر فن مدیفام + ۲۰۰ سی سی مویان) تکرار سمپاشی یک هفته بعد لازم است.	۱ نوبت “ “ “ “ “ “ ۱ نوبت ۲ نوبت	قبل از جوانه زدن علفها در ۴ برگگی چغندر “ “ “ “ “ “ بعد از کاشت و قبل از جوانه زدن مرحله کوتیلدونی	۴-۵ کیلوگرم ۵-۷ لیتر ۵-۷ لیتر ۴-۵ کیلوگرم ۴ لیتر در هکتار یا ۲ لیتر در هکتار رجوع به توضیحات	DF 65% EC 15.7% EC 15.7% WP 70% EC 18% DF 60%	۱- کلریدازون ۲- فن مدیفام ۳- دسمدیفام ۴- متامیترون ۵- فنمدیفام + دسمدیفام + اتوفومازیت ۶- تری فلو سولفورون متیل + فنمدیفام + مویان	اغلب مناطق چغندرکاری	<i>Chenopodium album</i> <i>Solanum nigrum</i> <i>Amaranthus spp.</i> <i>Malva spp.</i> <i>Heliotropium spp.</i>	علفهای هرز پهن برگ سلمه تره تاجریزی انواع تاج خروس پنیرک آفتاب پرست	
سیکلوات باید با خاک مخلوط شود و روی بعضی از پهن برگها موثر است.	۱ نوبت “ “ “ “ “ “ “ “ “ “	۳-۵ برگگی قبل از کاشت بعد از تنک “ “ ۳-۵ برگگی علف “ “ “ “ “	۳ لیتر ۴-۵ لیتر ۲-۵ لیتر ۴-۵ کیلو ۳ لیتر ۲-۳ لیتر “ “ ۱-۰/۷۵ لیتر ۱-۱/۵ لیتر ۱/۵-۲ لیتر	EC 12.5% EC 72.7% EC 48% WP 80% EC 12.5% EC 12.5% “ “ EC 10.8% EC 10% EC 5%	۱- فلوآزیفوب - پی بوتیل ۲- سیکلوآت ۳- تریفلورالین + کلریدازون ۴- ستوکسیدیم ۵- هالوکسی فوب اتوکسی اتیل ۶- هالوکسی فوب پی متیل ۷- پروپاکونیز آفوب ۸- کوئیزالوفوب پی اتیل	اغلب مناطق چغندرکاری	<i>Sorghum halepense</i> <i>Echinochloa crus-</i> <i>galli</i> <i>Echinochloa</i> <i>colunum</i> <i>Avena spp.</i> <i>Setaria spp.</i> <i>Phalaris spp.</i>	قیاق سوروف دورنه انواع یولاف وحشی انواع ارزن وحشی انواع خونی علف	

فهرست آفات و بیماریهای گیاهی و علفهای هرز مهم محصولات عمده کشاورزی و سموم و روشهای توصیه شده علیه آنها بر اساس توصیه‌های کمیته‌های تعیین انواع سموم دفع آفات نباتی و روش کاربرد آنها.

ملاحظات	تعداد سمپاشی	زمان مبارزه	مصرف در هکتار	فرمولاسیون	سموم توصیه شده	مناطق مهم انتشار	نام علمی آفت	نام فارسی آفت	محصول
سومین بهتر است به تنهایی مصرف شود. مبارزه بیولوژیک با استفاده از زنبور تریگوگراما و براکون. انجام عملیات مبارزه زراعی پاییزه و زمستانه در کاهش جمعیت آفات پنبه تاثیر بسزایی دارد. توجه به مبارزه بیولوژیک و توسعه آن مورد تاکید است. به جمعیت دشمنان طبیعی آفت، بخصوص در آخر فصل، هنگام سمپاشی توجه شود.	۱ نوبت یا بیشتر با نظر کارشناس	با توجه به دستورالعمل و پیش آگاهی	۰/۷۵-۱ کیلو گرم ۳ کیلو گرم ۳ لیتر ۲۰۰ تا ۲۵۰ سی سی	DF 80 % WP 85 % EC 35 % SC 15 %	۱-تیودیکارب ۲- کارباریل ۳-اندوسولفان ۴- ایندوکساکارب	اکثر مناطق پنبه خیز	<i>Helicoverpa armigera</i>	کرم قوزه پنبه	پنبه
طعمه مسموم کارباریل (۵ کیلو سم با ۱۰۰ کیلو سیوس یا محلولپاشی با ۳ کیلو سم در هکتار در موقع تخم‌ریزی و یا تفریح تخم). ادامه آزمایشات برای دستیابی به سموم کم خطر توصیه می شود.		اوایل رویش همزمان با تفریح تخم	۵۰-۸۰ کیلوگرم طعمه مسموم ۲ لیتر	WP 85 % EC 60 %	۱- کارباریل ۲- دیازینون	اکثر مناطق پنبه خیز	<i>Agrotis segetum</i> <i>Agrotis ipsilon</i>	کرم طوقه بر (آگروتیس)	
انجام عملیات مبارزه زراعی پاییزه و زمستانه در کاهش جمعیت آفت، تاثیر بسزایی دارد.	در صورت نیاز	با توجه به پیش آگاهی و با نظر کارشناس	۳ کیلو گرم ۳ لیتر	WP 85 % EC 35 %	۱- کارباریل ۲- اندوسولفان	اکثر مناطق پنبه خیز	<i>Spodoptera exigua</i> <i>Plusia gamma</i>	برگخوار (کارادرینا) و پروانه گاما	
انجام عملیات مبارزه زراعی پاییزه و زمستانه. حتی الامکان از جابجایی و ش خودداری شود. (رعایت موازین قرنطینه‌ای ضروری است). <i>هذف علفهای هرز گلوبنبه و قوزک .</i>	۱-۲ نوبت ، ،	طبق نظر و توصیه پیش آگاهی	۳ کیلو گرم ۵ لیتر	WP 85 % EC 20 %	۱- کارباریل ۲- آزینفوس متیل	خراسان-جیرفت- فارس-خوزستان- گلستان-یزد- سیستان و بلوچستان	<i>Earias insulana</i>	کرم خاردار پنبه	
انجام آزمایشها برای دستیابی به سموم مناسبتر پیشنهاد می شود. عملیات زراعی پاییزه و زمستانه در کاهش جمعیت سال بعد موثر است.		بر اساس توصیه شبکه مراقبت و پیش آگاهی	۲-۲/۵ لیتر	EC 40.8%	کلرپیریفوس	گلستان ، مازندران	<i>Liriomyza trifolii</i>	مینوز برگ پنبه	

فهرست آفات و بیماریهای گیاهی و علتهای هرز مهم محصولات عمده کشاورزی و سموم و روشهای توصیه شده علیه آنها بر اساس توصیه‌های کمیته‌های تعیین انواع سموم دفع آفات نباتی و روش کاربرد آنها.

ملاحظات	تعداد سمپاشی	زمان مبارزه	مصرف در هکتار	فرمولاسیون	سموم توصیه شده	مناطق مهم انتشار	نام علمی آفت	نام فارسی آفت	محصول
در صورت نیاز، یکی از سموم مجاز پیروتروئید می‌تواند مورد استفاده قرار گیرد.		با نظر کارشناس	۲ لیتر ۷۵۰ سی سی	SL 40% EC 25%	۱- مونوکروتوفوس ۲- دلامترین	مناطق پنبه خیز جنوب کشور	<i>Spodoptera littroralis</i>	پرو دنیا (برگخوار مصری)	پنبه
در صورت عدم ضد عفونی، حتما ۱ نوبت سمپاشی برای مناطق آلوده انجام گیرد. - میزان مصرف سم گاجو در استان گلستان دز ۷ در هزار توصیه می‌شود، همچنین لاروین برای ضد عفونی بذر در این استان توصیه نمی‌شود.	۱-۲ نوبت ، ، ، ،	بر اساس توصیه شبکه مراقبت ضد عفونی بذر	۱ لیتر ۵ در هزار ۵-۷ در هزار	EC 25% DF 80% WS 70%	۱- اکسی دیمتون متیل ۳- تیودی کارب ۴- ایمیدا کلوپراید	مناطق پنبه خیز	<i>Thrips tabaci</i>	تریپس	
۱ نوبت سمپاشی حتما انجام شود. آزمایش سموم کم خطر توصیه می‌شود.	۱-۲ نوبت ، ، ، ،	بر اساس توصیه شبکه مراقبت (پیش آگاهی)	۱ لیتر ۱ لیتر	EC 25% SL 40%	۱- اکسی دیمتون متیل ۲- مونوکروتوفوس	مناطق پنبه خیز	<i>Oxycarenus hyalipennis</i> <i>Nezara viridula</i> <i>Adelphocoris lineolatus</i> <i>Creontiades pallidus</i>	سنگ تخم پنبه سن سبز پنبه سنگ قوزه پنبه : : : :	
سمپاشی در ساعات اولیه صبح انجام گیرد و پوشش یکنواخت سم روی گیاه میزبان با سمپاش مناسب انجام شود. در مورد تکنیک‌های سمپاشی بررسی بیشتر توصیه می‌شود. سمپاشی در اول فصل بخصوص در حاشیه مزارع انجام شود (به منظور پیشگیری) و لکه‌گیری انجام شود. در صورت طغیان در کل مزرعه مصرف شوند. تناوب استفاده از کنه‌کشهای مختلف توصیه می‌شود.	۱-۲ نوبت ، ، ، ، ، ،	در تیرماه با مشاهده ۳ تا ۵ کنه در مراحل فعال در پشت هر برگ (به ملاحظات مراجعه شود)	۱/۵ لیتر ۴ لیتر ۳ لیتر ۱ لیتر	EC 57% EC 7.52% EC 20% EC 10%	۱- پروپارژیت ۲- تترادیفون ۳- آمیتراز ۴- فن پروپاترین	مناطق پنبه خیز	<i>Tetranychus urticae</i> <i>Tetranychus turkestani</i>	کنه‌های تارتن	

فهرست آفات و بیماریهای گیاهی و علفهای هرز مهم محصولات عمده کشاورزی و سموم و روشهای توصیه شده علیه آنها بر اساس توصیه‌های کمیته‌های تعیین انواع سموم دفع آفات نباتی و روش کاربرد آنها.

ملاحظات	تعداد سمپاشی	زمان مبارزه	مصرف در هکتار	فرمولاسیون	سموم توصیه شده	مناطق مهم انتشار	نام علمی آفت	نام فارسی آفت	محصول
									پنبه
مبارزه بیولوژیک با استفاده از بالتوری کریزوپا. حفاظت و حمایت از دشمنان طبیعی در زمان سمپاشی مورد تاکید است.	۱-۲ نوبت	بر اساس توصیه شبکه مراقبت (پیش آگاهی)	۱ لیتر ۲۵۰ سی سی ۱ لیتر ۱ کیلوگرم	SL 40% SC 35% EC 25% WP 25%	۱- مونوکروتوفوس ۲- ایمیداکلوپراید ۳- اکسی دیمتون متیل ۴- پی متروزین	مناطق پنبه خیز	<i>Aphis gossypii</i> <i>Aphis fabae</i> <i>Aphis craciphora</i> <i>Acyrtosiphon gossypii</i>	شته‌های پنبه	
رعایت اصول به زراعی و سایر دستورالعملهای زراعی مربوط و همچنین مصرف برگریزها در کاهش حملات آفت بسیار موثر است. با توجه به اهمیت عسلک، ادامه تحقیقات پیشنهاد می‌شود. در صورت عدم تدارک سموم ۱-۴، جهت جایگزینی با استانها مکاتبه شود.	۱-۲ نوبت	از اوایل مرداد و بر اساس توصیه‌های شبکه های مراقبت و پیش آگاهی	۱/۵ لیتر ۳ لیتر ۰/۷۵ لیتر ۱/۲۵ لیتر	EC 50% EC 20% EC 10% SC 40%	۱- پیریمیفوس متیل ۲- آمیتراز ۳- پیری پروکسی فن ۴- بوپروفزین	مناطق پنبه خیز	<i>Bemisia tabaci</i> <i>Trialeurodes vaporarium</i>	عسلک توتون عسلک پنبه	
کشت توام پنبه با سبزی و صیفی توصیه نمی‌شود و در هوار مزارع پنبه سبزی و صیفی کاشته نشود.									
رعایت اصول به زراعی: رعایت تراکم بوته و شخم عمیق در کنترل بیماری مؤثر است.	۱ نوبت	ضد عفونی بذر	۴-۶ در هزار	WP 75% WP 75%	۱- کاربوکسین تیرام ۲- کاربوکسین	اکثر مناطق پنبه کاری	<i>Rhizoctonia solani</i> <i>Pythium sp.</i> <i>Macrophomina sp.</i> <i>Alternaria sp.</i>	مرگ گیاهچه (بیماری بذر و گیاهچه)	
استفاده از ارقام مقاوم - تناوب ۳ ساله با غلات و یونجه استفاده از کودهای ازته، و کودهای پتاسه. ارقام ساحل و ورامین از تحمل بالائی برخوردار هستند.						اصفهان- یزد - گلستان - خراسان- لرستان	<i>Fusarium oxysporum</i>	بوته‌میری فوزاریومی پنبه	

فهرست آفات و بیماریهای گیاهی و علفهای هرز مهم محصولات عمده کشاورزی و سموم و روشهای توصیه شده علیه آنها بر اساس توصیه‌های کمیته‌های تعیین انواع سموم دفع آفات نباتی و روش کاربرد آنها.

محلصول	نام فارسی آفت	نام علمی آفت	مناطق مهم انتشار	سموم توصیه شده	فرمولاسیو ن	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	تعداد سمپاشی	ملاحظات
پنبه	پژمردگی ورتیسلیومی	<i>Verticillium dahliae</i>	اکثر مناطق پنبه کاری				استفاده از ارقام مقاوم و یا متحمل ، رعایت اصول به زراعی: استفاده کافی از کودهای پتاسه ، تناوب کشت با یونجه و غلات، پرهیز از آبیاری اضافی. مبارزه بیولوژیک مورد بررسی قرار گیرد.		
	علفهای هرز سلمه تره انواع تاج خروس تاج ریزی پنیرک قوزک گاو پنبه سوروف انواع ارزن وحشی قیاق	<i>Chenopodium album</i> <i>Amaranthus spp.</i> <i>Solanum nigrum</i> <i>Malva spp.</i> <i>Hibiscus trionum</i> <i>Abutilon theophrasti</i> <i>Echinochloa crus-galli</i> <i>Setaria spp.</i> <i>Sorghum halepense</i>	اغلب مناطق پنبه کاری	۱- اتال فلورالین ۲- تریفلورالین ۳- دی نیترامین ۴- دیورون	EC 33.3% EC 48% EC 25% WP 80%	۳-۳/۵ لیتر ۲-۲/۵ لیتر ۳ لیتر ۳ کیلو گرم	قبل از کاشت مخلوط با خاک عمق ۱۰ سانتیمتر قبل از کاشت بعد از کاشت قبل از سبز شدن محصول و علفهای هرز	۱ نوبت “ “ “ “ “ “	۱ و ۲ دو بار عمود بر هم با خاک مخلوط شوند. در مواردی که پنبه با ماشین برداشت می شود از برگریزها (دفلولانتها) دف و مخلوط دف و دراپ طبق دستورالعمل استفاده شود (۲ لیتر دف + ۲۰۰ گرم دراپ). استفاده از دز بالای تریفلورالین فقط در خاکهای هوموسی و سنگین توصیه می شود تریفورالین روی تاجریزی اثر ندارد. علفکشهای توصیه شده روی علفهای هرز خانواده پنیرک اثر کافی ندارد.
ذرت	کرم طوقه بر (آگروتیس)	<i>Agrotis segetum</i> <i>Agrotis ipsilon</i>	اغلب مناطق کشت	۱- کارباریل ۲- دیازینون ۳- اتریمفوس	WP 85% EC 60% EC 50%	۸۰ کیلو طعمه مسموم در هکتار ۱-۱/۵ صورت وجود ۱ لیتر آفت	اوایل فصل رویش در صورت وجود آفت	۱ نوبت	(طعمه مسموم ۵-۴٪ میباشد). محلولپاشی با ۳ کیلو کارباریل در هکتار وقتی لاروها ریز و متوسط هستند. محلولپاشی و طعمه گذاری در عصر و غروب صورت گیرد. انجام تحقیقات برای دستیابی به سموم مناسب تر توصیه می شود. طعمه برای مبارزه زمستانه که لاروها درشت هستند توصیه می شود
	کرم قوزه پنبه	<i>Helicoverpa spp.</i>	اغلب مناطق کشت	۱- فوزالن ۲- تیودیکارب	EC 35% DF 80%	۳ لیتر ۱-۰/۷۵ کیلو گرم	بسه محض مشاهده لارو	۱ نوبت در صورت ضرورت	در مورد این آفت مبارزه زراعی بسیار مهم است. شخم عمیق و آب تخت زمستانه توصیه می شود. مبارزه بیولوژیک به کمک زنبورهای پارازیتوئید تریکوگراما و پراکون.

فهرست آفات و بیماریهای گیاهی و علفهای هرز مهم محصولات عمده کشاورزی و سموم و روشهای توصیه شده علیه آنها بر اساس توصیه‌های کمیته‌های تعیین انواع سموم دفع آفات نباتی و روش کاربرد آنها.

ملاحظات	تعداد سمپاشی	زمان مبارزه	مصرف در هکتار	فرمولاسیون	سموم توصیه شده	مناطق مهم انتشار	نام علمی آفت	نام فارسی آفت	محصول
	طبق نظر کارشناس	طبق نظر کارشناس	۱/۵ لیتر ۳ لیتر ۰/۸-۱ Kg	EC 60% EC 35% WP 50%	۱- دیازینون ۲- فوزالن ۳- پیریمیکارپ	اغلب مناطق کشت	Aphididae	شته‌ها	ذرت
مبارزه زراعی حتماً انجام شود. در این صورت آفت مشکلی ایجاد نمی‌کند. از بین بردن بقایا، استفاده از ساقه خرد کن و مبارزه بیولوژیکی با استفاده از زنبور تریکوگراما توصیه می‌شود. انجام آزمایشات پیشنهاد می‌شود.	۲-۳ نوبت	به محض ظهور آفت	۲ لیتر ۳ لیتر	SL 40% EC 35%	۱- مونوکروتوفوس ۲- فوزالن	بیشتر مناطق شمالی کشور	<i>Ostrinia nubilalis</i> (<i>Pyrausta nubilalis</i>)	کرم ساقه خوار اروپایی ذرت	
حمایت از دشمنان طبیعی آفت از بین بردن بقایا، استفاده از ساقه خرد کن مبارزه شیمیایی با سموم موجود زیر نظر کارشناس انجام شود. انجام تحقیقات در مورد مبارزه بیولوژیکی و شیمیایی توصیه می‌شود.						در شمال و غرب مناطق جنوبی	<i>Sesamia cretica</i> <i>S. nonagrioides</i>	کرم ساقه خوار سزامیا	
استفاده از ترکیبات بیولوژیک توصیه می‌شود.	۱-۲ نوبت	به محض دیدن آفت	۳ کیلو گرم ۳ لیتر	WP 85% EC 35%	۱- کارباریل ۲- فوزالن	بعضی مناطق کشت	<i>Spodoptera exigua</i>	کرم برگ‌خوار کارادرینا	
میزبان اولیه این آفت سوروف است و در مزارعی که تراکم سوروف زیاد است، خسارت زیادی وارد میکنند. در صورت نیاز با نظر کارشناس با یکی از سموم توصیه شده سمپاشی انجام گیرد.				SL 40% EC 35%	۱- مونوکروتوفوس ۲- فوزالن	بعضی مناطق کشت	<i>Mythimna loreyi</i>	کرم برگ‌خوار ذرت	
کارایی سموم جدید علیه آنها در دست بررسی است.		در مرحله ۴-۲ برگ ذرت				بیشتر مناطق کشت	<i>Empoasca decipiens</i> <i>Laodelphax striatellus</i>	زنجرفکا	
در صورت نیاز، از سموم فسفره نفوذی می‌توان استفاده کرد. انجام آزمایشات پیشنهاد می‌شود.							<i>Anaphothrips sp.</i>	ترپس	

فهرست آفات و بیماریهای گیاهی و علفهای هرز مهم محصولات عمده کشاورزی و سموم و روشهای توصیه شده علیه آنها بر اساس توصیه‌های کمیته‌های تعیین انواع سموم دفع آفات نباتی و روش کاربرد آنها.

محلصول	نام فارسی آفت	نام علمی آفت	مناطق مهم انتشار	سموم توصیه شده	فرمولاسیو ن	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	تعداد سمپاشی	ملاحظات
ذرت	انواع کنه های تارتن	<i>Tetranychus spp.</i>	مغان - گلستان	۱- بروموپروپیلات ۲- پروپارزیت	EC 25% EC 57%	۱/۲ لیتر ۱ لیتر	با مشاهده خسارت اولیه (زرد و سفید شدن برگ به صورت نواری)		ارزیابی میزان خسارت و روش‌های مختلف سمپاشی که کارایی داشته باشد توصیه، و مبارزه بیولوژیک نیز مورد بررسی قرار گیرد.
	سیاهک معمولی ذرت	<i>Ustilago maydis</i>	اغلب مناطق کشت						کشت ارقام مقاوم. از بین بردن بقایای محصول و خوشه‌های آلوده قبل از رها شدن اسپورها. جلوگیری از زخمی شدن گیاه میزبان توسط ماشین‌آلات کشاورزی. مصرف متناسب کود شیمیایی از توسعه بیماری جلوگیری می‌کند.
	سیاهک خوشه ذرت	<i>Sphacelotheca reiliana</i>	بعضی مناطق کشت	کاربوکسین تیرام	WP 75%	۲/۵ در هزار	ضد عفونی بذر قبل از کشت	۱ نوبت	
	لکه قهوه‌ای برگ ذرت	<i>Helminthosporium turcicum</i> <i>Bipolaris maydis</i> <i>Bipolaris zeicola</i>	گیلان - مازندران - گرگان - مغان	کاربوکسین تیرام	WP 75%	۲/۵ در هزار	ضد عفونی بذر قبل از کشت	۱ نوبت	کشت ارقام مقاوم و از بین بردن بقایای گیاهی آلوده. رعایت تناوب زراعی هم توصیه می‌گردد.
	پوسیدگی بلال ذرت	<i>Fusarium moniliforme</i>	اغلب مناطق کشت	کاربوکسین تیرام	WP 75%	۲/۵ در هزار	ضد عفونی بذر قبل از کشت	۱ نوبت	کشت ارقام مقاوم - برداشت سریع - انبار کردن صحیح (رطوبت کمتر از ۱۸٪ در بلال ذرت و کمتر از ۱۳٪ در بذر) شخم مزارع آلوده - رعایت تعادل کودی.
	سیاهک طویل ذرت خوشه‌ای	<i>Tolyposporium ehrenbergii</i>	سیستان و بلوچستان و خوزستان	کاربوکسین تیرام	WP 75%	۲ در هزار	ضد عفونی بذر قبل از کشت	۱ نوبت	کشت ارقام مقاوم و رعایت تناوب زراعی مبارزه اصلی است و ضد عفونی بذر فقط آلودگی را کاهش می‌دهد. انهدام خوشه های آلوده نیز توصیه می‌گردد.

فهرست آفات و بیماریهای گیاهی و علفهای هرز مهم محصولات عمده کشاورزی و سموم و روشهای توصیه شده علیه آنها بر اساس توصیه‌های کمیته‌های تعیین انواع سموم دفع آفات نباتی و روش کاربرد آنها.

محصول	نام فارسی آفت	نام علمی آفت	مناطق مهم انتشار	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	تعداد سمپاشی	ملاحظات	
ذرت	سیاهک پنهان ذرت (خوشه‌ای (سورگوم)	<i>Ustilago sorghi</i>	بلوچستان و خوزستان	کاربوکسین تیرام	WP 75%	۲-۱/۵ در هزار	ضد عفونی بذر قبل از کشت	۱ نوبت		
	علفهای هرز ذرت سلمه تره خرغه تاج خروس پیچک صحرائی ارزن وحشی سوروف قیاق	<i>Chenopodium album</i> <i>Portulaca oleracea</i> <i>Amaranthus spp.</i> <i>Convolvulus arvensis</i> <i>Setaria spp.</i> <i>Echinochloa crus - galli</i> <i>Sorghum halepense</i>	اغلب مناطق کشور	۱- آترازین + آلاکلر ۲- EPTC + ایمن کننده دی کلرامید ۳- توفوردی ۴- استوکلر ۵- استوکلر	WP 80% EC 48% EC 82% SL 72% EC 50% EC 76%	۱/۵-۱ کیلوگرم ۵ لیتر ۶-۴ لیتر در هکتار ۱/۵-۱ لیتر ۴ تا ۵ لیتر ۲/۷۵ تا ۳/۵ لیتر	بعد از کشت و قبل از سبز شدن ذرت. قبل از کشت و مخلوط با خاک در عمق ۱۰ cm. بعد از رویش علفها و ۵-۷ برگی ذرت. قبل از رویش ذرت و علفها	برای علفهای هرز کشیده برگ یکساله و پهن برگ. در تناوب پس از مصرف آترازین گیاه حساس کشت نشود. ارادیکان برای کنترل علفهای هرز کشیده برگ و پهن برگ یکساله و اوپارسلام مؤثر است. در مصرف توفوردی به زراعتهای حساس همجوار توجه شود. توفوردی ۱/۵ لیتر + آلاکلر ۵/۵ لیتر قبل از رویش اثر خوبی دارد. <u>استوکلر، پهن برگها به خصوص تاج خروس را به خوبی کنترل می‌کند.</u>		
	نیشکر کرم ساقه خوار سزامیا کنه نیشکر سوسک ریشه خوار	<i>Sesamia nonagrioides</i> <i>S. cretica</i>	خوزستان	دیازینون	G 5%	در صورت انبوهی جمعیت از سم استفاده گردد		معمولاً توسط زنبور پارازیتوئید تخم سزامیا (<i>Telenomus busscolea</i>) کنترل می‌گردد. میزان پارازیتیم در ماه‌های مختلف بین ۴۰ تا ۹۵٪ متغیر است. (۲-۳ روز غرقاب مزارع نیشکر توصیه میشود. در صورت انبوهی جمعیت از سم استفاده شود).		
		<i>Oligonychus sacchari</i>	خوزستان					توسط کفشدوزک شکاری <i>Stethorus punctillum</i> به نحو مؤثری کنترل می‌گردد. انجام سمپاشی توصیه نمی‌گردد. آبیاری منظم در کنترل آفت مؤثر است.		
		<i>Pentodon idiota</i>	خوزستان	دیازینون دیازینون	G 10% WP 40%	۲۰-۴۰ کیلوگرم ۳ کیلوگرم	مبارزه زراعی و مکانیکی ارجح است. (نظیر غرقاب نمودن مزرعه بمدت ۷۰-۱۲۰ ساعت و استفاده از تله‌نوری.) در صورت نیاز و به صورت لکه‌ای از سموم توصیه شده در آب آبیاری توصیه شود.			

فهرست آفات و بیماریهای گیاهی و علفهای هرز مهم محصولات عمده کشاورزی و سموم و روشهای توصیه شده علیه آنها بر اساس توصیه‌های کمیته‌های تعیین انواع سموم دفع آفات نباتی و روش کاربرد

محصول	نام فارسی آفت	نام علمی آفت	مناطق مهم انتشار	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	تعداد سمپاشی	ملاحظات
نیشکر	ملخ آسیایی	<i>Locusta migratoria</i>	خوزستان	۱- مالاتیون ۲- فنیتروتیون	EC 57% EC 50%	۲/۵ لیتر ۱/۵ لیتر	اوایل بهار در زمان طغیان	۱ نوبت ، ،	جهت حمایت از حشرات مفید حتی المقدور از سمپاشی پرهیز گردد و در صورت لزوم به صورت موضعی و با استفاده از روشهای آگروتکنیکی استفاده شود.
	موش و رامین	<i>Nesokia indica</i>	مناطق کشت نیشکر	۱- فسفر دو زنگ ۲- طعمه سموم آنتی کوآگولانت	P 80%	طعمه سموم ۵ درصد	تمام طول سال		در فصل سرما: گندم +۳-۴٪ وزن طعمه روغن +۶-۵٪ سم . در فصل گرما: تکه‌های خرد شده ۲ سانتی متر نیشکر +۵٪ وزن طعمه (سم)
	عسلک نیشکر	<i>Bemisia sp.</i>	مناطق کشت نیشکر						به جهت حمایت از حشرات مفید سمپاشی توصیه نمی‌شود. خسارت آن ناچیز است و با سرد شدن هوا به حداقل می‌رسد.
	بیماری ویروسی موزائیک نیشکر	<i>Sugar cane Mosaic Virus</i>	خوزستان						- استفاده از ارقام مقاوم - مبارزه با شته های ناقل بیماری.
	موریانه گراز	<i>Amitermes villis Sus scrofa</i>							موریانه توسط انجام آبیاری سنگین و گراز توسط شکار کردن کنترل می‌گردند.
	سیاهک آشکار نیشکر	<i>Ustilago scitaminea</i>	خوزستان	پروپیکونازول	EC 25%	۲ در هزار	قبل از کشت قلمه، غرقاب در محلول سم	۱ نوبت	استفاده از ارقام مقاوم، ضد عفونی قلمه‌ها با محلول سمی، یا استفاده از آب گرم ۵۰ درجه به مدت ۲ ساعت. عدم استفاده از راتون بالا. عملیات آبیاری قبل از کشت قلمه. کندن و سوزاندن قلمه‌های آلوده و انجام آزمایش با سایر قارچکشهای تریازول نیز توصیه میشود.

فهرست آفات و بیماریهای گیاهی و علفهای هرز مهم محصولات عمده کشاورزی و سموم و روشهای توصیه شده علیه آنها بر اساس توصیه‌های کمیته‌های تعیین انواع سموم دفع آفات نباتی و روش کاربرد آنها.

محصول	نام فارسی آفت	نام علمی آفت	مناطق مهم انتشار	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	تعداد سمپاشی	ملاحظات
نیشکر	بیماری پوکابونگ (Knife cut)	<i>Fusarium subglutinans</i>	خوزستان						به علت پایین بودن خسارت فعلا مبارزه انجام نمی‌شود. در صورت بالا رفتن میزان آلودگی استفاده از ارقام مقاوم توصیه می‌شود.
	Pokkah boeng	<i>F. moniliforme</i>							
علفهای هرز	قیاق	<i>Sorghum halepense</i>	خوزستان	۱- آترازین	WP 80%	۳-۴ کیلو گرم	هنگام کشت	۱ نوبت	۱ و ۲ دو منظوره جهت کنترل علفهای هرز پهن برگ و کشیده برگ ۳ - مقصود کشیده برگها بمقصود ملفه. ۴ - موثر علیه علفهای هرز دائمی-همراه با محلول ۰/۵ درصد فریگیت و یا ۸ کیلوگرم سولفات آمونیوم ضمن کاهش مقدار مصرف، موثرتر است. ۵ - کنترل پهن برگها، قابل اختلاط با دالاپون مؤثر بروی علفهای پهن برگ. همراه آمترین و آترازین ۱ متری بوزین بروی کلیه علفهای هرز ۶ - کنترل یکساله‌ها بعداز رویش علفهای هرز استفاده شود. مؤثر بر روی علفهای هرز کشیده برگ یکساله، همراه با توفوردی بر روی کلیه علفهای هرز یکساله مؤثر است. علفکش ۸ (ارادیکان) همراه با آب آبیاری مصرف می‌شود: ۵ لیتر همراه با آب اول و ۳ لیتر همراه با آب دوم ردیف نه: برای کنترل باریک و پهن برگها به روش هریبگیشن.
	حلفه	<i>Imperata cylindrica</i>		۲- آمترین	WP 80%	۲-۴ کیلو گرم	قبل و بعد از ظهور علفهای هرز	۱-۲ نوبت	
	مرغ	<i>Cynodon dactylon</i>		۳- دالاپن	SP 80%	۵ کیلو گرم	بعد از ظهور علفهای هرز	، ، ، ،	
	پنجه مرغی	<i>Dichantium annulatum</i>		۴- گلایفوزیت	SL 41%	۶ لیتر	، ، ، ،	، ، ، ،	
	دانه مرغی	<i>Eragrostis sp.</i>		۵- توفوردی	SL 72%	۲-۳ لیتر	، ، ، ،	، ، ، ،	
	اویارسلام	<i>Cyperus rotundus</i>		۶- پاراکوات	SL 20%	۳ لیتر	، ، ، ،	، ، ، ،	
	دورنه	<i>Echinochloa colonum</i>		۷- متریبوزین	WP 70%	۲-۴ کیلو گرم	به صورت لکه‌ای قبل و بعد از ظهور علف هرز	۱ نوبت	
	سوروف	<i>E. grus-galli</i>			DF 75%		قبل از ظهور علف		
	علف انگشتی	<i>Digitaria sanguinalis</i>		۸- EPTC	EC 82%	۶ تا ۷ لیتر	قبل از ظهور علف		
	چیک واش	<i>Panicum maximum</i>		۹- توتیورون	SC 50%	۳-۴ لیتر	در آب اول آبیاری	۱ نوبت	

فهرست آفات و بیماریهای گیاهی و علتهای هرز مهم محصولات عمده کشاورزی و سموم و روشهای توصیه شده علیه آنها بر اساس توصیه‌های کمیته‌های تعیین انواع سموم دفع آفات نباتی و روش کاربرد آنها.

محصول	نام فارسی آفت	نام علمی آفت	مناطق مهم انتشار	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	تعداد سمپاشی	ملاحظات
توتون	کرم طوقه‌بر (آگروتیس)	<i>Agrotis segetum</i>	اکثر مناطق به ویژه گیلان و مازندران و گلستان	۱- کاربایل ۲- مونوکروتوفوس	WP 85% SL 40%	طعمه ۵-۴٪ ۲-۱/۵ لیتر	اوایل فصل رشد ، ، ،	۱ نوبت یا بیشتر	طعمه پاشی و محلولپاشی (۳ کیلو در هکتار) در پای نشاها. (در صورت اضطرار از محلول ۱ در هزار پرمترین با نظر کارشناس استفاده شود).
	کرم قوزه (هلیوتیس)	<i>Helicoverpa obsoleta</i> <i>H. armigera</i>	گیلان-مازندران- گلستان	۱- مونوکروتوفوس ۲- فوزالن ۳- تیودیکارب	SL 40% EC 35% DF 80%	۱/۵ در هزار ۲-۲/۵ لیتر ۱-۰/۷ کیلو گرم	اواخر مرداد تا اواسط شهریور	۲ نوبت ، ، ، ،	
	کرم ساقه خوار تنباکو	<i>Scrobipalpa heliopa</i>	قسمتی از فارس						کندن اندام آلوده و از بین بردن بقایا توصیه می‌شود.
	عسلک توتون	<i>Bemisia tabaci</i>	فارس	پیریمیپوس متیل	EC 50%	۱/۵ لیتر			
	شته سبز هلو شته قرمز	<i>Myzus persicae</i>	شمال کشور	۱- پیریمیکارب ۲- اکسی دیمتون متیل ۳- پی متروزین ۴- ایمیداکلوپراید ۵- پیریمیکارب	WP 50% EC 25% WP 25% SC 35% DF 50%	۰/۵-۰/۷ در هزار ۱ در هزار ۱ کیلو ۰/۲۵ لیتر ۰/۵ کیلوگرم	با مشاهده آفت و با نظر کارشناس	با نظر کارشناس	در شمال شته مهم است. در سایر مناطق ۲-۳ سمپاشی کافی است.
	کرم مفتولی آبدزدک حلزونها رابها	<i>Agriotes lineatus</i> <i>Gryllotalpa gryllotalpa</i> Helicidae Limacidae	شمال کشور اغلب مناطق کشور	۱- مونو کروتوفوس ۲- کاربایل ۳- متالدهاید	SL 40% WP 85% B 6%	۲-۱/۵ در هزار طعمه ۵٪	با نظر کارشناس	با نظر کارشناس	مبارزه همزمان و شبیه آگروتیس است. طعمه مسموم ۵٪ ماده خالص با سبوس.
	سفیدکی دروغی (داخلي) توتون	<i>Peronospora tabacina</i>	اغلب مناطق کشور	۱- مانکوزب ۲- زینب ۳- مانب ۴- متلاکسیل - مانکوزب	WP 80% WP 80% WP 80% WP 72%	۲-۱ در هزار ۳ در هزار ۲-۱ در هزار ۱ در هزار	در زمین اصلی در خزانه در زمین اصلی در خزانه		از مانکوزب در مزرعه هفته‌ای یکبار استفاده شود. زینب برای استفاده در خزانه توصیه می‌شود. در هر هفته دو سمپاشی انجام و الزاما بعد از هر بارندگی همراه با مواد چسبنده سمپاشی تکرار شود. برای مبارزه در مزرعه انجام تحقیقات توصیه می‌شود.

فهرست آفات و بیماریهای گیاهی و علتهای هرز مهم محصولات عمده کشاورزی و سموم و روشهای توصیه شده علیه آنها بر اساس توصیه‌های کمیته‌های تعیین انواع سموم دفع آفات نباتی و روش کاربرد آنها.

محصول	نام فارسی آفت	نام علمی آفت	مناطق مهم انتشار	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	تعداد سمپاشی	ملاحظات
توتون	سفیدک حقیقی توتون	<i>Erysiphe cichoracearum</i>	غرب و جنوب کشور	دینوکاپ	WP 18.25%	۱ کیلودر هکتار یا ۱ در هزار	با دیدن علائم بیماری	۱ نوبت یا بیشتر	انجام آزمایشات با سموم مناسب‌تر توصیه می‌شود.
	علفهای هرز گل جالیز اویارسلام انواع تاج خروس سلمک گاوپنبه تاجریزی	<i>Orobanche cernua</i> <i>Cyperus rotundus</i> <i>Amaranthus spp.</i> <i>Chenopodium album</i> <i>Abutilon theophrasti</i> <i>Solanum nigrum</i>	اغلب مناطق کشت	EPTC متم سدیم	EC 82% SL 31%	۵-۶ لیتر در هکتار ۱۲۰ سی سی در هر متر مربع در خزانه	قبل از نشاء ومخلوط با خاک سه هفته قبل از کشت بذر	۱ نوبت	در زمینه مبارزه با گل جالیز تحقیقات توصیه می‌شود. مخصوص خزانه توتون
آفات بردان	آگروتیس	<i>Agrotis spp.</i>	اکثر مناطق کشت	۱- کاربایل ۲- دیازینون	WP 85% EC 60%	۵۰ تا ۸۰ کیلوگرم طعمه ۲ لیتر	اوایل فصل رشد	۱ نوبت یا بیشتر	طعمه مسموم کاربایل از ۵ کیلو سم + ۱۰۰ کیلو سبوس لیندین WP25% ۱ کیلو ماده موثر در ۱۰۰ کیلو سبوس
	کرم برگخوار (کارادرینا)	<i>Spodoptera exigua</i>	اغلب مناطق کشت	۱- فوزالن ۲- اتریمنفوس ۳- کاربایل	EC 35% EC 50% WP 85%	۲/۵-۳ لیتر ۱-۱/۵ لیتر ۳ کیلو گرم	اوایل فصل رشد	۱ نوبت ، ، ، ،	
	کرم دانه خوار	<i>Homoeosoma nebulella</i>	اغلب مناطق کشت	۱- دیازینون ۲- تری کلروفن	EC 60% SP 80%	۱-۲ لیتر ۱-۲ کیلو گرم	پس از تشکیل دانه	۱ نوبت ، ،	در مناطق گرگان و گنبد و مازندران در صورت کشت به موقع، نیازی به مبارزه شیمیائی نیست. از بین بردن علفهای هرز میزبان و مبارزه بیولوژیکی بسیار مهم است.
	سفیدک داخلی	<i>Plasmopara helianthi</i>							استفاده از بذر سالم، تناوب ۴-۵ ساله، حذف بوته‌های آلوده هنگام کشت و انهدام بقایای آلوده پس از برداشت.

فهرست آفات و بیماریهای گیاهی و علفهای هرز مهم محصولات عمده کشاورزی و سموم و روشهای توصیه شده علیه آنها بر اساس توصیه‌های کمیته‌های تعیین انواع سموم دفع آفات نباتی و روش کاربرد آنها.

ملاحظات	تعداد سمپاشی	زمان مبارزه	مصرف در هکتار	فرمولاسیو ن	سموم توصیه شده	مناطق مهم انتشار	نام علمی آفت	نام فارسی آفت	محصول
استفاده از ارقام مقاوم.							<i>Puccinia helianthi</i>	زنگ آفتابگردان	آفتابگردان
تریفلورالین روی تاجریزی اثر ندارد.	۱ نوبت ، ،	قبل از کاشت مخلوط با خاک به عمق ۱۰ سانتی‌متر	۲-۲/۵ لیتر ۳-۳/۵ لیتر	EC 48 % EC 33.3%	۱- تریفلورالین ۲- اتال فلورالین	اغلب مناطق کشت	<i>Solanum nigrum</i> <i>Amaranthus spp.</i> <i>Chenopodium album</i> <i>Setaria spp.</i> <i>Echinochloa crus-galli</i>	علفهای هرز تاجریزی انواع تاج خروس سلمه تره انواع ارزن وحشی سوروف	
طعمه ۰.۵٪ معمولا به صورت لکه‌ای مصرف می‌شود. (محلولپاشی: ۳ کیلو در هکتار)	۱ نوبت ۱ نوبت	اوایل فصل رویش همزمان با تفریح تخم‌ها و ظهور لاروهای اولیه	۵۰ کیلو طعمه مسموم ۰.۵٪ ۲ لیتر	WP 85 % EC 60 %	۱- کاربایل ۲- دیازینون	اغلب مناطق کشت	<i>Agrotis spp.</i>	آگروتیس (کرم طوقه بر)	سویا
		با نظر کارشناس	۲ لیتر	SL 40 %	۱- مونوکروتوفوس ۲- یکی از پاپرتروئیدهای مجاز	گلستان - خوزستان	<i>Spodoptera littoralis</i>	پرو دنیا (برگخوار مصری)	
۱- بایر گذاشتن زمین به مدت ۳ سال ۲- دورنگه داشتن مزرعه سویا از سایر مزارع حبوبات ۳- توجه به مبارزه بیولوژیکی	۱-۲ بار	زمان تشکیل دانه در غلاف	۱/۵-۱ لیتر ۱-۲ در لیتر	SP 80 % EC 60 %	۱- تری کلروفن ۲- دیازینون	لرستان - کرج	<i>Etiella sinekenella</i>	دانه خوار سویا	
سمپاشی در ساعات اولیه صبح انجام گیرد. با حجم بالای آب حتی الامکان پشت برگها سمپاشی شود. سمپاشی در اوایل فصل به خصوص در حاشیه مزارع (به منظور پیش‌گیری و لکه‌گیری انجام گیرد. در صورت طغیان در کل مزرعه مصرف شوند. تناوب استفاده از کنه‌کش‌های مختلف توصیه می‌شود.	۱-۲ نوبت ، ، ، ،	در تیرماه با مشاهده ۳ تا ۵ کنه در مراحل فعال در پشت هر برگ	۱/۵ لیتر ۴ لیتر ۳ لیتر	EC 57 % EC 7.52 % EC 20 % EC 25 %	۱- پروپارزیت ۲- تترادیفون ۳- آمیتراز ۴- برومو پروپیلوات	مناطق سویا کاری	<i>Tetranychus spp.</i>	انواع کنه‌های تارتن	

فهرست آفات و بیماریهای گیاهی و علفهای هرز مهم محصولات عمده کشاورزی و سموم و روشهای توصیه شده علیه آنها بر اساس توصیه‌های کمیته‌های تعیین انواع سموم دفع آفات نباتی و روش کاربرد آنها.

ملاحظات	تعداد سمپاشی	زمان مبارزه	مصرف در هکتار	فرمولاسیون	سموم توصیه شده	مناطق مهم انتشار	نام علمی آفت	نام فارسی آفت	محصول
									سویا
انجام مبارزه زراعی پاییزه و زمستانه در کاهش جمعیت آفت تاثیر بسزایی دارد.	با نظر کارشناس	با نظر کارشناس	۳ کیلو گرم ۳ لیتر	WP 85% EC 35%	۱- کاربایل ۲- اندوسولفان	اغلب مناطق کشت مخصوصا شمال	<i>Spodoptera exigua</i> <i>Plusia gamma</i>	کارادرینا (شب پره گاما)	
۱- انجام عملیات مبارزه زراعی پاییزه پس از برداشت سویا. ۲- مبارزه بیولوژیکی با زنبور براکون نیز مورد توجه قرار گیرد.	با نظر کارشناس	باتشکیل غلافها و بر اساس موازین پیش آگاهی	۱- ۰/۷۵ کیلوگرم ۳ کیلوگرم ۳ لیتر ۲/۵ لیتر ۲-۳ لیتر	DF 80% WP 85% EC 35% EC 40% EC 35%	۱- تیودیکارب ۲- کاربایل ۳- اندوسولفان ۴- پروفنفسوس ۵- فوزالن	مناطق سویاکاری	<i>Helicoverpa obsoleta</i> <i>H. armigera</i>	کرم غلافخوار کرم قوزه پنبه	
آزمایش سموم مناسب پیشنهاد می شود.			۱ لیتر ۱ لیتر ۱ لیتر ۲ لیتر	EC 25% EC 25% EC 40% SL 40%	۱- اکسی دیمتون متیل ۲- تیومتون ۳- دیمتوات ۴- مونوکروتوفوس	اغلب مناطق کشت مخصوصا شمال	<i>Thrips tabaci</i> خانواده Aphididae <i>Bemisia tabaci</i> <i>Bemisia gossypiperda</i>	تریپس شته‌ها و دیگر حشرات مکنده	
انجام آزمایشات برای دستیابی به سموم مناسب تر.	۱ نوبت ۱ نوبت	بر اساس موازین پیش آگاهی و نظر کارشناس	۲/۵ - ۲ لیتر ۱-۱/۵ لیتر	EC 40% EC 10%	۱- کلریپیریفوس ۲- فن پروپاترین	گلستان و مازندران	<i>Liriomyza trifolii</i>	مینوز برگ	
روشهای زراعی و تناوب و انجام آبیاری، در کاهش بیماری موثرند. (ارقام مقاوم نیز توصیه شوند).							<i>Macrophomina phaseolina</i>	پوسیدگی زغالی سویا	
روشهای زراعی و تناوب و انجام آبیاری، در کاهش بیماری موثرند مخصوصا ارقام مقاوم.							<i>Phytophthora sojae</i>	پوسیدگی ریشه و گیاهچه میری	

فهرست آفات و بیماریهای گیاهی و علفهای هرز مهم محصولات عمده کشاورزی و سموم و روشهای توصیه شده علیه آنها بر اساس توصیه‌های کمیته‌های تعیین انواع سموم دفع آفات نباتی و روش کاربرد آنها.

ملاحظات	تعداد سمپاشی	زمان مبارزه	مصرف در هکتار	فرمولاسیو ن	سموم توصیه شده	مناطق مهم انتشار	نام علمی آفت	نام فارسی آفت	محصول
								علفهای هرز	سویا
		قبل از کاشت	۳-۳/۵ لیتر	EC 33.3%	۱- اتال فلورالین	اغلب مناطق		سلمه تره	
		مخلوط	۲- ۲/۵ لیتر	EC 48%	۲- تری فلورالین	کشت	<i>Chenopodium album</i>	ارزن وحشی	
		با خاک تا عمق ۱۰ سانتیمتر					<i>Setaria spp.</i>	تاجریزی	
۳- برای مبارزه با پهن برگهایی مانند تریچه وحشی و توق و گاو پنبه		بعد از ۲-۳ برگگی	۳ لیتر	SL 48%	۳- بنتازون		<i>Solanum nigrum</i>	خرفه	
۴- برای مبارزه با کشیده برگها و پهن برگها از جمله گاو پنبه		شدن سویا					<i>Portulaca oleracea</i>	تاج خروس	
		قبل از کاشت	۲ لیتر +	EC 48%	۴- تری فلورالین +		<i>Amaranthus spp.</i>	سوروف	
		مخلوط با خاک	۶۰۰ گرم	WP 70%	متری بوزین		<i>Echinochloa crus-galli</i>	تانوره	
		تا عمق ۱۰ CM	درهکتار	DF 75%			<i>Datura stramonium</i>	توق	
۵- برای مبارزه با کشیده برگها و پهن برگها از جمله تاجریزی و گاو پنبه.		، ، ،	۳ لیتر +	EC 33.3%	۵- اتال فلورالین		<i>Xanthium strumarium</i>	علف باغی	
۳۰ روز اول بعد از کشت سویا، مبارزه با علفهای هرز سویا حیاتی است.			۶۰۰ گرم	WP 70%	+ متری بوزین		<i>Dactylis glomerata</i>	گاو پنبه	
کولتیوار زدن بین ردیفها در کنترل علفهای هرز موثر می‌باشد.		بعد از کاشت	درهکتار	DF 75%			<i>Abutilon theophrasti</i>	آفتاب پرست	
۶- دو منظوره می‌باشد (برای کنترل پهن برگها و کشیده برگها)		قبل از سبز شدن محصول و علفهای هرز	۳ لیتر	EC 25%	۶- دینیترامین		<i>Heliotropium sp.</i>	انواع اویارسلام	
							<i>Cyperus spp.</i>		

فهرست آفات و بیماریهای گیاهی و علفهای هرز مهم محصولات عمده کشاورزی و سموم و روشهای توصیه شده علیه آنها بر اساس توصیه‌های کمیته‌های تعیین انواع سموم دفع آفات نباتی و روش کاربرد آنها.

ملاحظات	تعداد سمپاشی	زمان مبارزه	مصرف در هکتار	فرمولاسیون	سموم توصیه شده	مناطق مهم انتشار	نام علمی آفت	نام فارسی آفت	محصول
<p>با توجه به اهمیت محصول بررسی روش‌های مبارزه با علفهای هرز آن پیشنهاد می‌گردد</p> <p>۱ و ۲: فقط در مناطق گرمسیر استفاده شوند. ضمناً این دو علف‌کش، گندم و جو خودرو و خردل وحشی را به خوبی کنترل نمی‌کند.</p> <p>زمانی که حداقل درجه حرارت شبانه روز به پایین تر از ۱۰ درجه سانتیگراد می‌رسد از ستوکسیدیم استفاده نشود.</p> <p>۴ و ۵: زمانی که حداقل درجه حرارت شبانه روز به پایین تر از ۵ درجه سانتیگراد می‌رسد از مصرف این دو علفکش خودداری شود.</p> <p>علفکشهای ۳ و ۴ و ۵ برای کنترل گندم و جو خودرو مناسب است. (فقط باریک برگ کش هستند).</p>		<p>قبل از کاشت مخلوط با خاک تا عمق ۱۰ سانتیمتری</p> <p>، ، ،</p> <p>۳-۶ برگی</p> <p>باریک برگها</p> <p>، ، ،</p>	<p>۲ تا ۲/۵ لیتر</p> <p>۳-۳/۵ لیتر</p> <p>۳ لیتر</p> <p>۲ لیتر</p> <p>۲ لیتر</p>	<p>EC 48%</p> <p>EC 33.3%</p> <p>EC 12.5%</p> <p>EC 12.5%</p> <p>EC 10%</p>	<p>۱- تری فلورالین</p> <p>۲- اتال فلورالین</p> <p>۳- ستوکسیدیم</p> <p>۴- هالوکسی فوپ اتوکسی اتیل</p> <p>۵- سیکلوکسیدیم</p>		<p><i>Sinapis arvensis</i> <i>Desaurania sophia</i> <i>Cardaria draba</i> <i>Lactuca serriola</i> <i>Sonchus oleraceus</i> <i>Senecio vernalis</i> <i>Malva neglecta</i> <i>Avena spp.</i></p> <p><i>Phalaris spp.</i></p>	<p>علفهای هرز</p> <p>گندم و جو خودرو خردل وحشی خاکشیر ازمک گاوجاق کن شیر نرم پیر گیاه پشیرک انواع یولاف وحشی انواع خونی علف</p>	کلزا
در این زمینه تحقیقات در حال اجراست.							<p><i>Cardaria draba</i> <i>Bromus spp.</i> <i>Poa bulbosa</i> <i>Hordeum muum</i> <i>Amaranthus retroflexus</i> <i>Cirsium arvense</i> <i>Sinapis arvensis</i> <i>Plantago major</i> <i>Convolvulus arvensis</i></p>	<p>علفهای هرز</p> <p>ازمک انواع بروموس چمن جو وحشی تاج خروس وحشی کنگر وحشی خردل وحشی بارهنگ پیچک صحرائی</p>	زعفران

فهرست آفات و بیماریهای گیاهی و علفهای هرز مهم محصولات عمده کشاورزی و سموم و روشهای توصیه شده علیه آنها بر اساس توصیه‌های کمیته‌های تعیین انواع سموم دفع آفات نباتی و روش کاربرد آنها.

ملاحظات	تعداد سمپاشی	زمان مبارزه	مصرف در هکتار	فرمولاسیون	سموم توصیه شده	مناطق مهم انتشار	نام علمی آفت	نام فارسی آفت	محصول
سموم علف کش در دست بررسی است.							<i>Polygonum aviculare</i> <i>Amaranthus retroflexus</i> <i>Alhagi pseudalhagi</i> <i>Chenopodium album</i> <i>Vicia villosa</i> <i>Cuscuta campestris</i>	علفهای هرز هفت بند تاج خروس خارشتر سلمک ماشک سس	زیره سبز
	۱ نوبت	۲-۳ روز قبل از کاشت مخلوط با خاک بعد از کاشت و قبل از سبز شدن کنجد	۲ لیتر ۵ لیتر	EC 48% EC 48%	۱- تری فلورالین ۲- آلاکلر		<i>Amaranthus spp.</i> <i>Chrozophora tinctorua</i> <i>Convolvulus arvensis</i> <i>Hibiscus trionum</i> <i>Portulaca oleracea</i> <i>Solanum nigrum</i> <i>Echinochloa crus - galli</i> <i>Setaria spp.</i>	علفهای هرز انواع تاج خروس گوش بره پیچک صحرائی قوزک خرفه تاج ریزی سوروف انواع ارزن وحشی	کنجد
اختلاط با خاک دو بار عمود بر هم انجام شود	۱ نوبت ۱ نوبت	قبل از کاشت مخلوط با خاک به عمق ۱۰ سانتیمتر ۴ - ۲ برگی علفهای هرز	۲-۲/۵ لیتر ۱ کیلو گرم	EC 48% WP 70% DF 75%	۱- تری فلورالین ۲- متریبوزین		<i>Lactuca serriola</i> <i>Sonchus oleraceus</i> <i>Sinaps arvensis</i> <i>Solanum nigrum</i> <i>Convolvulus arvensis</i> <i>Setaria spp.</i> <i>Echinocola crus-galli</i>	گاو چاق کن شیر نرم خردل وحشی تاجریزی پیچک انواع ارزن وحشی سوروف	هویج